1767: Ystad

Revlingen i Ystad, Herrestads hd, Sk.
Johannes Edén 1932. Ordsamling
611 bl. 16:o.

4155.	I. Ingers	1943.	89 bl.	16:o
			= 700 bl.	16:o.
4155:2	I. Ingers	1950	885 "	"
4155:6.	"	" "	147 "	"
4155:7	"	" "	348 "	"
4155:10	"	" "	167 "	"
4155:11-13	"	" 1951.	600 "	"
4155:15	"	" 1952	329 "	"
4155:17	"	" 1953	601 "	"
4155:20	"	" "	195	
S:a			3972	([illegible])

Ystad.

	Frpt ords.	3972
4155:21	J. Jagers 1956	433
7520.	S. Benson 1960.	65.
	J. Jagers 1961	121

Ystad.

4155:24-25 I.Ingers 1954
och 1960. Exc. bd-upptagn.164 bl.

4155:26. I.Ingers 1966-68. 66 bl.

4155:27 " " 1969-70 64 bl.

" :29 " " 1970-71 115 bl.

" :31 " " 1971-72 36 bl.

1.

Revhusdialekten

i Ystad skiljer sig skarpt från uttalet i den kringliggande trakten. Befolkningen nere vid läget har alltid ansetts för dum och enfaldig. Man har därför levt sitt eget liv nere på Revhusen. Det har egentligen endast blivit fiskargummorna, som vid säljandet av fisk inne i staden kommit i

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

närmare beröring med stadens "kultur och finess". Karlarna trivas bäst på sin bänk utanför husgaveln.

Dialekten kännetecknas av en allmän tendens att aldrig sjunga ut riktigt med ljuden. Det blir dock egendomligt nog inga diftonger.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Man talar tvärtom ganska "sjutrögt". Naturligtvis har staden inverkat mycket på dialekten, kanske dock mest på ordvalet. Man har adopterat en hel den "fina" ord men dessa ha dock väsentligt omdöpts före användandet.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Vid bildandet av ljuden skjutes tungan långt fram, och tungspetsen stöder mot underkäkens framtänder. Tungryggen är starkt uppåtböjd och denna tungställning är enligt mitt förmenande orsaken till den egenartade ljudbildningen.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

M. A.

Martin Andersson

(!) har mindre god dialekt. Nästan alltför meddelsam, så man får vara rätt kritisk mot hans uppgifter.

M. A. född i Revhusen 1873. besökt också av S.S-s 1950 och följande år.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

N. A.

Nils Andreasson är en arbetsmyra. Aldrig kan han vara overksam. I Rönne har han bott i 7 år och kan nu vid sina 74 år se tillbaka på ett händelserikt liv. God dialekt har han och berättar gärna. Fin man.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

J. N.

Johan Nilsson.

Den gode J. N. får vanligtvis tjäna som exponent för enfalden och efterblivenheten i Revlusen. Han går vanligtvis under benämningen Mannen. Historierna om honom bli allt fler o fler.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Som exempel kan J. N. nämnas följande. "Gasamannen" är ute på mätning och frågar en person vid vägen efter Johan Nilsson. "Nå, här är ingen som har de' namnet" får han till svar. "Ja, men di kallar han för Mannen." "Mannen!!" de' e ju ja."

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

J. N.

J. N. talar en utmärkt dialekt. Han är omkring 70 år gammal och anses med rätta som lite bakom. Han varit på Revhusen i hela sitt liv.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

F. N.

Frans Nilsson, son till Johan Nilsson. Faderns "tjurighet" har sonen ärft i hög grad. Dessutom drabbades han tidigt av barnförlamning. Hans skolgång har varit bristfällig. Han har utskrattats vart han kommit.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

F. N.

Därför har han fått hålla sig hemma på lägret. Trots att han endast är 24 år gammal, vågar jag påstå, att han talar en utmärkt dialekt. Lätt att tala med.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

E.O.

Elof Olsson.

Han är en 50 års man med en "hårlig" dialekt. Det luktar svordomar rutten tång och svinhus om honom lång väg. Relativt lättillgänglig är han och har uppdrivit fördömandet av sin svärning till en virtuositet.

v.

Olof Olsson, besökt av undertecknad flera ggr under tiden 1950-56. samt 1961.

I. Ingers.

Bandupptagning 1960 gm S. B. och David Kornhall.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

J. P.

Johan Persson är 85 år gammal. Fiskat mycket och talar god dialekt.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

E. O. = fiskaren Elof
Olsson, kallad Döjing,
f. 1880. Revhusen
K = fiskaränkan Kardell
f. 1875(?). Revhusen

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

Några meddelare i Ystad.

vid uppteckningar av S. Sigers.

+ Fiskare Martin Andersson. Levhusen. f. 1873.
" Olof Olsson " f. 1880.

1956 + Husägare Karl Olsson. Apgränd. f. 1886.
Snickaremästare Oskar Andersson. f. c:a 1878
Fiskare Martin Andersson. Kroneholm. f. c:a 1875
+ f.d. Cantarb. Viktor Larsson. Nybro. f. i Ystad 1871.

Dessutom ett flertal både äldre och yngre mera tillfälliga meddelare.

vänd

vagabonde August Olsson, bosatt i Lund
(kallad Ysta-Olle);

fru Anna Ahlberg, Lund.

Ystad

Ystad, Herrestads hd, Sk.

Nr	4155:32	S.	Ingers	1972-73	65 bl.
"	4155:34	"	"	1973-74	81 "
"	4155:35	"	"	1974-75	101 "
"	4155:36	"	"	1975-76	83 "
"	4155:38	"	"	1976-77	135 "
"	4155:40	"	"	1977-78	105 "
"	4155:41	"	"	1978	104 "
"	4155:43	"	"	1978-79	104 "
"	4155:44	"	"	1979-80	177 "
"	4155:46	"	"	1967-80	32 "
"	22805	"	"	1960	116 bl rec
"	4155:49	"	"	1982	9 bl

a
intej.

a̲

á̲ fá̲n ; á̲ i hɷ̀nda!

á̲ jɷ̲́

á̲ ʃí̲t, dæɹ e ènte sa mì̲ed ijá̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

a II

interj.

á̱, daa e màŋa àndrá̰

á̱, de haa di inǽ̱.

á̱ i hàlsiŋan!

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

a

inlej.

a̲

fórakt.

a̲, dare e jo ig̲en re̲da po dén̲
gu̲rren.

á̲, de va hímst ré̲nt.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

abbone

b.f. abóren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

abborre

abór

pluralis ?

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

aderton

à̲ʀtan , 18 kspr. påv. form

hæʀ va à̲ʀtan stɑʀbǽ̲da

Keshasen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

adjö

ajǿ̱

ajǿ̱ mé daj!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

advokat

avakát -en

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

affärsrörelse

afœ̲́rsrœ̲́relsa -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

afton

àftan

endast i sms., såsom nyaasàftan; annars kvel̲.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

agn

àjna, -ad, pl. =, -ana

sädesagn, kornagn

4155 Ystad. Herrestads hd. S. Ingers 1968.

akademiker
ı .

akademìkor

ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

x

akava

adv.

aká̲va i bet. "vårdslöst",

anv. om tillfällig, oaktsam placering.

Læ̲̀dan stǻ̲ so aká̲va

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978 Ingemar Ingers 1977-78

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

ˣ akavandes
adv.

akávanes

utvidgad form av ˣakava = plötsligt. tvärt. oförmodat.

nær de kǻmmer sǻ akávanes, so
blev de svä́rt. Ystad

1979

+ akavandes

adv.

aká̲vanes

plötsligt. oförmodat.

de kώm̲oa aká̲vanes. Ystad

Utvidgad form av aká̲va, jfr övriga saml.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

× akavandes
adv.

akávanes (utvidgad form av akáva) = plötsligt, tvärt

våren kóm akávanes

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1972

akta

àktá böjning?

áktà si

akta sig

J. P.

Den genuina formen är àjta el. àjtá

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd 1-s.

Johannes Edén 1932.

akta
v.

àjta -ar -a -ad
(senast iakttaget 1979).

en fær àjta si, sa en ànta tápor -ad.

Ljunits hd: àjta el. àjta;
Herrest. och Ingelst. hd: àta.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

akta
v.

àjtá̰ -á̰r -á̰ -á̰d

àjtá̰ si

Herrestads härads landsbygd: à̱ta el. à̱tá̰
Ljunits hd: æ̀jta el. àjta.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

akter

áktər genus?

s. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

aktertoft

àktərtoft genus?

f. cV.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

aktertull

àktertyl̲ genus?

f. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

aldrig

à̱lli

om ja lé̱vor à̱lli so làŋ̱a ---

80

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

aldrig

àl̲i el. àldri

dé̲ hada jà àl̲i vís̲t.

han vìs̲te àl̲i va de vá
for na̰d

àl̲i i mí̲n ti̲d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

aldrig $\overline{II}$

om de bl̲er àl̲ii sa bil̲at.

j̍a̲, de glím̲oa ja àldii .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

aldrig:

àl̲ri' sa l̲ìdet dar e̲ nad
hώl̲ ...

àl̲ri' sa l̲ìded dar ble en
frὼr̲á̰ pω trώ̲en ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

aldrig
adv.

om ja skré̲g àl̲ri so mø̲̀ad,
va dæ ìg̲an æ svà̲na.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1929

aldrig

àldri

nǽ̲, de gǽ̲r àldri.

1951. 4155. Ystad. Herrestads hd

ale
s.

àl̲e -ed

aldunge. samling albuskar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

×ale

àla

ā̀l̲a

n. J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× alika

s.

á̲lika pl. -or, kaja

pà̲ga sprant a ta̲ á̲likor.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

aln
s.

mώ̱r hωn vœ̱rda mà̱tor
for fèmtan-ǿ̱ra ǽ̱lnen.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1975

all

aḻ, aḻt

pl. àḻe

àḻe hú̱sen ; àḻe dí̱

àḻe bœ̱̀ṋdana hada sin staʒó̱n

dœ̱́r

àḻe ví̱ e kàṟa

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

all

al̲, al̲t

pl. àl̲e

àl̲e hú̲sen ; àl̲e dí̲

àl̲e bœ̲̀n̂dana hada sin staʃó̲n

dœ̲́r

àl̲e ví̲ e kàr̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

all II

neutr. al̲t kan också stå för ord, som icke är neutrum:

di tω̲ ál̲t stòrjan óp̲
(!)

de togo all gyttjan upp

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

all II

ωktώbor màrknad do skωla

di va fria àla

fek du fát i àla ?

de e it stàla som àla mànigor gáa.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

all
a.

pl. àl̲a tré̲

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

all:

men àla di som bòda

dǽr ùda ---

ált va já véd

i àla fál

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

all:

de e ál̲t gà̲lenskǻ̲b, som di hìt̲on pω : Allt, som de hitta på, ä galenskap.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

alla

àla
—

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× alla
s.

àl̲a – pl. -òr   d. ´–

honan till gaddes, alfågel.

ál̲or æ gád̲asa, de har sat̲ mỳ̲ad aw̲ me dé̲.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

Allehanda

àl̲ehánda

en tidning = Ystads Allehanda.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× aller
adv.

àL̲or = alla

di e i lá̠v ma a hø̱̀star
som àL̲or bést.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

alleredan
adv.

àla rèdan

el. ála rèdan.

di har àla rèdan sat igáŋ
ma bèdaoptánigen. (sept. 1953)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

alleredan

àḻaré̱dan = redan

kɷm̱or han àḻaré̱dan him̱

pɷ fré̱įda ?

Yst.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

allers

best. f. ál̲orsen

Allers familje-journal eller ett nummer därav.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

allihop
pron.

àl̠a hóp̠a

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

allihop

àḻi hώp̱a el. àḻa hώp̱a

di har e̱dad óp̱ àḻa hώp̱a.

Nr 4155, Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× allo
s.

alǻ̠, n.

ovä̆sen, larm. buller

ǻ̠, sont alǻ̠ dœr vǻ̠!

hœ̠́r nú̠, hœr e et són̠t alǻ̠.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× alltför

ál̠fo̲r̲

ál̠for é̠t

i ett (det går i ett)

N. St.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

alltid

ál̲ tí̲ el. á̲ltí̲

di sá̲ á̲ltí, ad han va varu̲é̲l.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

alltsåledes
konj.

áltsolédes

(kontamination)

Anv. av arbetarpamp.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

alltsåledes
konj.

ál̲tsolé̲des

kontamination av alltså och således

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

ˣ ambolt
s-

ám̲bω̍lt el. ám̲bω̍nt, -ωd,

smi'desstád

it ám̲bω̍nt

smed Olsson

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

and

pl. án̲or, -na

anka

dær va ènte é̲n fiskare, u̲dan
han hada fémti án̲or.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

and

pl. én̲or, -na

vi va ù̲de a skol̲a bayà én̲or.

M.H.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

and

an; ´– en;
plur: énor; énorna

M. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

andre

-ánra

den ánra
den āndre

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

andre
adj.

á̱ndre, f. och n. -a

på den á̱ndra sị̀en

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

andre

ándre, f. & n. ándra

pω ándra væ̀niŋ

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

anförare

anfǿ̱rara

dæ̱r va jå anfǿ̱rara for plantskǿ̱lorna.

V. L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I, Ingers 1953

ankeben

àŋkabén, n., pl. =

om extremiteterna på anka.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

ankra
v.

àŋkra -a -ad

di frk lèga bæ̀dá̰na ude
pω svǽj æ aŋkra óp dom.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

anmåla
v.

inf. anmáḻa

Nr 41-5. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

annan

pl. àndra

ja ve̲d ìz̲a àndra ṵdan dé̲n

60

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

annan

a̲n el. àn̲en, neutr. àn̲ed

pl. di ándre, obest. f. àndra̰

en àn̲en = jag, en sådan som jag

när en àn̲en vaksta óp̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

annan II

nær en àn̠en va pǽ̠ng

han fek̠ ènte ló̠v æ vàr̠a
iblan̠ àn̠ed fólk.
i en àn̠ens pæ̠̀gaǽ̠r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

annan III

nué e de hélt ànad

àla di ándra flǿ

han har hat et ànad námn fǿr.

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

annan:

jà sa teń̲, han fik̲ ha
en àn̲en mań̲.

V.L.

dæn blen bòd̲en flàskebeíst a
àn̲en beíst.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

annan:

sɑ lɑ̱ dɑɹ en á̱n ɛ̱̀ʒe í̱.

ɑ̱, dɑɹe màʒ̱a àndrá̰

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

annan
pron.

en àn̠en = en sådan som jag,

jàg

han kan vel tèp̠a mώz̠en, hàn̠
som en àn̠en.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

annan:

han hólt si bét̲or en vi ándra.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

annars
adv.

àn̲á̰rs

Lån fr. rspr.

Det genuina ordet är èl̲a.

Se ×ella

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

annars II

àn̲aɹs gaɹ jà dœ̲́ɹ íg̲ a
e̲doɹ míd̲a.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

annat

ànnad

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× annordan

komp. àṉedáṉare

annorlunda el. àṉedá̱nare

skó̱gen va hé̱lt àṉedáṉare,
nar já̱ va pó̱g.

b.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

+ annordan II

de va líd ànadánare pω

dén tídan .

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

ans
s.

ans (genus?)

rengöring, uppsnyggning.

nú far dén lita áns (som en ljusstake, som poleras) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

ansikte

ansíkte, -ed

Kspr. påv. form

Landsb.: ansǽjte enl. P. L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

använda

inf. anvénda

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

apotek

abaté̲k, -ad.

1951. 4155 Ystad. Herrestads hd

apotekare

abeté̲kare el. apté̲kare

1952 4155. Ystad. Herrestads hd

apoteksgård

abeté̲ksgá̲r, -en

1) till apotek hörande fastighet
2) gårdsplats till d:o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

april

aprí̱l

de vá̱ som i aprí̱l mà̱unad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

arbeta

arbé̲ta -ar -a -ad

men genuint: arbǽ̲ja etc. d. arbája

jà arbé̲ta en tà̲ga va

mǻd̲ored

ja arbé̲ta ne̲re på en gá̲r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

arbeta
v.

ga̱ a jø̱ra ìŋ̱antíŋ̱ i stàḻad
for ú̱ed a arbája̱ !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

arbeta

arbé̠đa; – –́ar

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

arbetare

arbé̲tare , pl=

stá̲ns arbé̲tare

en arbé̲tare ska ós̲a ha brá̲ betá̲lt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

arbetare II

dær va tré̱ arbé̱tare

a é̱n læ̱̀rapá̱g

(i ett snickeri)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

arbetareförening

arbé̲tareforé̲niŋ, -an.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

arbete
s.

arbé̱ta, nyare för arbé̱j

el. arbá̱j

han sti̱on óp a ga̰n pω arbé̱ted

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

Arbete

arbǽj, — ´ad,

s. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

arbete

arbǽj, -ed. el. arbǽj

yngre arbéta

dære minsan arbéta me a plànta.

V. L.

arbǽj senast iakttaget 1956 E. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

arbete III

di mo̠tɑ ji si pɷ ɑrbáj̠

vi hadɑ flè̠rɑ dá̠s ɑrbǽj̠.

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

arbete IV

de va rát brå arbæj ìgan vi fek óp májstågen; klokan sáks skωla han va òpe.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

arbete

arbéta -ad

rspr.påv. form; äldre arbæj.

de va it kímst arbéta

da skola sa kalad ált arbétad va slút.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Arbetet

arbéted, namn på en tidning.

de va ópritad i arbéted (avbildat)

(subst. arbete heter i genuint mål arbæj el. arbáj.)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978 Ingemar Ingers

arbetslös
adj.

àrbeslǿ̱s

nyare ord och begrepp.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

areal

ararál genus ?

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

arm

a̱rm; ´–lur; `–a; `–å̱na

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

arm
s.

a̲rm , -́en

den ò̲stra á̲rmen s: hamnarmen

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

asa

à̲sa -ar -a -ad

el. à̲sá̰

slãpa, bara ngt tungt.

a̲sa ú̲d

di à̲sa dom bagèt̲on · sæj.

di mot̲a à̲sa ván̲ ifra pómpen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× asa II
⏑-

di asar i lán, sæ de e kolisált.

(om fisk)

hon hade asad hím en masa bràna.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

askhål

àskahώl̲, -ed

sa̲ hada di àskahώl̲ mít̲
ώʒ̲oa

K.O.

1:a leden resp. påv.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

askonsdag

askώnsta el. àskeώnsta

onsdagen i påskveckan

formen resp. påv.

4155. Ystad. Herrestads hd. S. Ingers
1968.

att

a, inf. märke

só̲na ---- kω̲m ú̲d dœ̲r a bώ̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

augusti'

de va som i agώsti mœ̱̀ná̰d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

auktion

akʃó̠n -en

dær va akʃó̠n vǽ̠r mà̠u̯nad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

augusti

agɷ́sti

Även αgɷ́sti

di fyḻar ά̱r i αgɷ́sti.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Aurora

aró̲ra

Radikal tidning i Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

av

adv. & prep.

aw el. aw , finare av

di skola ta hwèllad áw dom

vi skola fa áw = fárdigt, avslutat. (arbetat)

jfr göra av.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

av II

flè̲ra aw didá̲rna sma
hú̲san ---

set̲a áw̲ = avtaga. förminskas.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

av det
konj.

aw de = emedan, därför

áw de ad ---

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× avföring

afǿ̱rniŋ, -an

(ordet inhämtat via läkare & sjuksköterskor)

Nr 41‾5. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

avklippt

á̠u̯kli̠pt

p.p. av kli̠pa á̠u̯

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× avleda
s.

aláj̠a

motvilja, avsky

ja har fæ̰d aláj̠a tɛ mǽ̠d
Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

avliva

avl̠íva -a -ad

di hade hὼz̠a di avl̠íva

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× avlyckt

áw̱lojt, neutr. =

avstāngd

dœr e áw̱lojt mæ stò̱ra, grè̱va

jàrnfjé̱djor.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

avsatt

áusat

fristående supinumform = slutat sätta; slutat utsättandet av garn

när vi hade áusat

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

avsjungit

áw̠ʃɔ́ʒ̠ed. fristående supinumform.

vi hade áw̠ʃɔ́ʒ̠ed = vi hade slutat sjunga.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

avsliten

á̯uslé̱dan. pl. á̯usle̱dna

håi = no̊tt

trà̱porna va á̯uslé̱dna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

avstängd

neutr. áw̲stǽygt

dæ e áw̲stǽygt, se̲ ja.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

axel
s.

(libet-skulðra)

han lýt̲or lit̲a på àkslorna x)

(om en talare med axelryckningar)

x) Repr. på form med dialektal böjning.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1976–77

1976

axel

ákseL, -en Rspr-form

M. àksLor, -ìorna

jà har son jæ̀vla vǽrk om

nétorna i den vènstra ákselen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

akselrep

àksalré̲v, n. pl. =

ett slags rep; rep som bäres över axeln.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

* back

bak. ´-en

tråg för murbruk.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ba̩cke

bàk̲e, -en. bak̲á̰, -à̰na

eller bak̲á̲,

bak̲á̲na (!)

Kerhasen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bada

bà̲da -ar -a -ad

el. bà̲dá̲ etc.

dæ̲r e for ká̲lt æ bà̲da.

jà va̲gar ènte bà̲da, om de e
à̲li sa vǽ̲rmt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bada II

de jór̲ ènte har ká̲lt vár̲ed e̲, for folk bà̲dar endá̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bada III

dær e sa di kan bàda lita
i sòmárs

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

badda
v.

bàda -ar -a -ad

jà badar spít pá a
legor vàrma omslág pa . . .

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

badhandduk

bá̲dhandú̲g. -en

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

badhus

bàdahús, n.

hǽr har vad bàdahús uda
én tàga

Kroneholm

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bad-hytt

bà̲dahy̍t̲, m. -or.

(vid stranden)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

badstrand

bà̲destrán̲ -en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

badvatten

bàdavá̱n, -ad

1952 4155 Ystad. Herrestads hd

badväder

bà̱davǽ̱r, n.

næ̱ de hær ànta vad nad bà̱davǽ̱r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

badvåden II

de har vad dòl̠at bà̠devæ̠r
i á̠u̯r

Nr 41-5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bagare

bà̱gá̰re

bà̱gá̰re sàntesen.

mώ̱r hωn hade fjé̱nt te

bà̱gá̰re sàntesens.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bagare

bàgare, -en

den élste bàgaren som
jàbar hǽr i stán, sa e de
N. N.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bagare II

i bet. "hödutkörare":

men sín sɑ va hæn en
bɑ̀gáre som fjœrde úd hæn.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bagaregesäll

bà̲gá̰rejesél̲, -en -or
-orna.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

bagarugn

bɑ̱̀ga̰rɑ̱́n -an

bakugn.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

×bag bak

bag
bakom

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bak
adv.

hωn hade en lὼm̲ma hœ̲́a bá̲g .

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

bak
adv. & prep:

ba̲g

bá̲g óm̲.

de bòjar hǽ̲r bá̲g a slù̲tar
hǽ̲r fràm̲a.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1930.

bak

adv. & prep.

ba̱g

jà e bḻáu̯ dar bá̱g.

1953. 4155 Ystad. Herrestads ẖd

baka, v.

hωn bà̱ga èṉa íṉ i de
sísta, holt ja pω a sǽj̱ ---

4155. Ystad. Herrestads hd̲. 1. Ingers 1967 baka

v.

bàga el. bàga pret. `-a +), -ad

pres. `-ar

di bàga jélv +) el. bàgta

jelv: uppr.-form

di bàgar ed for dólat

p.p. bàgád, pl. -áda

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

baka I̲I̲

di ja̲ra karamél̲or a

~~to~~ ba̲ga kà̲gor.

má̲r rỳl̲á̰ màga dè̲gá x) óp̲

a frk̲ bà̲gá̰de.

x) kspr-form

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

baka II

pass. bàgas

sa bàgas de sa kvikt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

baka III

iblán̲ ba̲gte vi skòl̲ebrǿ̲,
di kal̲a.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

baka
v.

sup.

nú̱ har já̱ ba̱gad góṯ vìṯebró̱

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979-80

1929 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bakefter
adv.

bagét̲or

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

bakefter
mer.

di kɷ́m bægétor mæj i hèlana

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

bakefter

bagèt̲or

di à̲sa dom bagèt̲or saj.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bakelse
s.

bà̱gelsa, -an, -or, -orna

(ang. ändelsen. jfr hàndelsa och rø̱̀relsa, belagt i Öja).

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974-75

1974

bakgård

bà̲ggá̲r

mindre gårdsutrymme bakom ett större

sé̲n so va̲ dær en bà̲ggá̲r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bakom
adv. o. prep.

bá̲g óm̲ el. bá̲gom

bá̲gom tjòrkan.

bá̲gom gasvárked.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
1. Ingers 1950.

bakugn

bɑ̠̀gɷ́ʒn ; -an

yngre form. finare än bɑ̠̀gaʀɷ̠́n.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

balansera

balinséra -a -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1951.

+ balle

bà̲la -an -ˋa -ˋana

den mjuka ansvällningen under tårna. spec. stortån.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× ballet
adj.

bàl̲ed, neutr. =

uppsvälld; ojämn. knölig. full av ojämnheter

so̲ bler de bàl̲ed a hòl̲ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

+ ballna
v -

bàḻna , ˋ-ar ˋ-a ˋ-ad

svälla, utvidga sig (om trä i fuktig väderlek, bl.a. dörrar och fönster).

4155. Ystad, Herrestads hd.

J. Ingers 1967.

bana sig ut

bana si úd

= taga sitt utlopp; om rinnande vatten etc.

só ha de banad si úd

K.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

band

ban. ˊed. pl.=. ˊen

nær di· før-en íz i· flàskan,
sa e dær it bán som di· drar óp.
(för att få båtmodellen att stå upp
râtt i flaskan).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

bandfabrik

bán̲fabrí̲k (genus ?)

större repslageri

el. bán̲fabarí̲k

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bangård

bànegár, -en

han jik rǿt óp (!) te gǿn,
óʒor bànegáren

om en försvunnen å i Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

bank
s.

baŋk. ´-en

Rspr-form. Mera genuint: bæ̱ŋk.

dær báŋken bòrja. dær ʃemikà̱lien é̱.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bank II

de e disáme, mer -en bágken.

ɔ: Dt ä de samma husen utom banken. (vid Stortorget).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

banka
v.

ă. bà̠ŋka -ar -a -ad

y. bàŋka -ar -a -ad

baŋka tvét̠

Rspr-form

fórti stýk̠na som baŋka tvét̠

nú̠ bà̠ŋkar di ènte tvét̠ar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

banka

bàŋka -ar -a -ad

(Rspr-form) Mera genuint: bà̲ŋka etc.

di bàŋka jω tvát̲en fö̲r i várden

nu̲ bà̲ŋkar di ànte tvát̲en

9.5.1905.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

banka II
⏑ –

· baŋka lǽ̱r,

Skomakeri-term

bàŋka. rsp.-form.

dæ̱r e na̰n som bà̱ŋkar. (genuint).

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bankhus

bàŋkahú̲s, -ad

di bὼd̲a han̲a i bàŋkahú̲sad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

bankejärn

bàŋkajǽ̱rn, -ad

järnstycke varpå läder bankas.
skom.-term.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

+ bankesten

bàŋkesté̲n,

sten som skomakaren håller i knået, varpå låder bankas.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bar
adj.

bα̲r

de lí̲gɔr αʒ̲ɔr bά̲r hìm̲el, sα
kαl̲αd.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

×bara

bàra
— endast.
Lăs bàr̲a

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

bara
adv.

bà̲ra eller bàr̲a

bà̲ra de va fí̲nt tòr̲evǽ̲r

bà̲ra en lì̲den bí̲d.

bàr̲a ä sydöstskånsk form

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bara II

bàṟa véḵ me dé̱!

de e bàṟa grǽndor áḻt ikǿp̱

O.A.

dær va bàṟa íṯ rǿm̱. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bara III

adv.

bàr̲a

dee bàr̲a hón̲ – hon e ȁ̲ŋka.

k.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bara III

nǽ, de vá bàra pìlagréna.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bara III
adv.

de va bàr̲a skrám̲ sɑ̲́ som
di prɑ̲̀ta.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

× barduna
v.

bardúna

sjöterm?

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× barfött

bàrfýt pl. -a el. barfýt.

barfota, barbent

om sòmáren jek di bàrfýta.

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bark

bark, ˈ-en

finare: bœrk.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

barka

bæ̱̀rka

bæ̱̀rka gǽ̱rn

barka garn definiens!

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

barka
v.

bàrka -ar -a -ad

med en dekokt på bark behandla fiskegarn

--- bàrka vœ́rs en sìa ---

finare: bœ̀rka.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

barka
v.

finare: bæ̀rka.

sɑ̲ skωlɑ̲ di bæ̀rkɑ ɑ
farja gɑ̲́rn. M.H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bark-kittel

bàrkatjé̱l,

kittel vari man koker en dekokt på bark. vari fiskegarn barkas.

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

barnaklockan

best. f. bàrnaklókan;

så kallas en klocka i Klosterkyrkans torn i Ystad, som ringer varje kväll kl. 7 e.m., som det säges, emedan det då är tid för barnen att begiva sig hem.

4155. Ystad. Herrestads hd. 1956.

barnaår

u.pl. i mìna bàrnaár

di sa bàra "gamleáu" i mìna bàrnaár.

K.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

barndom

bàrndóm

dǽr va jo en dànsebána i
vár bàrndóm

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

barnkubba

barnkróḇa, -an

ett slags barnhem

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

barnsko

bà̱rnaskó̱ , pl. =, -na

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

baron

barω̱n pl. -or

grè̱va a barώ̱nor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

× baska
v.

bàska -a -ad

„ lätt men ständigt slå",

Ʃǿ̜n kan bàska for mǿ̜d pώ dom.

M.A

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bastant
adj. o. adv.

bastánd

di va bastánd klèda

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

beck

be̲g, -´ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

becka
v.

perf. part. bègad

de e riktet bègad fást

dels om ngt som sitter hårt i, dels om någon envis åkomma. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

becka
v.

bè̲ga -a -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

beck-lapp
s.

bègláp

èla jik di ta skomágaren a tigde en bègláp (näml. till att fördriva bölden)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971. Ingemar Ingers 1970–71

beckrisp

begrísp, -en

becktråd (hos skomakare).

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

begrava

begrá̲va

p.p. begrá̲vd

hær ligor màŋa hèsta
begrá̲vda.

dær va màŋá̰ begrá̲vda.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

begravning

begrá̲vniŋ, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

begrepp
s.

begríp - ed.

J. J. 1947. 4155. Ystad, Herrestads hd

begynna
v.

bejýna -an -a -ad

den lìla klòkan bejýna fórst

vid ringning i kyrkan

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
1. Ingers 1950.

begära
v.

pret.

hån bejæ̲rda pǻ, ja skål̲a
stæ̲̀da i rǻm̲an
(med pleonastiskt på̲; samma konstr. också
iakttagen i Bara hd̲)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1970

Ingemar Ingers 1970–71

× behytta sig
v.

behýt̲a si   -ar -a -ad
(starkton. sǽj̲), försörja sig, taga vara
på sig.
dæ va de bét̲on, vǽ̲n æ é̲n fik̲
behýt̲a sǽj̲.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

behålla

bahól̲a. pret. bahólt

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

behöva

behó̱va, behǿ̱vde.

pres. behǿ̱vor

en fìskeskám̱a behø̱vde

di háṯ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

behöva II

han behóvor fjèna en kaὼna,
han behóvor ose dé.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

bekant I

bekánt pl. -a

Rspr.-påv. form.

vi va mỳ̲a bekánta.

Mera genuint: beká̲nt

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bekant II

ví̲ e gàmla beká̲nta.

M. H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

×

belāssa
v.

belés̲a, belés̲or, belés̲ta,
belés̲t

belasta, för tungt lastā

di belés̲or, sæ de rà̲sar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× belåssa II

dee so belés̱t me skàṯoa

a sóṉt

k.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× belāssa

belés̲a, belés̲on,

belés̲ta, belés̲t

belasta.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ban

ben böjning?

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ben

be̲n, ´-ed. pl. =, ´-en

man kan ènte è̲da den for di màʒ̲a bé̲nen; de vársta e di màʒ̲a bé̲nen; spìs̲a e di som nà̲la (om ört, en fisksort.)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

ben II

sòm̱a hada beỳ̱dad bé̱nad

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1954.**

ˣbenrummet

bènrómled

? definieras?

J. E.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

benämning

benä́mneŋ pl. -or

vanl. i bet. "dialektord"

rà̲lia benä́mniŋor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bero

berǻ̲, -r

konstr.

de berå̲r si pǻ va di hit̲e pǻ.

de berå̲da si' ál̲ti̲d pǻ á̲ismå̲lan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

berömd
adj.

beɹýmd

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

besk
s.

substantiverat b.f.sg. be̲sk, -´an

en sup beskt brännvin.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

besk II

en bésk = en sup.

nær fìskarna hade komed i
lán a plokad áw, sa skola di
álti óp a ha si en bésk.

M. A.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

besk
a.

bìsk, pl. -a
(Landsbygden: beg).

han gá han bìska pilon
(en sträng tillsägelse)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

besk:

di skωla ha én bésk a én klár.

I: Ingers

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

besk
adj.

be̠sk

di jik̠ ó̠p a tǫ́ sæj en bé̠sk

ɔ: en sup beskt brånnvin

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

+ beskär-horn

beʒœ̲́rhárn, -ed

ett skomakeriverktyg.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

beslå

p:p. beslán

sɑ va han beslán dær
nère me en plàta.

k. O

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

beslå II

den e beslán ùdan óm óse.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

best
s.

byst pl. ˋ-or

slyngel o.d.

dær e màg̲a bỳstor ne̲ra.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1975 Ingemar Ingers 1974–75

× bestilla
v.

bestíla (da. bestille)

uträtta, sköta, ha för sig.

di har ànad a bestíla.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

besynnerlig

besýnorli

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

beta
s.

i nàsta vìka borjar bèdorna

(här på tal om betupptagningen)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

beta
s.

de e hímst me di som ligor i bèdorna = hemskt för dem som är sysselsatta med betupptagning.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

Nov. 1970

beta
s.

bè̱da pl. ˋ-or

(socker- el. foderbetor).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I, Ingers 1953

beta
v.

bè̲da pret -̀a

sa̲ jik̲ di hǽ̲r po grɵ̲̀nizen a
bè̲da.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

betala
v.

Imper. sg. betál!

ga nú hén a betál ma
desáma!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

betala

perf. part.

de e sýn̲ óm̲ dæj, du ska gɑ̲́ dær
ɑ hɑ̰ so lì̲dad betɑ̲́lt! (till en
tjänsteflicka, omkr. 1920)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

betala

betála sup. betált

dæn va ìgen fek seta íg,
udan di hade betált for
árad ɔ: ingen fick sätta in
hästar i nga köpmans stall etc.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

betala:

skώ̲na e ànta batá̲lda, for
di skrí̲gor (talesätt)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

betala II

men di vá batálda.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

betblad

bè̲dablá̲, n., pl. =

best. f. pl.

vá jø̰r di ma bè̲dablá̲na?

fǿ̲r ga̰̲ di kré̲gar dom.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

bete s.

bè̲da, n.

agn v̆id fiske

di va ènta mø̲̀ad pàs̲alia
te a ha te bè̲da e.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

bete

bède, -ed

bete för fisk.

àla̰svábon, som di hade te
bède --

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bete

kè̲dle genus?

Vad slags bete?

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

betgrep

bè̱dagré̱v, -en

grep varmed beton upptages och lastas

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

betsman

ˣbiksmar̄

bíksmær; genus?

betsman

FeV

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

betupptagning

bèdaoptániŋ. -en

di har àla rèdan sat
igáŋ me bèdaoptániŋen.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

× betuttad
a.

betýtad

orolig, ängslig, bekymrad.

hon va so betýtad, for di hade lagt på kỳran. Ystad.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1973-74

betväder

s.

bè̱davœ̱́r, n.

väder vid tiden för betupptagningen.

men de e brá̱ bè̱davœ̱́r.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

ˣbìa
s.

bì̲a, -an, biograf

jà tjỳ̲pte en biljá̲t te bì̲an —
de va en glỳt̲a̰fílm.

(mi'ndervärig)

hè̲la bì̲an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

×bidevind

bidavíz

sidovind

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bien

bi̲n, ´–an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× bigat
s.

bí̱gaṯ, -en

kalvsylta.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

bil

bi̠l, -́an, -̀or, -̀orna
el. -a, -ana. +/

ý̠stas den gàmla bí̠lan, som
jé̠k̠ me èz̠a

om en brandbil

+/ el. bi̠lá̰, -̀á̰na

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bil II

de va bàra en lìden làda.

modsvárarne bìlorna nú.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bil III
s.

di ándra fik ènte fyljà mé
i bílan; di fik laga doras
græ̀jor dær, men di fik ènte
sìda i bílan.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bìla
v.

bìl̲a

sönderdela med bìlyxa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

biljård
s.

biljård. -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

billig
a.

bìl̲i, n. bìl̲at

en kap̲a pantóf̲lor de va fèmtan ø̲̀re, ǻ̲ so bìl̲at, so bìl̲at, so bìl̲at!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978

Ingemar Ingers

billig

bìl̲i, n. bìl̲at.

komp. bìl̲iare

om de ble̲ àl̲u sæ bìl̲at.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

billig

di va ènte bìl̲iara imɑ̰d
dí̲ di har nú̲e.

B. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bc.

billigt
adv.

bìl̲at

di sáljoa vàldat bìl̲at

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

billigt
adv.

bìlet

komp.

ànass kona di sólt -ed lita
bìliara (ànass, resp. lån för
èla) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

billigt
adv.

bìl̲ed

di´ lé̲von bìl̲ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

binda
v.

bìŋ̲a, ba̲nt, bòn̲ad eller
bòŋ̲ad; finare bant

bíŋ̲a gá̲rn (fiskegarn)

ba̲nt gá̲rn el. bant gá̲rn.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

binda II

di lɑ̠́ pɑ márken te æ

bìʒa sán̠en ma

àl̠e tø̠̀ysorna di bɑ̠́nt krànsana.

vi bánt ma bán̠.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

binda
v.

bíẕor ni et báṉ om pòs̱en?

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

binda
v.

pret.

ja bánt it bár̲ ~~va~~ i àr̲ar

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

binda
v.

pret.

ja hade en rǿ̱ hèṯa ja
bant om hà̱gan

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

+ bindselskniv

bénsalskni̲v, -an

ett skomakareverktyg.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bind-underkjol

s.

bìŋ̲uɷŋ̲ortjɷ̲́l, pl. -a

ett slags underkjol

pɷ dén̲ ti̲den hade di
bìŋ̲uɷŋ̲ortjɷ̲́la

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1973

Ingemar Ingers 1973-74

bisvärm

bisvǽ̲rm, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

bit 1.
s.

bi̲d, ´en ˋa, ˋana
eller bì̲da̲, ˋa̲na

bà̲ra en li̲den bí̲d.

man gá̲r en li̲den bí̲d hé̲n.

sæ̲ fe̲k vǽ̲r a é̲n si̲n bi̲d. K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bit: 2.

stóṟa bì̱da

de̱ va ìg̱an lì̱den bí̱d.

hólm han sjỳp̱ta daṉ bi̱den.

men bì̱dana ble séḏenes.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bit :3,
s.

de har bled sa íŋkræŋt, sa
di bàra rar óin en lidenbíd.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bit III
s.

jà ploka ɷ́zan tréd bíd
for bíd a jǿt ɷ́zor .

(på tal om reparation av en korsvirkesvägg) K.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

bit
s.

M.

de e rént itúe – vi får èda bìdana. (om sönderfallet vetebröd)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

bita
v.

sup.

dær ligon ȅbla, men dí
hær fȕlana bìdad pɔ.
Jfr bita i tidigare uppt. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1977 Ingemar Ingers 1977-78

bita

bì̱dȧ̱; ´or; be̱d; bì̱dud

M. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bita
v.

bìda, ´or. bed, bìdad (!)

bìda pɷ = inverka på

dær e màʒa, som ènte sɷlen
bídoa · pɷ.

Sup. bìdad på nytt iakttagen under 60- och 70-talen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bittida

bìt̲ia (rspr.-lån)

i ma̲ren bìt̲ia

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bjuda
v.

inf. bjù̲dá̰ Lån fr. rspr.

vi har ènte næd a bjù̲dá̰.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bjälke

bjàlka m. bjàlká

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bjälkhuvud

bjèlkahú̲ud. -ud. pl. =. -en

(Senare leden resp. påv.)

utskjutande bjälkände

dæ̲r síd̲or àl̲æ bjèlkahú̲uden i gærvég̲en. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

björkebark

bjòrkebárk -en

el. bjòrkebǽrk (finare)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× blaka
s.

blà̲ga, pl. -or

utbredd massa av vått el. klibbigt slag.

han snù̲sa a spωt̲a blà̲gor pω
gólved (gólvad, repr. påv. form)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

× blaka
s.

blà̠ga.

kladd av vått el. fuktigt ämne, t. ex. kreatursspillning.

pω ỳstorgá̠da dæ va blà̠ga
pω blà̠ga.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bland
prep.

blant

i förb. blant àn̲ad ,
bland annat.

1944. 4155. Ystad. Herrestads hd

blanda

blàn̲a -ar -a -ad

men di blan̲ar vel ój̲e ---

(landsbr: blàn̲a etc.)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

blanda
v.

blàn̲a el. blàn̲á,
-ar, -a, -ad

Landsb.: blàn̲a el. blàn̲á

pass. de ska blàn̲as endón̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

blank
adj.

blɑŋk, n. blɑŋt, ev. blɑŋkt

eller blɑ̲ŋk etc.

de ska lì̲ga ré̲nt blɑ́ŋt.

finare blaŋk. n. blaŋt. se II

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

blank II

sta blázt. finne sta blázt, stå översvämmat (så att vattenytan glänser)

de har ré̲nt sta̰d blázt

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

blank III

bla̲ŋk

den blà̲ŋka ʃárman
(på en mössa)

4155 Ystad. Herrestads hd. J. J. 1967

blanka
v.

blàŋka

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

blanklax

blàŋk làks

EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

blank-ål

bláŋká̱u̯l

en sorts ål.

1:a leden repr. påv.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

bleckgjord

blek̲jǻ̲re, pl. -a

(t.ex. på trăskor)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

blek
a.

ble̠g

du sḛr blé̠g ú̠d

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

* blek

ble̱g, ordklass obestämbart,

i uttr. stíḻa blé̱g, blickstilla

om sjön

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bleka
v.

blè̲ga. ´-or. blè̲gta, ble̲gt

inf. passivi blè̲gas

tvát̲en lɑ̲ ɑ skωl̲a blè̲gas.

1958. 4155. Ystad, Herrestads hd.

blind

blig. finne blin

hon ble bade blín a hon
la gúg lèze i àravís.

Nr 4155 Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1950.

× blindmög

blìŋ̱amǿ̱j, -ed

ett slags havstång

mø̱j: ofta = ogräs

Nr 4155 Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1950.

bliva

impf. blik

övrig böjning

blík dar ínte en

blev dað inte en

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bliva

ble. pres. bler

pret. blɛk el. ble sup. blit

el. bled (genuint)

sín sæ blɛk dæ rént gàlad.

de hær blìt mỳad èndriŋ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bliva II

de̲ ha di blìt̲ klà̲ga pa̲̰

= insett

blé̲ dar for dá̲n = stanna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bliva
v.

de kan ànte fa̰ blé̠ som de
há̠a - vat̠.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979.

bliva
v.

de e bàrra blit sámoa

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

bliva
v.

ble. praet. blìk

Ystat

sín blìk de bétoa B.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

bliva :

dan̲ e blit̲ ta̲d i báng̲

de blɛk̲ fàmta̰n gȧg̲on vǽr̲a

sa blɛk̲ dán̲ tvàt̲ad ós̲a.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

bliva
vb.

blɛl̨

pret. blev.

EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

bliva av med

ble áw mæ = fo̊rlora, mi'sta; fo̊rlägga.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bliva áv med

ble áw̲ me = bli kvitt

vi kɔn̲e ènte ble áu̯ me -en
ɔ: kunde inte få sillen såld.

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

bliva a̲v̲ med

ble a̠ú̯ ma

förlora. förlägga. borttappa

pet. så ble a̠ú̯ ma et klø̠vonés̠.

kortspelare.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bliva till något

ble tɛ́ nɑ̰d.

bliva dugligt, bestående, av värde

de hade ènta blɛt̲ tɛ́ nɑ̰d

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

blod

blω̱, -ed.

de va jæ̱̀vled va blώ̱ed rǽṉor

ja hade kræ̱kt blώ̱.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

blod II

dòtoran sá: "du har for lídad blá."

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× blodbulde

blɷbɷ́l̠a, -an

blodböld, blodfylld böld.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

blodförgiftning

blá̠forjɛ́ftnɛŋ

ɛ o

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

blomma
s.

blὼma f. -or.

dæ får dü laga ώnar te blὼmor.

sæ jik tø̀sorna pω lánad a tygda blὼmor.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

blomma II

sónt hada mɷ̲́a hada lýst tɛ,

de va hɛn̲as nö̀j̲a, sa va de

blɷ̀m̲ɔa ---- de va ʃantí̲lt

ma di maʒ̲a blɷ̀m̲ɔrna

E.O.

mɷ̲a = min hustru

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

blomma

vb.

blòmſå; — å; supinum!

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bluffmakare

blòfamágara, -an

Nytt ord

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

blå
adj.

bla̱u̯

jà e blá̱u̯ dar bá̱g.

1953. 4155 Ystad. Herrestads hd

blå-måndag

blæmónda el. blá̲ mónda

måndagen i påskveckan

4155. Ystad. Herrestads hd̲. J. Ingers 1968

blånäst
a-

blænést

med blå näsa

1958 4155 Ystad. Herrestads hd

blåsa

blàsá

böjning?

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

blåsa
v.

blà̲u̯sa. -́ra -̀te -t

el. blà̲sa

--- nar de blá̲u̯sa há̲rt

pres. även bla̲s.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

blåsa
v.

pres. blås

de blǻs lita.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

blåsa
v.

pres. blœ̲s

blɔ̀m̲orna líg̲or né̲r, som de blœ̲́s.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

blåsande
s.

blɑ̱̀sana, -ed, n.

blåst, envis blåst

de e rǽ̱lat ma dr̲tahǽ̱ra
blɑ̱̀sanad. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
Ingemar Ingers

1982

blåsig

n. blå̠̀sed

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

blåslagen

a.

blá̲slà̲n

han va ré̲nt blá̲slà̲n pa kró̲pan

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

blåslampa

blaslámpa böjning!

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

blŏt
adj.

de e fà̱rlad va márkan e blǿ̱d ;
man kan ènta kω̱ma i jώ̱ran
ìnú̱e .

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

mars
~~febr.~~ 1978

blỏt
adj.

blω̠d, neutr. blyt̠

āv. = mjuk

de e gànska blýt̠, so pὼ̠gana jɛk̠
ɑ rì̠ta pω -ɑd. k.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

blóta
v.

blø̲̀da

ska jà blø̲̀da blǿ̲ed te
fù̲lana ?

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

blöta
v.

blø̲̀da

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

blôta út

blø̱da ú̱d

e de brǿ̱ som fù̱lana ska hǎ̱?

de̱ ska vi blø̱da ú̱d.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

bo
v.

pret.

vi' bὼda i it lìdad rώm

Ystad E.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

bo
stv.

ba; –´ ud;

pluralis?

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bo
vb.

bɷ̠; bɷ̠r; bɷ̠t

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

bo
v.

bω̲ , bὼ̲da , bω̲t

dæa bὼ̲da fó̲r i várdan ---

finaæ bὼd̲a , bωt̲ :
han bὼd̲a i gǽ̲u̯ran ós̲a .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950,

bo v.

fìskaren kom kǽ̲r ú̲d a bó̲

M-A

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

bo, v.

pret.

vi̇ bà̲de i sám̲a hú̲s.

G. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bo.

bo
v.

hær e nóḵ dí̱ som hɑr
bɑ̱́t hær í fórti ǽ̱r.

Tobakshejdan

di tvǽ̱ brǿ̱rana bɑ̱̀de hǽ̱r.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bo II
v.

di bå̲̀de nì̲e stýk̲na dǽ̲r.

han bå̲̀de i de è̲ná̲̰ (ɔ: huset)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

bo III
v.

dær har bo̱t fìskå̱ra heṉa fóṟ ; ne̱ra ve teá̱tren dær bò̱da fìskarna fóṟ -i- ti̱den

E.O.

Nr 41⁻5. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× bobbe

bòb̲a. pl. bòb̲a

tölp. buse,

jæ̲vla bòb̲a!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bocka
v.

inf. bὼk̠á̰ -á̰r -á̰ -á̰d

böja : äv. = vid segling avvika på annan kurs.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

×bocka

bòká

böjning?

vrida åt sidan
med t.ex. båten

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bod

bω̲, ´en, `or, `orna

också i bet. "butik".

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

*bodhållare

se bokhållare

bodkarl

bὼ̱ká̱r , -an

boddräng, i större affärer en som hämtar varor till affären.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bogspröt
s.

bώg̲sprø̲̍d. -ad

sa sat̲or di fát̲ i bώg̲sprø̲̍dad

14.4.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

bohag
s.

boh*á*g, -ed

(kan fr. rspr. med dialektal form)

kàn∫e h*è*la boh*á*ged va t*á*t!

1953 4155 Ystad. Herrestads hd

boj

s.

bø̱j, -´en, -ˋa, -ˋana

fø̱r i ti̱den la̱ han bø̱̀ja
ù̱danom̱ hámnan
di han sǽjlt pɑ en ɑw dí̱ bø̱̀jana.

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bok

bω̲g, ˊan, býk̲or, -na

liber Pl. formen rspr. påv

e de en bώ̲g han ska skrì̲va?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bok II

i bet. sparbanksbok:

ja̲ har li̲d ǿ̲vor tú̲san
krà̲nor pa en bá̲g - - -

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bokhållare

bahó̲lara, -an

butiksbiträde.

Ystad

(Denna form också i Lundatrakten)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

bokhållare

behól̲are, m. el. f., pl. =

butiksbiträde, expedit.

(möjl. av ˣbodhållare)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1969-70

1969

bokskog

bὼkeskág, -en

rspr.påv. form.

(I genuint Herrestadsmål: bὼgzeskáw)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bolag

bωlá̱g, -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

bolag

bὼ̠là̠g; –̀ –̀ hd;

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bolinen
s.

pl. brålínor (!)

de går på sóna lø̀sa brålínor

Nyare uttryck

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1972

Ingemar Ingers 1972–73

bolster

bólstor genus?

golvbjälke. bjälke el. stock under golv som vilar på marken.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bom

bωm̲ , pl. bὼm̲á̰

vèstra bὼm̲á̰. Västra bommar, järnvägsbommar i västra delen av staden.

1946. 4155 Ystad. Herrestads hd

bomb
s.

bɷmb. pl. bɷ́mboʌ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

bomull

s.

bὼm̲ɐl, -ɐn

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bonde
s.

bý̲norna kωm̲ ɛʒ̲ a ʄyʟ̲ta
sàltasíʟ̲

M-H.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

bonde

bὼ̲na -an, býn̲or, -na

sa̲ pas̲a di pώ nar býn̲or
kωm̲ íŋ̲ s:a lurade dem!

ώ̲ din bὼ̲na! anv. ss. skällsord.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bonde II

býr̲noa sovǽ̲l som fiǯ̲ara

had̲a-d fàt̲ad fó̲a i-ti̲dan.

b.o.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

bonde III

so kåm di ú̲d på lán̲ad
a tjè̲nta hås býn̲a.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

bonde
s.

mi̠n bὼ̠na = den bonde som jag handlar hos (på torget)

jà trὼd̠d̠a mi̠n bὼ̠na va pω tórjad.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

bondgård

bɔ̱̀nagǽ̱r -en -a -ana.

àḻe bɔ̱̀nagǽ̱ra hàḏe di sǽ̱

(sæ̱, adv.)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bondland

best. f. bɷ̠̀na̰láṉad

han e pɷ bɷ̠̀na̰láṉad

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bondskiva

bò̠nagí̠va

stor brödskiva. skuren över hela brödkakan.

vi fek̠ en rè̠di bò̠nagí̠va brǿ̠.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

bondstall

bɔ̲̀nastáḻ, -en

hästall i köpmans- eller hantverkargårdar, där bönder, som voro kunder, satte in sina hästar.

1955. 4155. Ystad. Herrestads hd.

bord

bω̱r, ˈad, pl. =, ˈan

sa líg̱ar dær é̱n ṵda pω bώ̱rad.

di ˏhada ènte be̱ara vàgna en bώ̱rad. V.L.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bord

bω̱r; –́ud; –̀or; Pl. ?

Vad är detta?

E. E.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bord
s.

om mórdan síd̲or har va bώ̲rad a e dǿ̲.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

bord

it rώnt bώ̱r

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

bord:

bó̱r va dær mæ̀ʒ̱a hàḏe

i skó̱gen

ɔ: om jordfasta i sandskogen utsatta bord, som ystadbon hade rättighet att plaçera

jfr bordsplats.

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

ˣborda

bɷ̀ra böjning!

i förb: bɷra óm

flytta redskapen från ena till andra sidan i båten

F. N. Ystad.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bordläda
s.

bωrlǽ̱da, -an

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

bordläggning

bωrlégniŋ, -en

detalj å fiskebåt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bordsplats

bœ́rsplás , -en

plats för i Sandskogen utsatta bord. som Ystadborna disponerade under sommartiden.

ìgan óm hǽr, dær va en som hàde en liden bœ́rsplás.

E. O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

borgerlig

bòrjorli', neutr. -ed

dìta han vad it bòrjorled hús.

K.O. om sitt hus i Apgränd

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

borgmästare

boajméstare, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

borr
s.

bor̲, ´ad. n.

hær du ènte læ̲̀nad it bór̲
æw mǽ̲j?

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

borra
v.

pres.

de e nan som sídor dǽr hàne
a bòrar.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers **1976–77**

1976

borra
v.

sup.

vi har bo̲rad hǻl̲

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

borra
v.

bò̲ra -ar -a -ad

sa bò̲ra di it stώ̲rt
hώ̲l dǽ̲r.

O.A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bora II
v.

jà mote bòra te vaktinda
spíg.

k.o.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

bora, v.

pret.: di bòr̲a en brϑ́n̲ ta vos̲

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc. bd.

borrvind

bór̲vìŋ -en

borrsvång. (snickareverktyg)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

borsta
v.

bòsta, -̀ar, -̀a, -̀ad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

borste
s.

bòsta, -an. bòsta, -ana

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974-75

1974

borttagen

bórtta̲̍n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

ˣborma

bà̱rma; –̀ ln;

själva garnet kallas när det ligger sammantaget för bàrmen till skillnad från tillhörande rep och knutar

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

+ bosme

best. f. bὼs̲man

sjȃlva nȃtverket i fiskegarn

vi tω̲ ikώp̲a bὼs̲man

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

boss

bωs̲, ´ad

halm

ὼndras om ènte hær va bώs̲.

Levhusen

och V.L.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

× bosstak

bωstá̱g, -ad

halmtak

hær vá na̰d yʒ̱̀ká̰ bωstá̱g

Reshusen

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× bossviska

bωs̱víɧ̱a, -an -or -orna

halmviska

dær jik̲ màza bωsvíɧ̱or tɛ.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

botten

bon̲, ¹en

den hàa̲ra bón̲en

pω si̲na stèla̲ hít̲or di

ìgen bón̲. k.o.

èn̲a nér̲ te bón̲en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

minderårig

I. Ingers 1950.

botten
× ban

ban; -´ln;
bōtten

M. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

botten II

di skrà̱bar i bóṉen; di
ta̱r gáẕ pω áḻt ihώ̱p.

di kan sé̱ har fiskeri̱ed e̱ pω
bóṉen.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bottengarn

best. f. pl. bongá̱rnan

b. o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

bottengarn

bòngárn, n., pl. =

el. bongárn etc.

dær staur pàula ópslana
som di har bòngárn

b. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bottenstock

bon̲stók̲, -en

detalj i roddbåt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

box

bωks, pl. -̀a

kolbox etc.; i senare tid även
= kalokätte.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

bra

bra

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bra
adj.

bra̲

h. = kry

já̲, hon ble brá̲ te si̲st.

= bra i allm.:

de va for jǽ̲vlet brá̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

braka
v.

brà̲ga, pret. -a

pret. de krà̲ga a brà̲ga

Vid emfas: brà̲ga. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

braka
v.

i enfas brà̠ga

nú̠ brà̠gan de ràktat lǿ̠st

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1980

1980

braka
v.

brà̲ga -a -ad

bra̲ga né̲r

(pret.) de krà̲ga a brà̲ga

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

brandkår

branká̲r, -en

fṛivíl̲ia bran̲ká̲ren

han va me di élsta i bran̲ká̲ren.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

brandstation

b.f. bran̲staʃὼ̲nen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bred
adj.

bre̲ pl. brè̲a; men for bré̲a

bré̲ i stǽ̲van

han væ̲̀rkar so bré̲ dær fràm̲e.

sa̲ bré̲ ìʒa í̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bred II

komp. ˋ-ara

di e ànta brè̱ara en sá̱

só̱ bré̱ a só̱ jý̱r k.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bred I̲I̲I̲

trà̱porna va lì̱a bre̱a

som hú̱sed.

den e dώḇalt for bré̱.

di hada àrta bre̱ara vàgna en bώ̱nad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

breda

brèa böjning!
han breor garn
han breder ut garn.

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

bredda
v.

brìda -a -ad

den har blit brìdad

(ɔ: vågen)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× bredsla
s.

brísla -ar -or -orna

plats för utbredning av fiskegarn till torkning.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

×bredsla
×brisla

brìs̠la; –̀an; –̀or

plats, där man
breder ut garn

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× brevbärarepåg

brevbǽ̲rarepå̲̍g. -en

yngre brevbärare (i ton-åren).

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

brista
v.

brìsta , brast , bràsted

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

brits
s.

britʒ. -́en

skämts- el. föraktl. om säng.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

bro
s.

brω̲, ´en. brὼ̲or, –orna.

dæ̲r va di tvὼg̲na te æ
ha brὼ̲or; èl̲a kωm̲ di
ènte ǿ̲vor.
K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bro II

dó̱ brù̱ga di a stem̱a
mø̱̀da pɑ brɑ̱́an

1956. 4155 Ystad, Herrestads hḏ.

broa
v.

brὼ̱a -a -ad

lä̆gga bro

di hade brὼ̱ad ǿ̱vor hœ̱́r

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

+ brocka
s.

pl. bròkor

smådelar el. söndriga bitar av tegelpannor & tegelsten.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

broder

bra̲r. -́en, pl. brǿ̲ra,

finare brǿ̲dra, -ana

vi e kusí̲nor, for va̲ra fà̲ra

e brǿ̲dra.

vi e séks brǿ̲ra

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

broder II

de va bró̱r ta háṉ som
rɑ̱da om hú̱sed

di tvǽ̱ brǿ̱rana bǫ̱̀da hǽ̱r.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

brokig

brὼ̲ged

di tω mæ̲̀rke pω en brὼ̲ged kώ̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bromsare

brɑ̀msá̰re pl. =

ett slags befattning vid järnvägen.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

brudsång

brù̱asœ́ŋ̱ pl. -a

áḻ vœ̱́rsens brù̱asœ́ŋ̱a
(ɔ: finnas i museet.)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

bruk
s.

brug, ´ad

jà skola rø̀ra let brúg

hår = munbruk

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bruk
s.

brug. n.

den e blit tad i brúg

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bruka
v.

brù̲ga

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

bruka
v.

brù̲ga pres. -ar, -a, -ad

di brù̲gar kàl̲a-n for
„má̲nen".

dó̲ brù̲ga di a stam̲a mø̲̀da på
bró̲an.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bruklig

neutr. brùgalat

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

bruklig
a.

n. brùgalad

de e bå̀da fòlkalad œ brùgalad

Talesätt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1973-74

bᴀuklig
a.

neutr.

de e bàd̲a fòlkalat a bᴀù̲galat

ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

brunn

brɵn̲ m. ˗a

hœ̲́r ù̲dda hadda vi và̲nlia brɵ̀n̲a. (Reohusen) M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

brunn II

di bòr̲a en brǿn̲ ta vos̲.

14-4.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

brunn

brɵn̲. -´en. -`a. -`ana

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

brunn

brωn̲. ´-en `-a, `-ana

Mera genuint brɵn̲ etc.

di ỳ̲pna brɵ̀n̲ana, för _öppen_

landsbygden: bræn̲. i Herrestads hd,

brɵn̲ i Ljunits hd samt i Bjeresjö.

1951. 4155 Ystad. Herrestads hd

brunn III

dær va en brɵ́n̠ ɛʒa i
klóstoɹad; dær va en stɑ̠́ɹ brɵ́n̠,
de va̠ en b̀yabrɵ́n̠.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

brunnkar

bro̲nká̲r, -ad

infattning av trå ovan jord kring
öppen brunn

dan̲ krώ̲gan dan sá̲d i bro̲nká̲rad.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

brunnvatten

brɷ̀n̲avàn̲, -ed. n.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

brunnvatten

brὼn̠aván̠, -ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bry sig o̲m̲

bry̱ si óm̱

pres. brø̱r si óm̱

man brø̱r si ènte óm̱ - - -

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bryggа
s

brỳg̱ga, -an el. brỳg̱gå

äv. brỳg̱garen (!). kanske individuellt; jfr tjì̱laren jämte tjì̱la = källa.

vi e rá̱t ù̱da fó̱r brỳg̱gån

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

brygga s.

brỳgg̱á̰, -á̰n

ǿ̱zalska brỳgg̱á̰n, grund utanför Ystad, dä́ vȧderleksmȧrken visade sig. han sko̱la ú̱d a sé̱ om ǿ̱zalska brỳgg̱á̰n

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954 Exc.bd.

bryggaregård

brỳg̲aragǻ̲r, -en.

fastighet i staden där bryggeri är eller varit förlagt.

1956. 4155. Ystad. Herrestads hd

byggarehus

brỳg̲garahú̲s, -ad

hus som bebos eller bebotts av byggare.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

brygghus

brýg̲hú̲s, -ad, i bet. tvätthus

dó̲ hade di ànte vá̲n i brýg̲hú̲sad;
man skɑl̲a gɑ̰ ɑ bɑ̰ra fỳljavá̲n,
é̲n spá̲n ɑ̲nor vá̲n ɑ̲́rm. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bygghus

baýghús , -ed

anv. ss. benämning på tvätthus.

jà har tapad ván i baýghúsed .

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

bryta
v.

brỳda, ´-om brød, brỳdad (!),
finare brỳted (!) el. brø̀dad

pret. pl. di brǿd, de brôto.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

bryta
v.

bryda, brød, brỳdad (!)
el. brø̀dad

G.O.; M.H.

sòina hade brỳdad bénad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

bryta
v.

sup. brỳ̲ded (!)

han haan brỳ̲ded bé̲ned

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

bryta
v.

sup.

hon had̲a brỳd̲ad bé̲nad

Ystad

di kan fàl̲a a brỳ̲da bàg̲a bé̲nan.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

bryta
v.

sup. brỳd̲ad

ja vé̲d ènta om hon hada
bryd̲ad bé̲nad.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

bryta i̲t̲u̲

bry̠da itú̠. so̊nderbryta

pass.: sæ hade dán̠ brø̠dads itú̠.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

brådsatt
a.

bræ̀sát

som har alltför brått, som jäktar

hon va so bræ̀sát for a fæ nér
it kàgefát (delvis rspr.).

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978 Ingemar Ingers

brädsatt
a.

bà̱sáṯ

brädskande

va de so brà̱sáṯ a fa véḵ dom?
(= var det brädskande att avhysa dom?)

Ystad
Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

bråka
v.

brà̱ká̰. pret. brà̱ká̰
(Rspr-lån.)

han brà̱ká̰ mỳ̱ed om -ed.
M.A.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

brācka
v.

bràka, bràkta, brakt

h- = bryta upp, öppna

den e ànta brákt enú
(om påse el. pakat)

1967 J.J. 4155 Ystad. Herrestads hd

bräcka
v.

bræ̀k̲a, pres. brǽk̲or

i bet. bryta brev.

jà brǽk̲or bré̲vad ---

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1975 Ingemar Ingers 1975–76

bräcka
v.

brä̀k̲a , brä̀k̲ta , bräk̲t
(riksspråklig böjn.) i bet. bryta upp, öppna.

ja brä̀k̲ta dán̲ bórkan äl̲or
paké̲tan. Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1972 Ingemar Ingers 1971–72

brăda II

de va ènte udan brǽdor,

spìgade ihǿpa

(om en dålig drängkammare)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bräda II
s

hær e ènta udan brǽdor
imèlan

dær ble lìasom dàla imelom
di brǽdorna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

brădgård

brœ̀degœ́r -en

fortréden den vìla pω den
som jek i brœ̀degœ́ren.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

brădlapp

bræ̲̀daláp̲ m. -a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bränna

brä̀n̲a el. brœ̀n̲a, brœn̲de, brœn̲t

1. bränna. 2. brinna.

3. bereda gm bränning.

i bet. 3: hœ̲n brœn̲de mä̀skana

brœ̀n̲neví̲n. (i klostret)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bränna II

dæ̲r lǽ̲ en gam̲al gǽ̲r som brènda. (=brann)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bränna
v.

i bet. "brinna":

de brènde ωnor tǽrna ~~pω~~ pω han = han hade brått att komma iväg.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads nd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

bränna

brânà; –́ or; –̀ da; – t

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

brănna ner

bræn̲a né̲r, brènda, brænt

brinna ner

de brænda né̲r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× bränne
s.

brèn̲e, -ed

bränsle, ved

vi plok̲a pìz̲a̰ i skó̲gen a ìlda me,
dœ̲r jìk̲ vi mỳ̲ed a ryl̲a hìm̲ brèn̲e

E.O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

brânne II

vi har ryl̲ad hím̲ brèn̲e
ifra skó̲gen; tỳn̲a pìz̲a.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

bränneri

bræn̲erí̲, -ed

(br-vins-bränneri)

de gàmla brænerí̲ed

= klostret i Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× brännesaska s.

brèn̲esáska M. A.

aska efter ved.

Senare leden rspr. påv.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

+ brännes-såg

bræ̀n̲esá̲ŋg, pl. -a

vedsåg

Senare leden rspr.-påv. Jfr såg

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

brännvin

bræ̀ṉeví̱n -ed

tjø̱̀va rè̱nad bræ̀ṉeví̱n.

hǽ̱r branda mø̀zkana bræ̀ṉeví̱n

Yngre tradition om klostret i Ystad, som en tid på 1700-talet var kronobränneri.

cl. brè̱ṉeví̱n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

brännvin

dì skωl̲e jòr̲a sód̲ant
bràn̲avi̲n. so dì ànte ble
fὼL̲a a gàlna aw -ad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1975 Ingemar Ingers 1975–76

brännvin
s.

bràn̲aví̲n, -ad

di skωl̲a jor̲a sód̲ant bràn̲avín,
so di ànta blea fὼl̲a a gà̲lna.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

brănnvin

di som tjø̲vva brànn̲avi̲n te
-ra, di skωl̲a ha stráf̲.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

bröd

brø̱y̯, neutr.

tʃǿ̱v it fí̱nt brǿ̱y̯!

(enl. K. E. B.) Rorhusen

di tȍʒ̱e brǿ̱y̯en "

1950 Ystad, Herrestads hd

bröd

bʀø̲ , nuth · bʀø̲d

en pɑs̲a bʀǿ̲

de va fé̲l bʀǿ̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bṙȯd III

vì æ̱d vǽ̱ɹs en ʃì̱va tý̱n̠t
bɹǿ̱y om míd̠orna .

Nr 41:5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

brôd
s.

di édor lìa mìed brǿ nú
som fǿr-i-tídan

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

brödbit

brǿbi̱d, -en -a -ana.

d. brø̱̀bí̱d etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

brödförening

b. f. brǿ̲foré̲nɛŋen

bageriförening

brǿ̲foré̲nɛŋen har vad tɛ́
i mɑ̀ŋa hàr̲ans ɑ̲́r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

brödgubbe
s.

brø̲̀gωˈb̲an

brödutkôraren do

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

brödkakebit

brǫká̲ga bi̲d , pl. -a

brödstycke

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

bröst

brys̱t, ˊ–ed.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

bubbla
s.

bὼb̲la, -an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

buda
v.

bὼd̲a. pres. bὼd̲ar

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

buffé

bωfé̲ -en

(möbel)

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1953**

buk
s.

bu̲g, -an

fá̲r han sá̲: "é̲d brǿ̲ a
pantó̲flor, sæ fỳl̲ar de i bú̲gan".

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

bukfyllnad
s.

bù̱gafy̱̍lnad

föda av mindre näringsvärde, som fyller buken och mättar för stunden.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

bukfyllnad

bù̠gafýl̠nad

bʀǿ̠ ɑ pantó̠flɑ de va bù̠gafýl̠nad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

buket

bɷket; –́ bun;

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bula
bulnad

buìla; —̀ an;

Rspr.

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× bulde

bὼl̲a, -en

bᵒld

han har fa̲d en stώ̲r bὼl̲a

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

+ buld-mora

best. f. bὼl̲amώ̲ran

det innersta i en böld

sa̲ kωm ʃàlva bὼl̲amώ̲ran ώ̲ʒan

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971 Ingemar Ingers 1970–71

bulldogg-hund

bɷldɷ́g̲ahɷ́z̲, -an

de va dandǽ̲ra bɷldɷ́g̲ahɷ́z̲an má.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

bulle
s.

bòl̲a, pl. -a

dær ble ándra bòl̲a aw dé̲ = ändrade förhållanden, vanl. till det sämre.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

bulle
~~M~~.

M.

de e bà̲ra tr æ è̲da so
leʒ̲a dær e bòʟ̲a

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bulle
s.

bòl̲a, pl. -a

fỳ̲ra a fámti for en pωs̲e
skòrpor a fám̲ slèt̲a bòl̲a!
(fỳ̲ra är urspr. form)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971 Ingemar Ingers 1970–71

bulle
s.

pl. gù̲la bòl̲a

= saffransbullar

i fastelán̲ do skol̲a vi ha
gù̲la bòl̲a om sǿndonna

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
1970 Ingemar Ingers 1969-70

bulle
s.

bòl̲e m. -̀a

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

bulna
v.

bὼl̲na -a -ad

svullna, svålla

de vel̲a sa jæ̀rna bὼl̲na

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bult

bωlt; –́ en; –̀ a̍;

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bult
s.

bωlt, ˊen, pl. -ˋa

di hade en bώlt ~~[illegible]~~ tvárt ijé̲nom init̲alpósten på fönstret.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× bumpa

bɷ̀mpa pres. ´-or

ljuda dovt; falla med en duns.

de bɷ́mpor jɷ̰.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bums
adv.

bɷms

tvärt, plötsligt

han vré̲ bɷ́ms hǽ̲r bòrte

omenå̲ K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

× bunka _ihopa_

bωŋka ihώ̱pa –a –ad

lägga i bunkar el. högar

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bunoke ×

bòzklu böjning!

hog

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bunkvis
adv.

bɷ̀ŋkaví̱s

högvis, hoptals

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bunt
s.

pl. bὼntor -ra.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

buntmakare
s.

bɷntmǽ̱gara

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1980

1980

bark

bork. ˈen

han har sɔd̲ed e sparkad íʒ̲
bórken láʒ̲t ɔn̲ɔr váʒ̲nen.

(minderårig.)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

×barkpantofflor

pl. bòrkapantóflor

konserverade kokta potatis.

bòrkapantóflor e ènte gót.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1969 Ingemar Ingers 1969-70

× buseman

bùsemán pl. -a

ett slags mytisk gestalt, som man skrämde barn med

di' sa at dar va bùsemána, sa vi' fek àkta vos for a ga díd.

V. L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

buss

bɷs̱. ˊan. pl. bɷ̀s̱á̰, l. bɷ̀s̱a

bɷ̀s̱á̰na , omnibus.

Relativt nytt ord & begrepp
(1920-talet)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

buss II

jà ré̱son ve bώs̱en ibláṉ.

(omnibus).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

buss-station

bɷ́s̠staʃɷ̠̀n -en

omnibus-station

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× butta
v. s.

bὼt̲a pl. bὼt̲or

fisksort

spèt̲or a slèt̲or a bὼt̲or

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ˣbatta

bàtá; -an; böjning!

flundra

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× butta
s.

pl. bὼt̲oa
en fisksort

spèt̲oa a bὼt̲oa a slèt̲oa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

butta

s.

bὼt̲or pl.

piggvar EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

butta
s.

bὼt̲or (pl)
piggvar K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

× buttegarn

bὼt̲egá̲rn, n., pl. =

garn för fångst av ×buttor.

Nr 4155 Ystad, Herrestads h:d

I. Ingers 1950.

buttesten

bɷ̀tlesten; ̀– – – en;

definition!

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

buxbom

bώs̱pωm̱ , -er

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

Ystad

1974

byabrunn

bỳ̠abrǿṉ

offentlig brunn (i stad eller by)

dær va en brǿṉ eʒ̠a i klóstorad,
dær va en stǿ̠r brǿṉ; de va en
bỳ̠abrǿṉ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

byabrunn II

uda i backókra dær e twá
stýken sa kalad bỳabrǿna
k:0.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bygga

bỳgá

böjning

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bygga

bỳg̲á̰ el. bỳg̲a. -́or. bỳg̲da byg̲t, el. bø̀jda, bøjt (genuint) (Rspr-form)

hæʀva en fèskáʀa som byg̲da
màʒa bœ̲̀u̯da
... næʀ di boʀja bỳg̲á̰ hæʀ u̲da ...

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bygga II

nú̲ e dæn bǿjt op̲a

já̲ren som di ble bỳg̲da̰ pa̰

vǽ̲r a é̲n bỳg̲de som han vìl̲e.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

bygga III

han bòjda mɑ̀ga bɑ̀da,
fìskasbɑ́da, ǫ̀stoalώn; di va
nωmor ít ta ɑ byga bɑ̀da.

M.A.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

bygga till

byg̱ga tέ, bɵ̀jda, bɵjt

di hɑ bɵjt tέ na mì̱ad.

(kyrkan)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

bygge

bỳg̲a -ed

pågående byggnadsarbete, hus under byggnad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

byggmästare

bygméstare. -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

byggnad

bỳg̲ná̲d, -en

den̲ bỳg̲ná̲den har di
flyt̲ad ú̲d

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

byggnadsnickare

bỳg̬na̰ssniˈk̠are

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

byka
v.

bỳ̲ga

(förfaringssätt vid tvätt)

di skȧl̲e bỳ̲ga – ȧ̲́, va di slé̲d!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1973

Ingemar Ingers 1973-74

byka
v.

bỳ̱ga, bỳ̱gde, by̱gt

di la̰ a bỳ̱gde om réṯorna

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

byka
s.

bỳ̲ga -ar -or -orna

vi hade stὼ̲ra bỳ̲gor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

byka
v.

bỳ̲ga -ar -a -ad

di bỳ̲ga pω dán̲ tí̲dan

k. o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

byta
v.

bỳt̲a

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1973-74

1974

by-väder

bỳ̱avǽ̱r. -ad

väder med regnbyar

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

by-väder

bỳ̲avǽ̲r , n.

väder med regn- el. snöbyar.

1967 4155 Ystad. Herrestads hd.

byxa
s.

han hada grǿ̲n trø̀j̲a a
rø̲̀a bø̀jsoa.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

både
konj.

bὼ̀d̲a

i förb. bὼ̀d̲a --- a
både --- och

di hada bὼ̀d̲a trǽ̲ a kὼ́l̲ a járn

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bàde
konj.

bὼd̲a fóst a si̲st.

dær blen bὼd̲a flàskabríst a
àn̲en bríst.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bårhus

barhú̲s, -ad

barhú̲sad har di op̲a va
là̲sarát̲ad.

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

båt

ba̲d ; ´–en; `–a; `–åna

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

båt

d. bæ̠̀dá̠

bæ̠u̯d -́en, -̀a, -̀ana

ella bæ̠d etc. Mark.

bæ̠̀u̯dana di rö̠̀da hǿ̠r òp̠a

imel̠om hù̠sará̠rna.

nú̠ gàŋnar ja ènte nan bǽ̠u̯d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

båt:

den mote vàra so læ̀ge
jà lévor, dén báden.

dǽr vá di nera a bestalda
tímor te bàda.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

båt II

dæɹ lígoɹ veɭ en tɷ̀ltɹe bɷ̀da

ỳpná bɷ̀dá

bɷ́den ble fɷ́ɭ aw váɹ
jɛ̀ɹást.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

båt
s.

jœ vœ̲̀gar ànte gœ̲́ i en
lì̲dan bœ̲́d.

di far va ifré̲ ma dœ̲ras bœ̲̀da
for mœ́j̲. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

båt
s.

han sàgta sæj - báden
hade slat óm

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

båt
s.

pl.

vi va ènȧ ti fugatvä bàdȧ

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

båt:

han bø̀jde mɑ̀g̱a bɑ̱̀da,
fìskasbɑ̱́da, ø̱̀storlɑ́ṉ; dî̱
va nꞷm̱or í̱t te ɑ by̱g̱a bɑ̱̀da.

M.H.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

båt :

hæne fém bàdá, men dita
vǽred fár di ìŋentiŋ.

hæn kan víken bǽd som hálst
stjœra íŋ tí dom.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

båtbyggare

bà̲u̯dabýg̲are -en

han va bà̲u̯dabýg̲are pa fri̲ti̲en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bäckahäst

bèkahèst, -an

(en av folktrons gestalter)

bèkahèstan den vá hæn ùde
ve æŋkvárnan.
I genuint Herrestadsmål: bèggahèst.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
J. Ingers 1953

bägge

bèg̱a

di e dò̱a bèg̱a

ska di mu̱ra íŋ̱ bèg̱a tjè̱lana?

bèg̱a háṉorna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bälg
× bell

bel; ´–len plur.?

strut på homma

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bälg

bæl̲ pl. bæ̀l̲a

"parvel," pys

sor̲ahœ̲́r smǻ̲ bæ̀l̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× bändelband
s.

bándelbàn̲, n., M. =
band av 1/2 till 1 cm-s bredd.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

bänk

bœ̲ŋk eller bæŋk, pl. ‒a

jà han sɔ̀t̲ad pɔ fóasta bǽŋk

(på biografen)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bänkdubb

bǽŋkdɷb̲ -en -a -ana

järndubb varmed föremål som skall hyvlas fasthålles i hyvelbänk .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bả ra

bæ̀ra

böjning!

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

bära
v.

bæ̀ra, bar, bòrad

fínare burad

burad íg = burit in.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bära
v.

bæ̠̀ra, ba̠r, bòr̠ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

bära sig å̱ṯ

bæ̱ra si ǽ̱d, bæ̱r, boṟad

jà tyḵor di har boṟad si

æ̱̀forstóndad ǽ̱d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bärga
v.

bàrjå -a -ad

vi va ùde å skola bàrjå
énor.

M. H.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

bärga II

dær va tré̲ mán̲ som tω̲
en bǽ̲d a skωl̲a bàrjȧ
fólked.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

bärig

bæ̀rig , -an

bärkraft

sa bler dær ànta bæ̀rig nók i dé.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

bättre

a.

bétor, best

fìskárna har ed bétor núe
en fóritiden.

ska de núe ble bétor vǽr ?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bättre :

da̠ va de bát̠or vǽ̠r a

é̠n frk̠ bahýt̠a sǽj̠ .

inœ̠̀ad bát̠or

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bãttre

bát̲or

N.A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

båttre:

sín ble hær bétor om síl

= båttre tillgång på sill .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bätter

adj.

hær har vad bát̲or tì̲dor,
men di har blḛd sám̲or.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

bättre
adv.

bét̲or

sný̲d œr, ȧz̲a. so ni kan
bét̲or sé̲ !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

bättre

de va mø̲̀ad bát̲or om di hade blít̲ hǽ̲r.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1927

bättre
adj.

dó va de inẁad bútoa om di ènte sá-naantig (d.v.s. att avstå från utfästelsen)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

bättre
adj.

fórst fólk, a sín dí som bétor
é!

Talesätt.

Ystad

ARKIV 1000

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

bătlie
a.

han tỳkte han blá lita bátor

Ystad

1982 4155 Herrestads hd

bãttre

han hólt si bát̲oa ea vi ándea.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

× bóckare

býk̲are, -en el. býk̲are

tunnbindare.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

bỏja v.

bɵ̀ja, -de -t.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

böjning
s.

bø̀j̱nıŋ -en

it sákstɑmsrǿ̱r ma bø̀j̱nıŋ i̱

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

bölja

bỳljá̰̲ pl. -or

en kan sé̲ ỳstorʃó̲ns bỳljor

ga hò̲gá̰̲

1950 4155 Ystad. Herrestads hd

× bòljon

bỳljen, -ed. pl. =, -anen

= vaccinium uliginosum, odon.

di̲ va gà̲a ós̲e, bỳljanen.

(växte i Sandskogen)

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

+ bòljonbuske

bỳljenbɷ́ske, pl. -a
odonbuske (Vaccinium
uliginosum).

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

bóna
s.

bỳn̲a -àn, -òr, -òrna

speç. i bet. kaffebóna

hɷn hade glýmt æ lagt
bỳn̲orna pɷ́.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

× bån

bø̱n pl. -ø̀n

= rỳḻabǿ̱n

flè̱ra bø̱̀ron fωḻa (av fisk)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ˣbår

bør; ´– len; pluralis!

rullebår

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

bõrja

bòrja

böjning!

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

börjà
v.

bòrjà -ar -a -ad
el. bòrja̰ etc.

borjà jå̀b̲a

nú̲ borjar de ble mȁl̲ad
nær di borjà by̲g̰gà hær ù̲de ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

bórjà II

den bòrja for fémti' œ̲́r si̲n

man skœl̲e borja œ rì̲ta pœ
ritbrœ̲́da

te bòrjà me

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

börjà III

de bòrjar hǽr bág a
slùtar hǽr fràme.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

bōrja
v.

di·har bòrjad a sæt̲a pantóf̲lor, jæ̰

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

bòrjan
s.

bòrjan

de va ìʒ̱a fìská̰ra ifra
bòrjan dær bø̱̀da i d̲é.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

början:

i bòrjan pω mœ̱̀naden

di lèkten som lœ̱ dœ̱́r di
hade lì̱ged dœr sin hú̱sads
bòrjan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bo̊rjàn
s.

i bòrjan på tju̲getá̲led.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

× bósa
s.

bø̀sa, -an, ovädar, skur

dær kǿmer en bøsa rǽjn

Ystad

kv. f. 1905

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1967 **I Ingers**

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

bössa
s.

bỳs̱a̰ . -a̰n. -or. -orna

(gevär etc.)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× böta
v.

bø̲̀da, bỳt̲a. byt̲

laga, lappa, iståndsätta —
särsk. om fiskegarn.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

bŏta
× bõda

bǫ̀da
laga
(om fiskegarn)

böjning!

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

×

bötkniv

bø̀dekni̍v

kniv varmed fiskegarn lagas.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Calla
s.

kál̲a, -an

blomsternamn

1955 4155 Ystad, Herrestads hd

celluloid

selói̲d, -en

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

centrum

séntor, neutr.

de skωle vá it séntor, sa kalad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

chaufför

ʃafǿ̠r, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

chokolad

ɧɷk̲alá̲

it ɧɷk̲alá̲ = en bit chokolad, en pralin. Ystad

Obs. Pralin finns inte i ordförrådet, ej heller i Lund.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

çhokolad

ʃωkalá̱, -n.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

çkokoladbit

ʃɷkalá̲bi̲d, m. -a.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

chokoladpudding

ʃɷkelá̱bɷ̀ḏiŋ, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

çigarrmakare s.

sigá̲rmǽ̲gare , M' =

Ystad

kv. f. 1905

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1967 I Ingers

Cigarrmakare

sigár̲ má̲gare · pl. =

Nr 41-5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

çikorià

sɛgώ̲ria, -an el. sɛgώrjà

(kaffe-surrogat.) el. sɛgώ̲rja

även i bet. çikorieväxt

hè̲la kæ̀jdan kǽ̲r né̲r va dæn

ènta ṵdan sɛgώrja.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

çikorià II

best. f. sagá̱rjan ocksà i bet.

"çikoriefabriken".

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

çikoriefabrik

sɛgó̱riefabrí̱k, -ed , neutr.

bá̱g ó̱m dær har lì̱ged ɛt
sɛgó̱riefabrí̱k

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

çikoriefabrik

sɛgὼ̱riefabarí̱k, -ed.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

çickel-lina

syrklina

sỳ̲rkåli̲na

rep, som viras runt rodret och fastgöres i akterspegeln

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

çistern

sistá̲arn -er -or -orna.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

,civil

seví̱l

seví̱lt, adv.

seví̱lt klàḏa

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

çirkusdirektör

sɛ́ʀkɷsdeʀɛtǿ̱ʀ, -en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

cykel

sýk̲el, -en

hὼt̲a ènte sýk̲elen dǽ̲n!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

sykla

pres. part. sỳk̲lenes

kom̲a sỳk̲lenes

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

çykla

sỳ̲kla -ar -a -ad

eller sỳk̲la etc.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× dackla

dàk̲la -àr -à -àd

tadla, klandra, förtala

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

dag

s-

dá̲ ú̲d a dá̲ íʒ̲

om ngt som ständigt pågår

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

dag
s.

jà har lìgad i fébor i tvá
dá.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

dag:

di har sít̲ si̲na bésta-dæ̲,
som di sǽj̲or.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

dag
s.

i förb. pω á̰a a dá̰

jà haa ènta sḭ́t na pω á̰a
a dá̰.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

dag
s.

M.

hωn ska kωma hím, men de
ska ànta blé mer en nora dá.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979-80

1979

dag

da̱ pl. da̱

di har rὼ̱gad mýj̱en siḻ́ i sin da̱.

Julòṯa dá̱

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dag

da

böjning!

hèlá dan

hela dagen

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dag

da̲, pl. =

i fjà̲rtan dá̲

han vá hœn i dá̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dag:

de e lì̲adánt som den da̲

ja tsỳp̲ta de.

mæ̀ŋ̲a̰dá̲, många dagar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

dag:

dan lìla túrran behøvva
man bàra tvá dá pó si.

vi hada flèra dás arbéj.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

dag:

om jà fik̲ fém̲ dá̲ i

vìk̲an fiskerí̲ ...

han har fỳl̲á̲d gú̲ á̲r i dìs̲e

dá̲na .

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

dag:

vi ska lè̲va som vǽ̲n dá̲
va den sí̲sta
(= leva gott)

di kan jèlpa en mèn̲iga som sý̲pa
dá̲ ú̲d a dá̲ í̲z - - - -

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

dag

tvá̱ dá̱ i rá̱ han hæn
vad lɛṯa siḻ.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

daglig

dà̲gli, neutr. dà̲glad,

anv. t. ex. om normalt vattenstånd

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dag-vis

i dà̲aví̲s

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dal
s.

dal pl. -à

anv. i bet. fördjupning, ränna.

dær ble liasom dàla imelom dí brǽdorna haî använt om brâdväggar av kalmarbräder, daî varannan brâda ligger djupare.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

damm

dam̲. ˈen. mask.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

damm

dam̲, ´-en

hœ̲́r ò̱pa i dám̲en va
klóstored. ---

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

dank

i förb. sla̰ dáŋk

gå syselolös

di spríŋor hǽr a slæ̰r dáŋk

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

dank
s.

da̱ŋk, även dꝏŋk.

i förb. sla̰ dá̱ŋk.

di' ga̰r a sla̰r dá̱ŋk a kit̲or
pώ hýs̱. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

dans

dans; –´len

dans

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dans
s.

da̲ns, ´-en

om lórdakvèl̲en hade di dá̲ns
dær u̲de (nâml. i Klintholmen).
--- dær va ènte u̲dan dá̲nsen.

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

dans II

vi hade kàfe a kàgon a dáns.

(på majgillet)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

dansa
v.

dànsa, -ar, -a, -ad

for jésu námn, di skola ud a dànsa (näml. det var huvudsaken)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

dansa

dànsa; ` — ; ` — d;

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dansa
v.

dà̱nsa̰ -̀a̰ -̀a̰d

stù̱a̰n den di dà̱nsa̰ i de̱n
va stá̱r. E.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

dansbana

dà̱nsebá̱na

dœ̱r va jà en dà̱nsebá̱na i
vœ̱́r bà̱rndóm̱ .

(vid Rissunna)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

dansk
s.

dansk. ´-an. `-a. `-ana

dànska, som ha̲ re̲st hí̲d a
slep̲t dù̲or . . . .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

dansk
adj.

dánskor

en ifra lǿz̲, en dánskor
mɑ̲̀lare.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

danstillställning

pl. dánstastàḻniŋoʀ

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1954.

dass-nyckel

best. f. dàsanýkelen

(nykel, urspr. form).

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

de

pron.

pron. di (-) insättes pleonastiskt efter subj.

ò̲ja tø̲̀sor di rø̲̀gar

Jfr vid kan.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1928

de
pron.

di̱ , obj. di̱ starktonigt
dom̱ svagtonigt

di' hώ̱r, de hava

dær skω̱le va fjωrkώnt pω di̱ ó̱se,
på dem också, (näml. mopederna).

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

de
pron.

di, obj. di starkton., dom svagt. eller de (sällan)

di användes i Y-d även av yngre; i Malmö har dom vunnit insteg och konkurrerar med di

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

de

di, obj. di

determ. pron.

de bler vǽrst for dí som séljor.

vafán va de vi kàla dí for?

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

de
pron.

de̲ (sällan; vanl. di̲)

va lè̲va dé̲ pω!

(om sjöfåglar.)

dé̲ keú̲an de va foá̲ mi̲n ti̲d.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

del

de̲l, ´en

di'kωn̲a lì̲a vél̲ rὼ̲ga en
gώ̲ dé̲l. ɔ: sin
for-è̲gen dé̲l i várden

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

del
s.

for ál̲ dé̲l, uttr. anv. vid råd
el. förmaning el. uppmaning.

for ál̲ dé̲l, ta smø̲̀rmá̲da mé sæj!

Ystad
kv. f. 1905

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I Ingers

1967

del, s.

en dé̲l au̯ dom

MA

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.ba.

dela, v.

pret. dè̲lta

l. v.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

delgiva

deljé̲

ja skal̲e deljé̲ -nom va asík̲t
ja hà̲de om ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

deltaga

deltá

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

demonstrera
v.

damastréra -ar -a -ad

nyare ord och begrepp (1880-talet)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

den

dem. pron.

Obs. konstr.

vi va so glà̱a for dá̱n steú̱d
karaméḻorna vi fiḵ. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

den

dem. pron.

déṉ han e for tώʒ̱

E. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

den
pron.

el. de̲ el. dé

den̲, neutr. de̲d, – yngre de̲i̯

pl. di̲

de va forfál̲ed, dé mé.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

×dendärne
dem. pron.

dandǽrna

pl. didǽrna

flèra aw didǽrna sma húsen.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

denne

dèn̲a

neutr. dèt̲a̰
eller dèt̲a

pl. dès̲a, dìs̲a

dès̲a hú̲esen

dèt̲a̰ hú̲esed

ì dèn̲a rá̲n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

denne II

i dìs̲e tì̲dor

jà e fýd̲ i det̲a hú̲sed .

ve dìn̲e sì̲ar

me dìn̲e víg̲en sa bler de
kå̲lt ván̲ ‾ i jǿ̲r .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

denne III

han har fỳl̲á̲d ʃú̲e á̲r i
dìs̲a dá̲na.

Nr 41[illegible]5. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

denne-här
dem. pron.

denahǽr

nær man sér denahǽr
gǿvalen ...   Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

denne-här
pron.

m. och f. dan̠ahǽ̠r, dem. pron.

han vàndas ti dan̠ahæ̠r frú̠an

jfr vändas

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1928

+ denne hărade
pron.

dine hǽrade, m. & f.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

densamme

densáme, fem. densáma

dær e ènte mer en densáma

= inte mer än denna enda.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

densamme

densám̲e

pl. disám̲e

de̲ e disám̲e, mé̲ren bá̲ŋken
= de ä desamma husen (vid Stortorget) utom banken.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

deras

dòrás

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

deras

pron.

dòr̲as

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

deras

dòr̠as el. dòr̠á̰s

de va dòr̠as forél̠ra ijén̠.

dor̠as frù̠or

firare dœ̠̀ras el. dœ̠̀rases

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

deras II

sa tỳnda di dœ̀rasas mǿg
dœr ìga

K. O.

de e dœras égad hús.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

deras

anv. i st. f. "sin" då korrelatet är pluralis:

di har sat̲ stω̲ra stàk̲or va dæ̲ras hú̲s (jfr × stucka)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1979 Ingemar Ingers

deras:

di kàḻa dræ̀ʒ̱ana eṯor
dæ̱ras hʉ̱̀sbǿ̱ne.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

deras IV

doras anv. i st. f. "sin"

di ándra fik ènte fylja má i
bílen; di fik lega doras gràjor,
dær. men di fik ènte sìdda i
bílen.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

diteta

dìtetá böjning!

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dimension

domeʃώ̲n, -en
(inlånat)

--- i denhá̲r domeʃώ̲nen

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

dimma
s.

dìm̲á̰ -á̰n

(inlånat)

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× dimmet
a.

dìm̲ad , neutr. =

dimmig. Rspr-lån, uppt. i denna form;
det genuina ordet är tà̲gad.

sont dìm̲ad a fòktad a rœ̲́lad vœ̲e!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

15/12 1977

dimmig

dìmed

dee dìmed i da.

Inlånat; det genuina är tàged.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

din

di̲n pl. dì̲ná̰

de e ènta dì̲ná̰ -pæ̲̀ron

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

direkt

adv.

darékt

di tjø̱r darékt ú̱d på gà̱tan

Kap.

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

disk

disk. ´en

1. bod-disk

2. en skomakares arbetsbord.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

diskutera

diskotéra

böjning!

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

disponent

dispenént, -en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

dit
adv.

sta̰ a prà̱ta a snà̱ka hi̱d
a di̱d !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

dit

de e bà̲ra hí̲d a dí̲d, hí̲d a dí̲d.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1980

dit

di̲d

làmpan den flà̲gra hí̲d a dí̲d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

dit II

mǿ̲blorna hǽ̲r di flǿ̲ hí̲d
om dí̲d.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

djup

jyp

böjning!

j. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

djup
s.

jy̲p, ˉad

finare jy̲p, ˉad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

djup
adj.

j̍y̲p, n. j̍y̲pt

li̲a j̍y̲p

i Herrestads härads landsbygd: ji̲v.

en stó̲r ræ̲̀nestén̲, sæ hǽ̲r j̍y̲p. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

djup II
adj.

dær va it hól, som va sadǽr jýpt.

K. O.

só bré a só jýp. K. O

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

djupt
adv.

jy̲pt komp. jỳ̲pá̰ra

di tω̲ ènta sa jý̲pt som de skὼl̲a vá.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

djur

j̀u̱r, ⁻ad. pl. =, ⁻an

de rœ̱́lia jú̱rad –...

(om en insekt)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

djur s.

ju̲r. ⊥ad. pl.=, ⊥en

(om tama djur vanl. kre̲j el. kre̲g).

mà̲rá̰n ré̲ dom – de va et jú̲r som lá̲ si ø̲vor hálsen på dom.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

djăkel

jœ̱̀kal -an

dé̱ ve̱t i jœ̱̀kalan

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

+ djäkels-tyg

jæ̀kalstý, n.

"fanstyg", "rackartyg", spektakel

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

djăkla
a.

jæ̲̀klá̰

jà har ɛt jæ̲̀klà̰ besvǽ̲r vǽ̲r
gǽŋ̲

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× djäklig

jæ̱̀kli pl. -ia

di va ʃèg̱eda a jæ̱̀klia

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

djäkligt
adv.

jæ̀klat

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× djākra

jœ̀kra

svordom.

it jœ̀kra jœ̀re

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

djävla
adv. & svordom

jœ̱̏vla̰̍ eller –̀ –

jœ̱̀vlá̰ tɷ́zt

han rø̱a ikɷ́ḻa sin jœ̱̀vla kɷ́ɹv.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

djävlig

neutr. jæ̲̀vled

de va jæ̲̀vled va blɑ̲́ad rǽr̲on

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

djävligt
adv.

j̀æ̀vlat

få acc. / då for föregå:

de va for jǽvlat brá.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

djävul

jæ̀vel, -en

ss. svordom:

de bler nok jæ̀velan dǽ, som
far dra de kòrta stráed.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

djǟvul:

for jæ̱̀velen, svordom

vi kan for jæ̱̀velen snàḵa

íŋ̱ i tjǿ̱kad, for jæ̱̀velen!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

djävul

jæ̲̀vel, -en, jæ̲̀vla

jǫ̲́ for jæ̲̀velen.

ss. skällsord:

va é̲ dæn, men i grì̲nar,
æ̲na jæ̲̀vla?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

L. Ingers 1950.

djävul II

ss. skällsord :

den dɷ̀m̱e jæ̱̀velan – han
e ènte klɷ̱́g.
din dɷ̀m̱e jæ̱̀vel !

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

djävul II

nú̲ ska han fǿ̲ dan jǽ̲velen
ós̲a.

du vé̲d væl for jæ̲̀velen
hor du ska há̲ de.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

doktor

dώktor, -en. dώktra, ´ana.

vanl. = làkare.

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Domestik

dωmastí̱k

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

domkapitel

best.f. dώm̲kapít̲lad.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

domkraft

dωmkráft, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

domkyrka

dωmtjórka

lὼn̲a dωmtjórka

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

donator
s.

pl. donátra

donatoren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

doppa
v.

dìpa. dìpta. dipt

di dìpta rǽt nér . K.O.

(Landsb. dùpa enl. P.L.)

eller dỳpa, dỳpta, dypt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

doppa II

di stó̲ bàɹ̲a ɑ dìp̲te ɹét̲
né̲ɹ.

k.D.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

× dorn
s.

dɑ̱rn, –́en

ett verktyg i smedjà.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

dotter

dòt̲or, -en, f.

(Landsb. dùt̲or el. dö̀t̲or).

dòt̲oren sá̱: "du har for lí̱ded blá̱."

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

dotter

hωn har en dòt̲ər bώ̲r i sám̲a hʉ̲́s.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× dradda
v.

dràd̲a, -ar, -a, -ad

gå och spilla, tappa i småportioner, gå och bära på ngt som man lätt tappar.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
Ingemar Ingers

1982.

drag
s.

draw̲ el. dra̲v. -́ed

i bet. fiskfångst

vi fik̲ j̀a̲ minsán̲ ènta so lì̲ded
i dé̲ drá̲ved

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

drag

draw̲, -́ed eller dra̲v, -́ed

fiskfångst; fångstplats.

dèt̲a va de bésta dráw̲ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

drag II

dráw̱ed optɛ́ dær e ḻìasom̱

ɛthá̱g; de e pàṉan

jà hær a̱lɛ́ raḵnad éṯor,

hær maʒ̱a drá̱v dær é̱.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

drag
s.

dra, n.

drag, luftdrag.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

ˣdraga

dra

i förb. dra från

dra garnen upp i

båten från sjön

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

draga
v.

i förb.

dra̰ á̱w saj. kläda av sig

dra̰ pǻ saj. kläda på sig.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973.

draga

dra̠, dro̠. dra̠d el. dra̠t

vi dro̠ láks = fångade lax

han hade slépt é̠n a drá̠t i
en àn̠en i stèl̠ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

draga II

nar di jiḵ a dra̱ láks om
và̱rá̰na

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

draga a̲v̲ sig

dra áw̲ si. pret. dro̲

klâda av sig.

so̲ va di' hǽ̲r ìʒ̲e a dro̲
áw̲ si'

s: före badet.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd** M.H.

I. Ingers 1954.

draga på sig

dra pǻ si

klăva på sig

folk di ska ga a fjò̱va vá
di ska dra pǻ si.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

draga u̲p̲p̲

dra̱ ó̱p, dra̱, dra̱d

di fik̲ dra̱ ó̱p -en vǽ̱r kvǽ̱l̲

a̱

(om klockan)

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

draga ut

dra̠ ú̠d, dra̠. drá̠d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

drag   dragg

böjning!

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

draghjul

drájul, n.

hjul som drager mekanism (!)

dær har vad it drájul
dær som fýnstored sídor

k.o.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

dragkămma

drá̲fjȧr̲a, -ar.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

×dragning

dràning; -en;

når vinden tilltager i styrka från mycket svag bris till starkare säger man, att man får en dràning F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dragon

dragó̱n -en -or -orna.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

dragon :

sí̱n kɷm dragɷ̱́norna hí̱d hǽ̱r.

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

dragon

dragó̱n -en -or -orna

skònska dragó̱norna

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

dragonkasern

dragǻna kasǽrn, -en

1956 4155 Ystad, Herrestads hd.

dragspel
s.

drá̲spé̲l, -ed

1. dragharmonika, instr.

2. ett slags hopfällbar säng med synkad botten av tältvåd.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

dricka
s.

drìtja, -ad mest gemint

e. drìka -ad

båda formen hos samme medd., f. ca 1875 i Y-d

di hade gót drìka fór.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

dricka
~~drucken~~
v.

p.p. drɔ̀kkən

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

drickablandning

drìk̲ablán̲iŋ, -en

en blandning av kallt svagdricka och kall mjölk, av lika stor mängd, som användes som måltidsdryck.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

drickablandning

drìk̲ablén̲ɛŋ, -en

en dryck av hälften svagdricka och hälften mjölk, som blandas kalla.

1963. 4155. Ystad, Herrestads hd

×

drifta
v.

drö̀fta -àr, -à, -àd

driva, slå dank

han far ga hìma a drö̀fta hèla

sòmmarn, só stár råg

Ystad

Nr 4155

Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

driva

drìva böjning!

kɑnə drìvád
kunde driva det

J.P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

driva
v.

drìva, drev, drèved

di fik drìva ma staýman G.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952. -60

Droppbräda

dropbrǽda, -an

byggnads-detalj; bräde som sitter längs nedre kanten av en gavelspets av trä.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

drälla
v.

drèl̲a, drèl̲de, drel̲t,
p.p. drel̲d, pl. drél̲da
fälla, sakfälla, överbevisa

dære mèǥa bler drél̲da.

G.O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

drānera
v.

drané̱ra -a -ad.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

drăŋ

dæ̱r trȧ̀f̱tes ý̱sta ȯ̀ʒ̱dȯ́m̱a,
pì̱or a drȧ̀ʒ̱a M. H.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

drăng

drœŋ -´an -`a -`ana

tjänstedräng

drœ̀ŋana la̱ a̱lti̱d u̱da va
sì̱an om ná̱ten

Nr 4155 Ystad, Herresta .s ad
I. Ingers 1951.

dräng:

o̲la drǽŋ̲,

en viss Ola, som tjenar ss. dräng.

di kàl̲a dræ̀ŋ̲ana at̲on
dœ̲ras hù̲sbǫ̲́na
(t.ex. magnus àr̲uskǫ̲́g).

Nr 4155 Ystad, Herresta s d
I. Ingers 1951.

drängkammare

dræŋkám̲arə, -ən

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

dräng-skåp

dræ̀ŋ̲aská̲u̜p, -ed, pl. =, -en

lìtet på väggen hängande skåp, som drängen medförde i sina tjänster.

Rspr-påv. form

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

dröjà
v.

dròja, pres. ´-or

de dröjor ènte lèŋa ìŋan
han kommor hém.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

drôm
s.

drum pl. -á̰

drùmmá̰ di gar som
strùmmá̰.

Även deym etc.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

drömma
v.

inf. dràyma

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

× drösa
v.

drỳs̲a, drýs̲oa, drỳs̲ta,
drys̲t

falla hoptals

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1973-74

du
pron.

e de dú, fru pǽrsan ?

(fru + efternamn kan användas i vokativ, även om man är du inbördes).

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978 Ingemar Ingers

du
pron.

du̲

Obj. form dæj̲ el. dạj

svagton. även di

du ska gæ íŋ̲ a tæ̲ en kòfta
på di.

gæ hím̲ me daj!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

du

+)
lì̲a myk̲e som dáj̲,
lika mycket som du.

+) Rspr-form.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

dubbel

dωb̲eʟ, n. dω'b̲eʟt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dubbelt
adv.

dώbelt

ni belésor húsen dώbelt
sa mø̀ed nú.

K.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

dubbelt II

de và̠rá̠̰ dώb̠alt sa lœ̀g̠a·

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

duga
v.

dù̲a. ´or. dù̲de. du̲d

de hada min fìzka ènte dú̲d!

men de dù̲de ènte !

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

duga
v.

dù̲a. ´–or. dù̲da. du̲t

de hade ànta dú̲t, om mó̲r
hade sí̲t dé̲ (= hade inte accepterats)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

duga ⊲

dù̱á; –̀dlh; supinum!

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

+ dugg

dag. -an

dagg

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

dugg
s.

dɷg, n.

i förb. ìnte et dɷǵ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

duk
s.

du̲g. -´an

èntelien haan jà fø̰d rỳsta
dan li̲la dú̲gen.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1974

duktig

dɷ̀kti, -ed, -ia

hær va sa kal̲ad dɷ̀ktià
kàr̲a mé.

V. L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

duktig II

mỳ̲ed, mỳ̲ed dɔ̀kti' kaŕ̲
e de.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

duktigt

då̀k̲tud

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dum
adj.

dωm̲

sprig̲ər dú̲ a drá̲r há̲n? –
do̲ e du dώm̲.

din dὼm̲e jæ̲̀vel!

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

dum:

den dὼm̲e jæ̲̀velen – han
e ènte klώ̲g.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

dunge
s.

dὼʒe, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

dunka
v.

dὼŋka, pres. -ór

de dώŋkor a dώŋkor

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

durk

duerk, pl. -à
dubbelbotten i båt

Mera genuint: fjè̱la ~~pl. -à~~

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× durk

dork. ´en

duv-hanne

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

+ durkstungen

neutr. dòrkstώʒed

genomsytt, om läder

(skomakeri-term)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

duva

dù̲a pl. dù̲oa

de e dù̲oa som har kωm̲ad hi̲d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

duva II

dànska som har re̲st hí̲d
a slap̲t dù̲or

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

duvbo

dù̠abǻ̠, -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

duvslag

dù̱aslá̱g -ad . pl. =, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

duvstek

dùestég, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

dynga

dỳŋ̱á̰. -á̰n

ung. = dy, gyttja

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

dynvar
s.

dỳnevár, n., pl. =

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× dysta
v.

dỳsta -ar -a -ad

strö något som har konsistensen av mjöl.

fǿ̲r va de: "ba̲ra dỳsta
pantó̲flemjǿ̲l pǻ!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1977 Ingemar Ingers 1977-78

då
adv.

do̲ el. do

ſɷtiét̲ do̲ vá de et hímst vœ̲́a

va stɑa dó pɷ́?
va e dœa dó i vœ́j̲an?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

då II

va de tjǫ́kt dǫ́ ǫ́sa ?

dǫ́ gạ man ènta vạrda pǫ ad = gav akt på.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dålig
a.

neutr.

di spòda de skωla ble dòlad
véa

Ystad

(om väderleksrapport

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ir.gers 1979–80

1979

Dålig

dàli; neutr: dòled

Hur kan detta ord ha olika stamvokal i mask. och neutr ? orimligt!

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dålig I

dɵ̀ḻi·, n. dɵ̀ḻat el. -ad

mest genuin form

de ré̠vs – de va sa dɵ̀ḻad

el. dòḻi·:

ɛt dòḻad má̠u̯l

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

dålig II

dòḻi, neutr. -at eller -ad

y. dạ̀u̯li neutr. -at el. -ad

dạ̀u̯lat fìska

mỳ̱at dạ̀u̯lad vǽ̱r

jfr dòḻi

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

dålig III

hœ̱́ sa̱u̯ ju han dà̱u̯lí ú̱d

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

dåligt
adv.

vi há̲r de so fàt̲et a dòl̲et
i svárje

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1972

dåligt
adv.

dòlet

men –́– efter for, för

di bàgar ed for dólet

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

dåligt
adv.

dòl̲at eller dòl̲ad

yngre dà̲u̯lat eller dà̲u̯lad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

dåcka

duká böjning!

(dåcka av båt)

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dār

dær

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

där

rel. pron.

dær

de va ìŋ̲a fìskáre fra
bòrjan dær bò̲de i dé̲

ɔ: huset

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

där

rel. pron.

dær

já̱, dær va màŋ̱a màṉiŋor
dær rè̱ste ti dáṉ.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

därefter
adv.

dærèta

kóstən va dærèta

(i förhållande därtill)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

dãɹpa˙ adv.

dœɹpɔ́

á̲ɹæd dœɹpɔ́ b.b.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

därpå
adv.

dærpǻ

á̲red dærpǻ

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

då

dø böjning

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dö
v.

(dø̠y pret. dø̠y, Kevhusen)

dø̠, pret. dø̠ sup. dyt̠
pres. dø̠r pl. =

dee sa màʒa á̠r sin han dǿ̠

nar dí gàmla dø̠r vák̠ ---

... sin han dø̠ ; di dǿ̠r, dedö.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

dö II

hωn grì̲nar, so hωn kan dǿ̲.

(Talesätt)

sa hade jà dýt̲ endá̲n.

1955. 4155. Ystad, Herrestads h̲d̲

dỉ III

vi va séks pà̱ga, men di
tvá̱u̯ dǿ̱y̯

Revhüsen

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
Ingers. 1956.

dô

v.

pret. dø̲

de va sin fru̲éan hon dǿ̲

frǿ̲ken dǿ̲ fórst.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

dö
vb

sup. dyt̲

&0

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

dô
vb

d 2 tvá̲ dǿ̲
eller möjl. dø̲̂
de två dogo EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

död
s.

dø̲y̯ (Revhusen)

ta dǿ̲y̯ pɷ ...

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

död
adj.

dø̱ , n. dyṯ pl. dø̱̀a

best. f. pl. di dø̱̀a

ni kan vàḵa di dø̱̀a me æ̱rt skráṯ.

yngre medd.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

död
adj.

dø̱ n. dyṯ, pl. dø̱̀a

di e dø̱̀a bèg̱a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

död II

en diftongerad form døy har anträffats hos en individ i Revhusen (B.O.)

de ska vàra nar di e døya de rígor.

ɔ: i kyrkan

han e val dǿy nǽ Revhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

död
a.

jà tra̱ʀ nók̲ han lẹ́voʀ, om
ènta han e dǿ̱y̯ nỳ̱lia

E. O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

dôdsstót
s.

best. f. dø̱̀astǿ̱den

anv. ironiskt:
de va vel dø̱̀astǿ̱den for hiṉe.
s: hon kunde fått dåndimpen.
Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

× dåldom
s.

dỳldom

låndom

de beho̲vva ènte hol̲as i
dỳldom , behöver inte hållas förborgat

Ystad
Nr 4155 Ystad, ~~Herrestads hd~~

Ingemar Ingers 1970–71

1970

dŏtja

dy-tjá

bŏjring!

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

×ˈdỏnta
v.

pret. dynt

stỏntade, fỏll

4155. Ystad, Herrestads hd. J. Ingers 1968.

dörr

dor ; -ar ; pluralis ?

s. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

dörr

dor̲, -́en, -̄a, -̀ana

ga ú̲d om dór̲en O.H.

sa smé̲lor di dòr̲ana i̲. K.O.

Landsb.: dø̲r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

dörr
s.

dor̲ pl. dòr̲a̰

(Landsb. dɵ̲r pl. dòr̲or)

4151. Ystad. Herrestads hd

eder

poss. pron.

œr, œrt, pl. œ̀ra

va é dœr men i grìnar,
œra jœ̀vla?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

eder
poss. pron.

œr, neutr. œrt

ni kan vèka di dœ̀r me
œrt skrát.

vi kan tát œ́r hǻr a få̀rat i
tvǻ dǻ.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

efter
adv. o prep.

èṯa

pol̠ísen fø̠̀ra a hóṟ èṯa
(fø̠̀ra, nyare för fòṟa) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

efter prep.

dær har di nók̲ vad ät̲or
sin tí̲d

Ystad E.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

étor

efter

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

efter
adv. & prep.

ét̲or eller èt̲e

gá ét̲or en tjé̲l!

it̲ á̲r ét̲or

tvá̲ á̲r ét̲or.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

efter:

jà ga̲r a lè̲dar et̲or dœj̲.

kòm̲a bá̲g èt̲or, de̲ e let̲

forárjelet.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

efter II

ètɐ = enligt

ètɐ di gàmlɐ pàporen

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

efter:

dá̱n éṯor pω mà̱renen - - -

sa sòlde min mórmor pω tóṟad
dá̱n éṯor

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers **1953**

efterhand
adv.

atorhán

Men genuint: atorhán, el. -an

sín atorhán sa tó ja mæj.
E.O.

eller atorháns, atahánS.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

eftərhand II

et̲orhá̲nen som di séljor, sa
sjǿ̲vor hámnen.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

efterhand(s)
adv.

et̲ehǽ̲ns

vi fik̲ ènte àl̲e pǽg̲ana íg̲ —
di kɷ́m̲ et̲ehǽ̲ns.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

efterhöst

èt̲orhǿ̲st -en

hösten ss. åstid.

om èt̲orhǿ̲sten.

i èt̲orhǿ̲st.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

På nytt iakttaget 1960.

efterhösten

eftorhǫ́sten

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

efterhöst II

fìʃaꞅna jik óp dæꞅ myàd
a tɑ en sýp om ètoꞅhøstan
(om en krog vid Nybro)

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

efterhöst III

om àtorhǿst a víntor da

hade man nók a jòra a hola

reskábed i òrnig.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd

I. Ingers. 1956.

efterhöst
s.

æ̀t̲orhǿst

-e-? h$\overset{2}{ø}$st EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

efterhöstväder

àtehystavǽr, n.

senhöstväder

vi har fæd ràkted
àtehystavǽr. Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

eftermiddag

àt̲or míd̲a -an -or -orna

eller àt̲a míd̲a etc.

Dessa former även hos barn & ungdom

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

eftersom
konj.

ètesom

ètesom ad di dǿr

efterhand som de dö

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

eftersommar

om èt̲orsóm̲aren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

egen
pron.

ǽj̱an

vás̱a gǿ̱ væ̰ra ǽjna; di
fràm̱ada tǽ̱r nóḵ! Talesätt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

egen adj.

ǽjen el. ájen, neutr. -ed

a só ska vi ha ájed frímarka!

Ystad

(citerat efter invånare i Kabusen)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I Ingers

1967

egen

adj.

égen, n. éged

Rspr-påv. form,

de e dœras éged hús.

Men genuint: en, et.

Revhusen: ájen enl. fru A.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

egen

ájen ; di ájne

Kevhusen - äv. æ̀jen

hæn kómor vara di ájne me
di bàrfjeda sájlen.

(citerat efter Kevhusare)

4155.
~~4194.~~ Ystad. Herrestads hd. 1968

egentligen

ejántalien

nú̲ é̲ de ejántalien bét̲or
for fìská̰nna

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

ejder

ǽjdor, pl. ǽjdra

di har fø̱ded ǽjdra.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

eka

è̱ga; –àn; plur. ?

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

eke

n.

è̱ga. -ed

ekvirke. ektrā

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

eke
s.

ège -ed

ekbestånd, ekvirke.

-- om de va aw ège aLoa ène ---
(ryggaträden)

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

ekebit
s.

è̲gabí̲d

träbit av ek.

de va en è̲gabí̲d, rɑ̲́rspíg̲en
Ystad S.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

ekebit

è̲gabí̲d -an

dœa e gì̲lnad pɷ týzdan pɷ en è̲gabí̲d a en fœ̲̀rabi̲d.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

ekeklamp
s.

è̱gaklámp, pl. -a
(senare leden resp. päv.)

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

ekepinn(e)

S,

è̱gapíŋ̱, m. -a

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

ekatră s.

è̲gatrǽ̲, n.

ekvinka

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

eklut

è̲gelú̲d . -en

já̲ ha̲r pasé̲rad è̲gelú̲den
på àl̲a sét̲

ɔ: haft prövningar eller vedermödor att
genomgå.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

eld
s.

de e ja réd for, som a
lega fìgrana i ílan.

Ystad k. f. 1905

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

eld

il̲, ˊen

Nr 4155 Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1950.

eld II

i bet. "eldsvåda"

dǫ sate di úd álti en
rǿ flàga i de vàdorstríkad
som ílan vá.
(rûml. - i Mariakyrkan).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

elda, v.

ìldá̰

di hade ànte a ìldá̰ ma
i bà̲dana. M.A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bo.

elda

ìl̲a

övriga former!

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

elda

ìlda -ar -a -ad

Men ìl̲, eld.

ìlda óp̲, uppelda, värma upp.

eller ìldą̰́, etc.

vi plok̲a pìz̲ą̰́ i ská̲gen a ìlda me.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

elda II.
v.

di ʃʃø̠rda hím̠ hè̠la las̠ táz̠

æ ìlda me om víntoren.

di ìlda me kɷ́l̠.

Anm. kôlna, ʃʃỳlna, ä mera genuint.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

eldbrand
s.

ìl̲abrán̲, n.

bränsle

sa slíp̲or han a dra íg̲
ìl̲abrán̲. Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

eldbrand

ìlebrán, -ed

bränsle. vedbrand

di e snàlara om sit ìlebrán

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

eldfångd

ìl̲fǽŋd, neutr. ìl̲fǽŋ̲t.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

eldsvåda

íl̲sva̲da, -an.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

elektrisk

neutr. elä́ktrist

elä́ktrist (med underförstått: ljus)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

elektrisk

eléktrisk, neutr. eléktrist

nú har di eléktrist i
àl̲a fjòrkon.

= el.-ljus eller kraft

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

elementarverk

b.f. elementá̲r vårked

Elementarläroverket.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

+ ella

èl̲a

annars

èl̲a sa e de̲ revhú̲sen

èl̲a e dær tvá̲ spèn̲a tí.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× ella
adv.

èla

eljest, annars.

èla hade várt hús vat vák.

Tillägg 1953.

èla e de úd a éz, úd a éz. M.H.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

eller
konj.

éḻor eller èḻa

eḻor hώns? = eller hur?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

elva

èlava

varènda dá klokan èlava
sa ỳpnas hœ́r

(i klostermūseet)

di har èka slad it spíg i végen
pa èlava ǿr.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

elva II

di sa̲d æ rỳnsa̲ ta klok̲an

èl̲eva om kvèl̲ana

jà skol̲a vad hìm̲a klok̲an èl̲eva .

Nr 41‾5. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

elva-tiden

ve èlava tíden

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

emellan

imèl̲om

bɑ̲rnahólmskǻl̲ad de e mit̲ imèl̲om kɑ̲̀sebaya a bɑ̲rnahólm.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

emellan II

di kωna sèigla ma bàdana
hœr òpa imalom húsan

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

emot

ìmɑ̰d, svagton.

di va ènta bìḻliara imɑ̱d
dí̱ di har nœ̱́.

b. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.ba.

emot
adv. & prep.

imɷ́d

tvœ́ɹs imɷ́d

fɷ́ɹ va de bàɹa en Liden hɷ̀la
imɷd som nú. (om Lund)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

emot:

imɑ̱́d

imɑ̱d rú̱sbɑ̱, sɑ kɑ̱lad.

k.o.

de ska va brɑ̱́ imɑ̰d fìṉɑ̰́

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

emot

imó̱d

ræ̀ṯ imó̱d

míṯ imó̱d klòstordámen.

han skole̱ né̱r imó̰d ʃǿ̱n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

emot-som

imǿ̱dsóm̱

jämfört med, i förhållande till

de e bìḻat, imǿ̱dsom̱ a je̱ tvá̱ krø̱̀noa. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

en

adv.

ḛn i bet. omkring, ungefär, ffa räkneord.

jà har betá̲lt ḛn fémti krà̲nor.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1927

en

pron.

- en ss. obj. form till man

di' tìt̲ar presí̲s som di' skωl̲e slæ̲̀ga -en

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1976 Ingemar Ingers 1975-76

en

r.

e̲n eller e̲i̯n, neutr. it̲

Krokusen

é̲i̯n gáʒ tɛ́

ít̲; tvá̲u̯ tɛ́

jà far é̲i̯n tɛ́!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

en

~~ett~~

n. it

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

en

obest. art.

en, neutr. ìt eller et
(–)

ìt är västlig och et är östlig form

dær e ét rώm a et lidad …
tjǿk.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

en II

obest. art.

dubbel art. i

en stǿ̲r en jæ̲̀vel

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

en
pron.

ḛn = man

ḛn víḏ ànte va de kóm̱or ifra̰

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

en
adv.

en (–) = ungefär

de gaer nók en bíd íŋ – en fèmtan métor.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I, Ingers 1953

en

r.

gar ít me forlýst, sa e
dær it ànad som di fjenar
pǽya pa.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

×ena

èna

ensam

rént èna.

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

onda
pron.

ìnda

4155 Ystad, Herrestads hd
[illegible]

enda

endá

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ene

pron.

den èna

den èna jor ít, a den èna
jòr it àned, a dǽrfor bler ál
mád ópédan a àla tòsor jæ̀ta.

Talesätt.

4155 Ystad. Herrestads hd. S. Sagers 1967

ene
pron.

è̠ne, f. och n. è̠ná̰

(den ene av två)

han bὼ̠de i de è̠ná̰

(ɔ: huset)

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

ene
s.

è̠na el. è̠i̯na, -ed

enrês, enkörstar, envirke

sá̠n på gǻl̠ed a sa è̠i̯na

è̠i̯na: Revhusen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ene II
s.

om lǿrdorna strø̲da di è̲ne pa

(ɔ: nâml. på golvet)

om de va aw̲ è̲ga eL̲or è̲ne ---

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

ene
pron.

m. den ẹ̀ne

den ẹ̀ne han ble íʒ̲kál̲ad

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

eneris

ènerís, -ed

sán po gólad a sa ènerís ovanpó.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

engelsk
a.

ǽŋelsk

Se även Engelska bryggan i bland ortnamnen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

enkel
a.

ǽ̲ŋkal, pl. ǽ̲ŋkla

dæ̲r ìŋa va di ǽ̲ŋkla rá̲r.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

entreprenad
s.

entreprená̱l -en

ha̱ pω entreprená̱l.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

erbjuda

erbjú̲da

p.p. erbjú̲dan pl. erbjú̲dna

vi va erbjú̲dna æ tjø̲̀ba

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

s
eſtimera
v.

estemé̲ra -a -ad

hålla till godo med, finna sig i,

pres. -ar

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

estimera

ekstamé̱ra -a -ad

hålla för godo med, finna sig i

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

evighet

è̱vihé̱d

và̱ra i è̱vihé̱d.

k.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

eviglig

è̲veli

varìnda è̲veli kvéL̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

exȩrçera

aksé̲ra -ar -a -ad

dó̲ va já̲ u̲da a aksé̲ra

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fabrik
s.

fabrí̲k, -ed, n.

di ska bỳg̲a it nýt̲ fabrí̲k.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

fabrik
s.

fabri̲k, -ed. n.

jà vil̲ ènta ga íg̲ i ìt sónt fabrí̳k (som innehåller livsfarliga ämnen)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1976 Ingemar Ingers 1975–76

fabrik

fabrí̱k, -ed, -or. -orna

el. faberí̱k etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fabrikssko

fabrí̱kskó̱, -en, pl. =, -na

fabrikstillverkad sko.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fackförening

fák̲foré̲niŋ. m.-or.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fader

far

fa̱r; –́ len

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fader

fa̲r el. fà̲ra̰

vi e kusí̲nor, for va̲ra fà̲ra̰
va brǿ̲dra .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fader

fa̲r, gen. fá̲rses

i fa̲rses tí̲d .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fall:

i àḻa fáḻ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

falla
v.

pres. vánnd fálor

E. O.

om vattenståndet.

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960.

falla. v.

fàl̲a. fál̲on, fàlde. fàl̲ed

han fàlde, men han slá̲ si ènte.

4155 Ystad. Herrestads hd.

fallet

fálld

definition 4

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fallfärdig

fàl̲efǽ̲ri

tà̲toran dan e fàl̲efǽ̲ri,
dán̲ mǽ̲.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

famn
abst.

famn

plur: fàmná

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fan

fa̲n

va fá̲n va de de hi̲te?

á̲ fá̲n ; já̲ for fá̲n. 6.0.

í̲ fá̲n .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fan II

fá̲n-ik̲a dæ̲a oʀ̲a pω

stὼ̲ʀtóʀjad.

va fá̲n va de vi kàl̲a dí̲ foa?

E.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fanér
s.

fanér, -en

fanérad yta; beläggning av fanér.

fanéren den lø̀sna

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers **1953**

fara
v.

vá ska di fly̲a a fàr̲a et̲oi²

Ystad

(om sådana som ofta ä ute på resor)
fly̲a a fàr̲a på nytt iakttaget 1979.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

faʀa
v.

dí̱ skα̱la hα gó̱t om ʀá̱ǥa,
som kan flỳ̱a α fà̱ʀa só̱ʀa
làǥ̱a ʀè̱soʀ.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1980

fara
v.

inf. fàr̲a, pret. fo̲r, sup. fo̲red

man har fo̲red ìl̲a̰ i si̲na da̲.

fa̲r̲a ú̲d, begiva sig ut. (på sjön)
pres. far̲ ú̲d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

farande
s.

fàr̲ana, n.
flackande

dær e it fàr̲ana frám̲ æ tebá̲gs
Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

farbror

fárbor. -en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

farfar

fárfor el. fáf̱or, -an

e fárfor ènte ré̱st?

min fáf̱or tjỳp̱te já̱ren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

farlig

i bet. väldig, oerhörd :

kàt̲a kan va ré̲nt fà̲rlia te
a ta fù̲la .

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

farlig
a.

fàrli, n. fàrlad

de e ènte fàrlad a eda
fisk; dær e ìzad kvìksilvor
i dén. Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

farlig a.

dœ sá̲ di dœ va fà̲rlet.

(riskfyllt – om
ett grund i sjón.)

M.H

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

fàrli; farlig

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

farlig

fà̱rli, -at el. -ad

nǽj̱, de e ènte fà̱rlat .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

farlig II

de sa fàrled úd

fem lór --- de e ànta
fàrled a ga íg a snàka me
hór .

Tobakskejdan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

farlig III

de̲ hade gæt̲ ti en fà̲rli

forlýst

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

farligt
adv.

fà̲rled el. fà̲rlet

de har vat̲ fà̲rled mὼl̲ed
(vāldigt)

fà̲rlet fώrt.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

farligt II
adv.

fà̲rlet l. fà̲rlad

ung. = våldigt, mycket

mán̲an han va fà̲rlet
forsíkti

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

farligt III
adv.

man e fà̲rlat glỳmska

Nr 4175. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

farmor

fá̱rmωr el. fá̱rmor, -en, f.

fá̱rmoren sá̱ ---

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

fart
s.

fart, -´en.

dæra frí̲ fárt = öppen passage. öppet tillträde.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fartyg

fàrty; genus?

N.t.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

faslig

fàsali, neutr. -at

de e fàsalat va de ha
sat áw me dàgána +)

+) kyr-påv. form

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fastbeckad

fástbé̱gad, neutr. =

om ngt som sitter segt fast;
ihållande (om förkylning)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

fastlagsbulle

fastalán̲sbò̲la, M. -a

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

fat

fad, n., pl. =

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fat-kaffe

fà̲dakáf̲a, n.

kaffe som drickes ur fatet.

vi sìd̲or a drik̲or fà̲dakáf̲a

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1972 Ingemar Ingers 1972–73

× fatt
fast

fat

nìtäd fat
nitad fast

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fatt
adv.

fat̲ i bet. fast

di sid̲on fát̲

(även iakttagen i Lundatrakten)

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

fatt
adv.

anv. i bet. „fast"

spi̲ga fát̲ = spika fast

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fatt
adv.

fat̲ = fast

t.ex. sat̲a fát̲, sätta fast:

(jfr rspr-s vändning få fatt i : få fast i).

sìd̲a fát̲, sitta fast.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

fattas
v.

fàṯá̰s, pres. =

dære e val ná̱d fàṯá̰s ká̱ran.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

fattig

fàt̲i , n. fàt̲ad

b. f. pl. di fàt̲ia

dœa e é̲a foa di rì̲ga a é̲a
foa di fàt̲ia .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fattig II

for di fàt̠ia ríŋ̠or di
mel̠om èl̠eva a há̠l tólv.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fattig III

býn̲or sovǽ̲l som fìʒ̲ara

had̲a-d fàt̲ad fór̲ i-t̲iden.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

fattigvård

fàt̲ivórd -en

Inlånat.

de fek̲ ènte ló̲v a rek̲nas
som fàt̲ivórd.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

feber
s.

fébor, -en

ja har lìged i fébor i två
dá.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1977

fel
s.

fe̲l , s.

de slå̲ àl̲ri fé̲l

trǻ̲ mæj at de slær ènta fé̲l.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

L. Ingers 1950.

fel
adj.

fel = felaktig, oriktig

de va fél brǿ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

× felen
adj.

neutr. fè̲lad

obehagligt, otäckt

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

fem
r.

fem̲

en fỳ̲ra, fém̲ steḱ̲en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fem hundra

fém hónna, 500.

di har en fém hónna te máns om árad

(nattvåktarna).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

femma

fèm̲a, 5kronesedel, el. fàm̲á̰

en fèm̲a gær de sǽ̲kort på,
bà̲ra má̲dan.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

femte

n.

nenta.

de va på fàmta árad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
Ingemar Ingers

1982

jante

flimtle

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

femtio

fǽmti

fǽmti

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

femtio

fä́mti

den bòrja for fä́mti á̱r se̱n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

femtioårsjubileum

fámtiårsjubilom, -ed.

arbétarekommunen hade fámtiårsjubilom.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

femtioöring

fémtiǿ̲riŋ

jà fik̲ tré̲ làs̲a̲ x) for en fémtiǿ̲riŋ

x) slags toddy.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

femton

flumtán

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

femton
r.

for fàmtan ǽ̱r sḭn e hær
fly'ṯ (har hon flyttat)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975.

femton
r.

fàmtan, r., 15

en kapa pantóflor de va
fàmtan òra, ó so bìlet, so
bìlat, so bìlat!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

femton

fàmtan

sví̱n pω en fàmtan pώʒ̱ .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

femton

fæ̀mtan

fæ̀mtan á̠r si̠̰n

de gar nó_k_ en b_i_d í_ʒ_, en fæ̀mtan m_é_tor .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fenton III

dæɹ va ènte mé̱ɹ en

fèmtan síḻoɹ

(om en dålig sillfångst)

el. fèmta̰ɹ

de blɪḵ fèmta̰ɹ gàg̱oɹ vǽɹ̱a

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd

I. Ingers. 1956.

femton hundra
r.

fàmtan hώndra, 1500.

han har fàmtan hώndra
s: kronor.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

femtonhundra.

r.

fèmtanhώndra , 1500.

fèmtanhώndra krὼnor

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

femton tusen
r.

fèmtan tú̲sen

~ krɷ̲̀nor

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

femtonöresbasar

fèmtanœ̰resbasá̠r , -en

en butiksform i början av 1900-t.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ir gers 1979–80

1979

fet
adj.

fe̲d. n. fit̲. pl. fè̲da

fǿ̲r skωl̲a di ha fè̲da
grì̲sa

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

fet
adj.

fed, el. feⁱd

neutr. de fèda, vi feta.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fett
s.

fit̲. -́ad

ve ʃíʒ̲at de e bà̲ra fít̲ ál̲t
ikó̲p̲.

ska de va ra̰d fít̲ i ?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fett

fit genus?

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fettig

fitlud

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fettklump
s.

fit̲klώmp, pl. -a

dær e stὼ̲ra fit̲klώmpa i.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1970–71

1971

fettklump

fitklåmp ; – –́ bn
plur ; – –́a ; – –́ana.

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fettmat

fìtamád. m. -a, flottmat.
brödskiva påbredd med flott.
vi va so glàa for a spriza nér ta fìskarahúsen, for dér fik vi fìtamáda. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978 Ingemar Ingers 1977-78

× fettmat

fìt̲amá̲d

„flottmat": brödskiva med flott ist. f. smör

Obs. bindevok. – a liksom i de sydöst-skånska målen

té̲ a sa fìt̲amá̲d de va var
kvél̲sma̲d varìnda e̲velí kvél̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× fidje
s.

fìdja, n., pl. =
liten garnbunt.

4155. Ystad. Herrestads hd. J. Ingers
1968

fil
s.

fi̠l. pl. fì̠lá̰

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fila
v.

fì̠lá̰ ˋ-á̰ ˋ-á̰d.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fílbänk
s-

fí̲lbǽŋk, -en

ett inventarium i smedjà.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

filebråda

fì̱lebrœ̱́da.

refflad tråskiva varpå tvätt filas.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ fileflake

fìleflåge -en -a -ana

refflad träskiva varpå tvätten filas.

1958 4155 Ystad. Herrestads hd.

filipinare

filipínare

person ifrån ögruppen Filipinerna

filipínare ifra filipínorna.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

fin
a.

fìna hàna a hòna
stázon àlli dǿrren.

(Talesätt) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

fin
a.

de fì̠na rώm̠ell

i mindre lägenheter benämning på ett bättre möblerat rum, som inte användes i vardagslag.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1973 Ingemar Ingers 1973-74

fir
a -

keuta.

de e so for fínt, so for fínt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1977

fin, a.

n. fí̲nt vǽ̲r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

fin

fì̲n; –; –t

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fin
adj.

fi̲n pl. -a. best.f. -e

n. fi̲nt

fí̲n sán̲; fì̲ná̰re, sup. fì̲ná̰st

så kal̲ad stá̲ns fi̲ne gå̀b̲a

de va fì̲na grán̲a màn̲a.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fin II

dær va den fì̠ná̰stɐ skæískwí̠s

dó̠ va hær fì̠na̰ snæ̀k̠or.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

finger

fíŋ̲or, -ar. fìŋra, -àna

de̲ e ja rád̲ for, som a la̲ga
fìŋrana i íl̲ar.
(talesätt) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

fingerblomma
s.

fìŋ̱oɹblɷ́m̱a , -an

fingertopp

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1967 **I Ingers**

fingerborg

fìŋ̱orbóṟ, reute.

man behø̱vor it fìŋ̱orbóṟ

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

finmålad

finmá̲lad, neutr. =

dæa va finmá̲lad

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

finnas

pres. fɛʒ̱s pret. fa̱ns.

de fɛʒ̱s ɛ̀ʒ̱an mòjlihé̱d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

finne

fìn̲e pl. fìn̲á̰

(utslag)

de ska va brá̲ inɶ̰d fìn̲á̰

ɶ̰

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× finn-utslätt

fìn̲audslát̲, n.

utslag av finnar (på kroppen)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fìsa
v.

fìsa, fes, fìsed.

fý, nu han du fìsed ijén.

Ystar

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

fisk

fisk böjn. !

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fisk

fisk, ´-en

dee fjώk̲ a gώ̲ físk.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

fisk

fɛsk

betyder spec. torsk

K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

fiska, v.

fɛ̀ska el. fɛ̀ska̰, pret. -̀a

el. -a̰, -ad

di' hada vad ù̲da a fɛ̀skad lɛ́t̲a

jà fɛ̀ska me en gòb̲a dar ig̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954 Exc.bd.

fiskal
s.

fiská̱l -en

ss. öknamn: ha̱ns fiská̱l.

ha̱ns fiská̱l han va fǽʒ̱jeváljara.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fiskare

s.

fiʃá̠ra, -en (!)

Även (tidigare belagt) fìʃ̠á̰ra

Ravhusen, E.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

fiskare

fiskára böjning!

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fiskare I

fìská̰ra, -en. pl. =, -árna

fìská̰rna har ed béto̲r nu̲é

en fóri̲ti̲den.

hœr va en fìská̰ra som byg̲da
mæ̀ŋa bà̰uda

jb II

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskare II

fìʃ̱a̱ra. -an. pl. =, b.f.

fìʃ̱á̱rna Mera genuin form

d. fiʃ̱á̱ra etc. hörd i Revhusen

di gàmle fìʃ̱á̱rna

b.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskare III

de va ìŋa fìskara fra
bòrjan dær bɷ̀de i dé.

fìʃárna jik óp dær mỳed a tɷ en
sýp om atonhǿstan (Rechasen)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fiskare
s.

dær nè̲re for mæ̀ʒa̰ ǽ̲r
sin dær bὼd̲a fìská̰rna fǿ̲r.

mæ̀ʒa glỳt̲á̰ hada àl̲a fìʒ̲ara
fó̲r i tí̲den. E.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953 -1961.

fiskare:

dær har båt fiskåra hena
fór; nera ve teátren dær
båda fìskarna fór i-tiden.
b.O.

fìskåra di hada ènta sæ ståra
fòdriŋor på lívad b.O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fiskare IV

fiʃárrna (!) di hade ìŋa
pretanʃɷ́nor pɷ lívet pɷ den
tídan

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fiskare

vœ̲́r fìska̰re hade saj en
gá̲s, a sòma̲ hade tvœ̲́.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fiskare

by̍nor sovæ̍l som fiɧara

hade-d fàted fo̍r i-tiden.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

fiskare

fɛ̀ʒ̱are

EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

fiskare:

ja̠ han vad fìʃ̠are sin
jà va tól̠ á̠r.

b.o., f. 1880.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

fiskarebenämning

M. fiskarebenämningar

på tal om fiskares fack-uttryck

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskaregumma

b.f.pl. fìskaɹegώm̲oɹna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fiskareläge

fìskarelǽja, n., pl. =
fìskläge

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fiskarehus

fìʃårehús, -ed, pl. =, -en

hǽr i fìʃårehúsen ---

Revhusen b.o.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× fiskarepåg

fìskarepá̲g -an -a -ana

son t. fiskare; fiskaryngling.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× fískaretôs

fìskaretǿ̲s pl. -or

dotter till fiskare.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

fiskbestånd

fískbestón, -ed.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fiskbulle

M. fiskból̲a

den gὼ̲asta físk ta fiskból̲a,
sa e de ώrt.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fiske

fìskfu ; ̀– ud ;

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fiske

fìska -ad d-i-

dà̠u̯let fìska

já̠, de va et nœ̠́let fìska po
den̠ tí̠den.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fiske II
s.

me tíden sa blen fìskad
sámon

Nr 41.5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fiskehamn

fìskehámn, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskehamn

fìskaskámn

en fìskaskámn behɵvde di hát

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskeplats

fìskaplás̱, -an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

fiskeri
s.

fiskerí̲

fiskvaror, fiskmat

jà kan fa̲ sa myen fiskerí̲
ja̲ vil̲ há̲ ...

B. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fiskeri
s.

fiskarí̲, -ad

fiskmat, fiskföda

om ja fik̲ fem̲ dá̲ i vìk̲an

fiskarí̲ ---

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× fiskerí II

di kan sé hur fiskaríed é
pω bónan (havsbottnen).

Nr 4135. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fiskeri
s.

fiskerí̲, -ed

fiskvaron

ja jik̲ a sol̲da fiskerí̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fiskesbåt

fìskesbád -an -a -ana.

fiskebåt

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fiskes-vara

fìskasvá̲ra, -an

koll. för fisk, fiskmat.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

fisk-garn

fìská̰gá̱rn, n., pl. =

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskläge

fìskalœ́je, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fiskläge

fìskalǽj̲a, -ad. n.

et gàm̲á̰lt fìskalǽj̲a.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fiskrummet

fiskàrœmɛd

vad är det?

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× fjàmset
adj.

fjàmsed

oredig, tramsig

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

×fjel

μ. fjèla

lösa bräder att
trampa på i botten
på båten
J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× tjel

tjel. pl. tjèla

bråda; föråldr. i denna bet. men kvarstår i bet. däck å båt, som kallas tjèla

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× fjel II

i bet. bräda:

gæ átor en fjél!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fjor

~~*~~ ~~fjord~~

~~[illegible]~~

i fjá̱ʀ so va váʀ̱ed váʀmt

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ fjord

i fjώ̲r, fo̊ra åut

i fjώ̲r va de sí̲sta di mὼd̲ra

de vá i fjώ̲r

Nr 4155, Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fjorton

fjà̠rtan

de và̠ra ènte fjà̠rtan dá̠.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

fjorton

fjɷ̱̀rtan eller fjɷ̱̀rtá̰n

i fjɷ̱̀rtan dá̱

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fjortan

fjωrtán

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× fjumsa
v.

fjòmsa, -ar, -a, -ad

oskickligt hantera, fumla.

Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

× fjumsa, v.

fjὼmsa, -àr. -à, -àd

fumla, vara tafatt i rörelserna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

1966 - 4155. Ystad, Herrestads hd.

fjäder

fjœ̳r, -́en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fjäder
s.

fjæ̲r, –́er

4155 Ystad. Herrestads hd. 1959.

fjäderdyna
s.

fjæ̱̀radý̱na, -an

dyna stoppad med fjäder.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

tjäderdyna

tjœrdýna pl. -or.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fjärdepartskarl

fjæ̱̀repartská̱r, -en

yngre fiskare, som biträdde vid fisket och som ersättning hade 1/4 av fångsten

Revhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fjärdepartsstuga

fjœ̀repartstúa, -an.

rum i fiskarehus, som beboddes av den s.k. fjœ̀repartskáran.

Revhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fjärran
adv.

tjàr̲an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× fjånta
v.

fjỳntá̰ -a̰r -á̰ -á̰d

tramsa, fåna, fjanta

du ligo̱r a fjỳnta̰r di

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

flabb

flab̲. -en

hólt flåb̲en!

uppmaning att vara tyst eller att undertrycka något för den tilltalade ofördelaktigt.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1954.**

flagg

flag. ´en = flagga.

även flàga

den rø̀e flágen (sattes ut genom en glugg i Mariakyrkans torn då elden var lös).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

flagg(a)

S.

flagg, best. f. -en

Y. H. 1/1 1968

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I Ingers

1968

flagga

flag ; –́en

plur. ?

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

flaggstång s.

flág̱stóg̱, -an

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

× flagra
v.

flà̠gra -a -ad

fladdra

làmpan den flà̠gra hi̠d a di̠d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

flaska
s.

flàska -an

nær di fær-en íŋ̱ i flàskan,
sæ e dær it báṉ som di
dræ óp̱

(om båtmodell i flaska)
M. H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1954.**

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

flaskbrist

flàskabríst

brist på flaskon

dæn blev bòd̲a flàskabríst a

àn̲en bríst.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd

I. Ingers. 1956.

flat

fla̲d, neutr. fla̲t

den flà̲de, namn på en sten i vattenlinjen

men flà̲da vá di

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

flatfisk

fladfísk -en

jủmte flà̲dfisk

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

flatsyl

flá̱dsyl pl. -a

ett skomakeriverktyg.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

flat-tång

flá̠dtȧŋ̠ pl. -tæ̇ŋ̠a

ett slags skomakaretång.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

flera

flèra

flèra bɔ̀rn fɔla.

de e dæ flèra har kɔmad a
frágt

flèra aw didérna sma húsan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

flera
pron.

flè̲ra

hær va jo flè̲ra fór̲ i ti̲den.

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

flera II

i flè̱ra tì̱ma

vi hade flè̱ra dá̱s arbœ̱́j.

dœr va flè̱ra lì̱a dánt.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

flickskola

b. f. flikskǻlan

Kyrr-lån

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

flit
s.

i förb. for flít = med flit, avsiktligt.

di jór de for flít.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

flitig

fl̲ì̲ti

åv. = med stor frekvens

fl̲ì̲ti kɷ́nd

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

flockvis
adv.

flòkavis

da sta di i flòkavis ve
vén hòrna.

M. H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

flor

flɑ̲r, n.

= blomstring, högkonjunktur (= rapi')

nær de va i si̲t flɑ̲́r ---

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

flotta
vb.

flò̲ta̍;

böjning!

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

flottmat

flòt̲amå̲d, m. -a

brödskiva påbredd med flott.

ǻ̲ mǻstons gå̲e flòt̲amåda !

(mera genuint fìt̲amå̲d). Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

flottmat

flòt̲a má̲d , pl. –a

brödskiva med flott i st. f. smör.

eller flòt̲emá̲d, etc.

Finare än fìt̲emá̲d, som är mera genuint.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

fluga

flù̱a pl. flù̱or

flù̱or hær e̱ !

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

flundra

flỳr̲rå ; -̀ån ; -̀or ;

best. f. ?

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

flundra
s.

flỳndra pl. -òr

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

flundra

s.

flỳndror

pl.

EO

'skrubbskädda'

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

flundra
s.

flòndra

K

en flatfisk

'skrubbskädda'

finare uttal; jfr flỳndra.

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

flundregarn

flỳnnelugàrn;

böjn.!

F.N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Hundragarn

hỳndragá̲rn, n., pl. =.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

flyga
v. x)

flỳa . ´or. flø̲. pl.=, flø̲̀ad

pres. part. flỳanes

àla di ánda flǿ̲ - - -

man flø̲ jø ǿp = for upp
= reste sig hastigt .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

x) Supinum även flỳad

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

flyga:

de e ʃǿ̲n som sla̲r imod
ká̲jen, a sí̲r sa flý̲or han
hǽ̲r hí̲d.

14. H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

flyga II

+/
sǽnen flø̠ iʒ̠ a fordáiva
hú̠sen for dom.

V.L.

+/ sanden

de flǿ̠ aw mǻʒ̠en pω mæj-

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

flyga III

vi sǽ en mán kωm flỳenes
pω vǽjen.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

flyga
v.

vá ska di flỳ̲a a fàr̥a at̲oa ?

(om folk som för jämnt ä ute på resor)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

flyga

va ska di udaíges, nææ de e
só orólat, æ flỳa æ fàra ?

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

flyga áv

flya ǽw (flø. fløed)

i bet. gå av, brista

han slǻ ma pègapígen i katédoren,

so den va nǽr a flya ǽw. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

flyga itu

fly̱a itú̱

hastigt gå sönder gm att kastas hit och dit.

hœn va mæ̀ʒa bà̱da som flø̱ itú̱

Nr. 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

flygsand

flýsan. -en

(senare leden uspr. påv.)

da la de i flýsan

V.L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

flyta

flỳdä ;

böjn.

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

flyta

flỳ̲da, ´-or

di fly̲dor ó̲p po vánad

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

flytetygg

flỳdetój, n.

något flytande; uttr. för båtar.

Levhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

L. Ingers 1950.

flytta
v.

perf. part. flyt̲

for fèmtan ɑ̲́r si̯n e hɔn flýt̲
(har hon flyttat)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

flytta

flỳt̲a, flỳt̲a, flyt̲

eller flỳt̲a, flỳt̲ad

sí̲n flyt̲a han éz̲ te ba̲rnehólm

b.o.

den̲ bỳ̲gná̲den han di flyt̲ad ú̲d

eller inf. flỳt̲á̰ (senast 1979)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

flå
v.

flæ̱, flæ̱da, flæ̱t

di flæ̱̀da dom

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

× flăbbe

flæb

munnen på fisk

böjn.

s. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ˣflănge

flæ̀ʒ̱e, n., pl. =

yta, areal

stɑ̱̀ra flæ̀ʒ̱e

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

×fla⃗nål

flúnal; –́ –en

vad är detta ?

N.A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fläsk

flask. ¹ad

smíṯan va ànta ta a kæẕa
flásk pω = var "vidlyftig" ?
(om apotekare Salomon Smith)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fläsk II

kø̱̀gá̰d flésk

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fläskbit

flèskabi̱d, -en, -a, -ana

vi jỳmda flèskabi̱dana i lὼ̱morna.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

fnittra
v.

fnìd̲ra, -̀a, -́ad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

fritta
v.

frìd̲ra ˋ-ar ˋ-a ˋ-ad

a hon frìd̲ra sá̲!

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

fnurra

fnὼr̲a -an el. fnὼr̲a̰

en fnὼr̲a pω trá̲en

(öv. symboliskt) = osämjá

àl̲ri sa l̲ided dær ble en
fnὼr̲á̰ pω trá̲en ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Jfr frýgga, belagt i Öja.

fryka
v.

frýga, -or

damma. ryka, småsnöa

snön frýgor lite.

(snon, repr. form)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

×fnyka v.

fnỳ̲ga. fný̲gor

yra; sprida sig med vinden .

sa fny̲gor de ijén̲om endá̲.

om skråp som kommer in mellan takpannorna.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

foder
s.

fω̲r, ´-ed

fór kreatur

dær har vad fώ̲r èn̲a òp̲e
ifræ spís̲en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I, Ingers 1953

fock

fok; -´len;

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

focks-koten

fo̲kskώ̲tlen

Vad är det?

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fodra
v.

fɷ̠̀ra̰ -a̰r -a̰ -a̰d

finare ˋ-at

utfodra; äv. mata, om t. ex. fisk i dammar.

de̠ va ìŋ̠entíŋ̠ a fɷ̠ra sví̠n me.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fodra II
v.

vi̲ har tát̲ æ̲r hó̲n̲ a
få̲̀rat i tvǻ̲ dǻ̲.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
L. Ingers. 1956.

× foga
s.

få̀ga pl. få̀gor (i murverk)

di va strỳgna me semént i
àla få̀gor K.O.

en få̀ga some bré só. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fogsvans

fǻ̲gsvàns

en slags såg med klingan
sittande på handtaget

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

folke

folke; – ´ed;

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

folk
s.

anv. ss. pronomen:

di ʃé̲lor vá di kan kom̲a
ǿ̲vor , folk (tänl. svagtonigt =
så gôr de, så gór man)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

folk
s.

fórst fólk, æ sin di' som
bétoa é! Talesätt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

folk

folk. -ed, gen. fólkads

han fek̲ ànte ló̲v a vàr̲a iblan̲ àn̲ed fólk.

folkadshú̲s, Folkets hus -

folkadspárk.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

folk II

han síd̲or a tīt̲ar pω fólked.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

×folkad

fò̱lká̱d

plur: folká̱dle ae.

besatt med folk

bá̱den a fòlkád

båten är bemannad

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

folklig
a.

n. fòlkalad

i bet. tillbörlig, som anstår bland folk.

de e bòdda fòlkalad a brùgalad

Talesätt

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

folkmusik

fólkmusik -en

Sin fr. repr. /om gamla allmoge-spelmäns musik. t. ex. rúskan i St.-Herrestad/.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

folkstuga

fòlka̰stú̱a, -an

tjänstefolkets matstuga & dagligrum i större borgarhus samt å större gårdar på landsbygden.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fordring

M. fὼ̱drizor

krav, anspråk

fìska̰ra di hada ènta sa stὼ̱ra fὼ̱drizor pω lí̱vad.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

forminnesförening

b.f. få̱rrmín̲nasforè̱niŋen

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

fort
s.

fort. ´ad
(befästning)

nar di skale bygga de fórtad ...

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fort
adv.

fω̲rt

di ble so fώ̲rt và̲dá̰

(om svavelstickor i fukt)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fort
adv.

fårt

nær ísen slèpta, sæ va
hær fårt frít
ɔ: fri passage.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fot s.

fω̲d, -an. fýd̲or, -ra.

1. kroppsdel.

2. gammalt längdmått.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954 Exc.bc.

fotagen

fortizén,

genus?

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fotogen

fortiʒé̠n eller fortiʒé̠

el. fortaʒé̠

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fotografera

fωtegrafé̱ra -ar -a -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fotografi·

fωtagrafí̱, -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fotträ

fɷ̱̀trœ̱́, n., pl. =

stockarna som ligga närmast grunden i en korsvirkesvägg.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fram

fram

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fram
adv.

fram̲

fa frám̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

framför
adv.

frám̲for̲ = framåt

træl̲abórj gær val frám̲for̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

ˣframanföð

framánfor

framfōr

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

framme
adv.

tvá̱ va vǽ̱a sì̱a daa fràm̱e

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

framme
adv.

fràm̲e

han vœ̲̀rkar so bré̲ dœr
fràm̲e

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

framme-vid
adv.

fràmevé

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

framtull

fràmtyl

genus 4.

f. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fred
s.

fre

vi vila sida i fré

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

fred

di fær va i fré ma dæras

bæ̀da for mǽj = jag besvärar

dem inte med att viljå gå i deras

båtar.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

fredag

fré̲i̯da

kωm̲or han àl̲eré̲dan hím̲
pω fré̲i̯da?

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fresta

fristå

böjn.

dä fristår
det frestar på
(av ansträngande)

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fresta
v.

frìsta -ar -a -ad

---- liga a frìsta bénen ----

ɔ: anstrànga ...

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fri

fri̲, n. fri̲t

ù̲de pω fri̲à félted

nar í̲sen slàpte. sa va hœ̲r fœ̲́rt frí̲t.

Nr 4155 Ystad; Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fri II

frí̲t a fæ̲̀rad (obs. allitterationen) = komplett färdigt

de ska kωm̲a hí̲d a va frí̲t a fæ̲̀rad ɔ: komplett färdigt – om ett tråhus.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fri III

fœ́r i vœ́rlden hade man
nók a ʃỳtá dan gagen man
va frí
(ɔ: ledig från fisket) G.O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

frigarn

frí̲gá̲rn, n., pl. =

fiskegarn, varav fångsten disponeras fritt av den, som är meddelägare i fiskebåt (lo̲tká̲r)

han hade é̲t frí̲ga̲rn ù̲dom ló̲ten.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

frihet

fri̲hé̲d, -en

di som kan gæ ú̲d, sæ hæn
di sin fri̲hé̲d.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

frilla
s.

frɛ̀L̲a, -an

anv. om gift mans älskarinna.

frɛ̀L̲an – já̲, jà kaL̲ar na frɛ̀L̲an
– frɛ̀L̲an a hán̲ di kώm̲or. (uttryckt
i praesens historicum)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

frimärke
s.

frímárka, n., pl. =

a só ska vi ha ájed frímárka!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1967 I Ingers

frimärke
s.

frí̲mǽ̲rke, -ed. pl. =, -en

han fik̲ àl̲a dí̲ frí̲má̲rken

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

frireligion

best. f. fri̲´relljö̲nen

frikyrklig religion el. sekt.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

frisk
a.

i förb. frìska ǽg̲
= fărska ağg.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

frisk
adj.

frisk pl. friska̰

di ώʒ̲orsta trǽ̲na di va
frìska̰ (ofördärvade)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

• fritid

b.f. pa frí̲ti̲en

han va bà̲u̯ndabýg̲are pa frí̲ti̲en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

frivillig

friviĺ̠i

friviĺ̠ia bran̠ká̠ren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fru

fru̲ pl. ˋ-or, -orna

dor̲as frù̲or

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fru
s.

e de dú̱, frṵ pǽ̱sen ?

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

fru
s.

han vàndes ti danskǽ frúen
(hade umgänge, kontakt med)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

fru

fru:

man dú, frǿken lila – e
du frú? – vi kan tràfas
i moran kvál!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fru
s.

de va sin frú̲en han dǿ̲

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

frukost

frá̱kost -en.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

frukt

frɑkt. ´-en

tjo̲ba frɑ́kt

mæ̲̀la sǽ̲ a frɑ́kt.

Landsbygden: frøjt.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

fruktträd

frὼkta̰ trǽ̲, n., pl. =

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fruntimmer
s.

it frùntímor a en kár

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1928

fruntimmer

fruntímmor

böjn.

f. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fruntimmer

frùantémor, n. pl. =

di fjènda, om de va
frùantémor elor kàra

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fruntimmer II

eller frωntím̲or etc.

àl̲e frωntím̲orna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

frysa
v.

frỳ̱sa. frø̱s, frø̱̀sed el. frỳ̱sed

k. f. 1905
Ystad

frø̱̀sed, analogi efter pret., frỳ̱sed efter inf.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

frysa
v.

perf. part.

de e kínst va di e frø̱̀sna

(näml. fönstren)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1980

frysa
v.

frỳ̠sa, frø̠s, frø̠̀sad el. fry̠sad
p.p. frø̠̀san el. frỳ̠san el. frỳ̠sad
de frø̠s itú̠ ɔ: skadades av frosten.

(Obs. sup. heter frùe̠sad å landsbygden).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

frysa hān

frysa hén, frysa bort.
böjn. s. frysa.

pres. man kan ènte seta blòmor
på fjònkagàren, for dó bara frys
di hén. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978 mars

fråga v.

frà̱ga, frà̱gte, fra̱gt

de̱ e dær flè̱ra har kom̱ad
a frá̱gt

inf. även frà̱gá̰

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fråga efter

pres.

jà frægar ànte ætor víkæd,

bryr mig inte om vilket.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

främmad

fràm̲at

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fräta
v.

freṯa

freṯa óp̱

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fröken
s.

fr̲ǿkan dǫ́ fórst

(på tal om två systrar, en ogift
och en gift)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

fróken:

men dú̱, fró̱ken liḻa —
e du frú̱? — vi kan trè̱fas
i móṟen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

i. Ingers 1952.

+ fukta
s.

fὼktá̰, -á̰n

fukt, fuktighet

fὼktá̰n dra̱s ifra jώ̱ren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fuktig
a.

fὼkti , n. fὼktad

sont dìm̲ad æ fὼktad æ rǽ̲lad
bǽ̲i !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

full

a.

fωḻ i bet. berusad:

di' skωḻa joṟa sóḏant
bràṉaví̱n, so di' ànte blea
fὼḻa a gà̱lna aw -ed.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

full
a.

fuel i bet. berusad

han va so fuél, so fuél.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

full
a.

han hade hánan fúl me
knìva

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1929

full

fɷl̲

i àl̲a fɷla fál̲
i alla händelser

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

full
a.

fω̱l, n. fω̱lt pl. fὼla

vi hade hèla ώen fώl au̧ kárp.

hèla gáren fώl.

Ăven fwl etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

full II

hæɐ stæɐ spàn̲á fœl̲a me
brǿ̲ som ska va tɐ kýnsɐn.

fœl̲ = berusad:
han va sæ fœ́l̲, sæ ja mot̲ɐ
lé̲-ɐn him̲. 14.4.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

full II

om ènte fjòrkan va
fώḻ varìnda sǿnda - - -

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

full II

fɷl̲ = berusad

han sø̱p si fɷ́l̲ iblán̲.

pà̱gasnǿ̱ran, han va fɷ́l̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

full a.

man kωṉa fa kás̱en so

smé̱k fώḻ.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

fullständig

fɔ̀l̲stándi, neutr. -et

neutr. fɔ̀l̲stándet ss. adv.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

fullt
adv.

fult

dær va fúlt me kàr̲a

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

fullt
adv.

fωl̲t

dœ̲r e ànta fώl̲t sa gà̲lad
endá̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fullvuxen

fωlvώksen, pl. fωlvώksna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× fummel

fώmel, -en, fώmla, -ána

ett skomakareverktyg

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

1. Ingers 1950.

fundera

fɷndé̲ra -a -ad.

Nr 4153. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

funkishus

fώŋkishú̲s, -ed

Nytt ord (1930-40-talen)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fur

fir

böjn.

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

furebit

fùrabíd, -en

1:a leden uppr.-påv.

dæ e ʃìlnad på týzden på en ègabíd a en fùrabíd. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

furuskog

fù̲reskώ̲g -en

Rspr. påv. form.

(i genuint Herrestadmål: fìr̲eskáw̲).

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fylla

fỳ̱lá̱; –̀or; –̀da; –̀t

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fylla
v.

fỳl̲a -ar -a -ad
eller fỳl̲a̲. -a̲. -a̲d

dén̲ fyl̲a di ijén̲

fyl̲a óp̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fylla II
v.

dan har bled fỳḻa̱d susensí̱vt

han har fỳḻá̱d jú̱ á̱n i dìs̱e
dá̱na .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fylla III
v.

di har fỳḻad me sté̱i̯n a
sté̱i̯n a sté̱i̯n vǽ̱rt á̱r.
8. 0.

ni fỳḻar tỳṟorna.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fylla
v.

imper. fỳL̲a !

á̲, fỳL̲a ènta tỳn̲orna !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

fylla
v.

di fyl̲ar á̲n i agósti

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

fylla
v.

fỳl̲a, pres. -ar

fá̲r han sá̲: "é̲d brǿ̲ a pantó̲flor, sæ fỳl̲ar de i bú̲gar."

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971 Ingemar Ingers 1970–71

fylla igen

fyl̲a ijén̲ -a -ad

p.p. ijén̲fyl̲ad

nú̲ sin ad di har fyl̲ad ijén̲

--

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fylle s.

fỳl̲a, -ad, v.

spirituosa

di̲ vil̲ ga̰ a rà̲da me má̲d a fỳl̲a
(och behöver därför ett eget kök) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

fyllehund

pl.

man ska àkta si for a jé̲
te són̲a fỳl̲ehǿg̲a .
(àkta, rspr. form för àjta). Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

fyllehund

fỳl̲ehώg̲ pl. -a

fyllerist

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fyllehund

fùḻahǿẕ -en -a -ana

va fùḻahǿẕana e ṳda
a spríẕor ì dìs̱a kvartḛ́ran!

drinkare; berusad karl.

1956 4155 Ystad. Herrestads h

fyr s.

fyr

uppgjord eld

di har áltid fýr om víntoren,
nar di e ude. M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

fyr
s-

di sate fýr a de rǿg i ǿ
so di skrég!
Jfr under ryka

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

fyr s.

fy̠r, ´en

upgjord eld

se̠ta fýr

Spec. = ässjan i smedja.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fyr II

fyr, -en

i bet. fyrimättning

hara ve fýren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

fyra, r.

fị̀ra

F. a V.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932

fyra
r.

fì̠ra, 4.

di la̠u̯ fì̠ra i vǽ̠r sǽʒ̠.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fyra eller fem

filefém = 4 á 5

en filefém år

Även fylefém

Nr 4155. Ystad. Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fyra eller fem

han har fyl̲afám̲ hώndra
í mὼ̲naden.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

fyrhål

fýrhål. -adr n.

eldningshål: i murad eldstad i kök, hål ~~varigenom~~ varöver kokkärlen stå.

dær hada di murad en ánn: sa hada di váis it fýrhål.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fyrkant
s.

fyrka̲ánt

hœr va mœ̀ʒa som mu̲ura ó̲p
en li̲den fyrka̲ánt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fyrkantig

fyrká̲nted el. fyrká̲nti

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× fyrkanting

fyrkántiŋ, pl. -a

fyrkantig figur.

Kspr. påv. form.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fyrtio

fó̱rṭi

Not.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fyrtio

fórti, 40.

hær e rók̠ di̠ som har
bɑ̠́t har i fórti ǽ̠r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

fyrtio

fórti

fórti stýk̲na som baŋka
tvét̲

A. O.

fórti ǽ̲r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fyrtio

fórti vàla sil

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fyrtioetta

b.f. fortiìt̠an, hus som har 41 till nummer

fortiìt̠an, sa kal̠ad.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

få

fa böjn.

fàud ijén
få det tillbaka

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

få
v.

fa̱, fa̱r, feḵ, fa̱d.

el. fa̱u̱   eller foṯ

de som man ʃélv har fa̰d síṯ ---

nú̱ far i gá̱!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

få II
v.

Ist.f. "få jag --" anv. rak ordföljd vid bön el. begäran:

jà fá̲r en krò̲na au̯ dáj̲!

jà far é̲i̯n tɛ́!

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

få III

nǽ̲, ja far óp a hø̲̀ra

va di vɛ́l̲.

ál̲t de reskɑ̲́bed jɑ̀ har hɑ́t̲,
de har pɑ̲̀gana fɑ́t̲. E.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

få
v.

sup. fɑt̲ (!)

vi hɑr fɑ́t̲ mỳ̲ɑd brɑ̲́

E. O.

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

få
v.

hωn hade ènte fώt̲ nɑ̰d

aw hìn̲es forǽl̲ra.

di han fώt̲ nɑ́d au̯ mɑ́j̲

fått något (gammalt verktyg) till muséet

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd

I₂ Ingers. 1956.

få
adj.

iakttaget i komp. fár̲e.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

få fatt

fɑ̰ fat̠, fek̠. fɑ̰d

fek̠ du fát̠ i àl̠a?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fa· ín

fæ̰ iʒ̱

vi fik̲ ànta àl̲a pǿʒ̱ana íʒ̱ –
di kɷ́m̲ at̲ahœ̲́ns.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

fågel:

kàt̲a kan va ré̲nt fà̲rlia
te ɑ tɑ fù̲la.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fågel:

far di ènta ha hòza, sa har di fìska a fùla (om hyresgäster, som håller akvariefiskar el. burfåglar)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

fågel:

e de brǿ̱ som fù̱lana ska há̱?

- de ska vi blø̱da ú̱d.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974-75

1974

fågel

M.

de kan fùlana èda

fùlana han fad so mìan gå

inád

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1975 Ingemar Ingers 1974–75

fågel

vi ska jḭ fu̱ə̀lana li̱ta mǽ̱d .

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

fågel:

dær va en rǽ̱li grá̱ káṯ
pω gǽ̱ran ; han skωḻa hop̱a óp̱
i trǽ̱an a tá̱ fù̱lana .

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1968

fågel

àla di stòra fùelana
e fràma

1967 4155. Ystad, Herrestads hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fågel

fu̲l, pl. fù̲la

de̲ kà̲stan vi ta fù̲lana.

4155. Ystad, Herrestads hd. 1959.

fågelbo

fù̲labώ̲, -ad.

4155. Ystad, Herrestads hd. 1959.

fågelbur
s.

fù̱labú̱r, M. -a
äv. i bet. "fågelholk".

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1929

fågelnamn
s.

fùlanámn, n., pl. =

benämning på varje art av fågel (alltså icke i bet. nomen propr.)

di kàla han me fùlanámn.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

fånga v.

fàŋ̲a̰, inf.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

fȧŋgevaldigen

fáʒ̲jeváljara

fȧŋvaktara

ha̲ns frská̲l han va fáʒ̲jeváljara.

K. O

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× fålad

fàl̲ad pl. -or.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fålla
s.

fàl̲a

àl̲a pà̲gana stak̲ i en fàl̲a.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

fält

felt. ˊad

ù̲de på fri̲à félted

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fāɹdas
v.

fàɹdá̰s

fàɹdá̰s pω kvèḻana .

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

fàrdj

fæ̀ri, -ed.

tiraa fàrdi, -ed.

rèkted fæ̀ri

jènást sæ e de fæ̀red.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fãrdig II

nú̲ tjǿ̲vor di ed fàrded

(nâmt.-hördt).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

färdig III

feít a fæ̀red (obs. alliteration) = komplett och färdigt

et træhús --- de ska koma hid a va feít a fæ̀red

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

färdigköpt

fàrdiffýpt

fàrdiffýpt gáen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

färg

faʀj, ´-en, `-oʀ, -oʀna

han ʀi̲voʀ fáʀj ɑ sónt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

färga
v.

fàrjà, ˈ-a, ˈ-ad

ex. má̱n farja ǽg̱ i
kàf̱asómp a lø̱̀gaská̱l.
(näml. till påsken) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

färga
v.

fàrja -a -ad

sa̱ skωḻe di bàrka a
farjà gá̱rn.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

färgeri

farjerí̱ -æd -or -orna

ós̱e væ hæn jo farjerí̱or

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

färsk

farsk. neutr. farst.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

fästemō
s.

fèstamǿ̱

har du ì̱gen li̱dan fèstamǿ̱? —

de ha̱r du nóḵ nanstans i krò̱gana.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fåstenål

fàstaná̲l pl. -a

sâkerhetsnål

sà hade séks fàstaná̲la lìg̲anas.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

fästman

fèstamán -an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fästning
s.

fèstniŋ -en

i best. f. speç. = çellfångelset i Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

föda
s.

fø̱̀a, eller fø̱̀á̱̰, -an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

föda
sbst.

fø̠̀dlà; –̀ an;

formen med -d- är rspr-påverkad.
J–s.

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fö̀da
v.

fø. fỳda, fyt, p.p. fyd

pres. føa

dǽn fỳda di si ʃálo

ʃálo : resp.-form.

nú ska han fǿ dan jø̀velan ósa.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

föda
v.

p.-p. fyd (ej fyd el. fud
pl. -a ss. annars i Sydskåne)

naa já ble fýd ---

--- ìgan di e fỳda ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

föda
v.

p.p. fyd bli fyt ffr ord
som bōjàr med -d:

hone e vist fýt dǽr ɛ̀ʒa
trǿr jà.

K.O.

jà e fýd ì dèta húsed. Tobaks-
kejdan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

föda
s.

frú̲an far mìnstane ha
tvɑ̲́ hɷ́ndra krɷ̲̀nor ta fø̲̀an
i vìk̲an (d.v.s. hushälls-
-pengar). Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1973 Ingemar Ingers 1973-74

fòva
v.

næ̲, ja̲ e fýd̲ ì̲za i stá̲n,
i ý̲sta.
V. L.

jà e fýd̲ ý̲stabó̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

föda
vb.

fyd

p.p.

SO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

föda
v.

fý̲ for i hàlsiŋan ; anta
nók̲ ma hṳ̲̀sa -an, sa fǿ̲r
han -an ós̲a.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fȍda sig

fǿ̠ sì, yngre fǿ̠ sæj,
lìvnȁra sig. pret. fỳd̠a.
sup. fyt̠.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

föl

fyøḻ. -´ed. pl. =. -´en

4155 Ystad. Herrestads hd.

följa
v.

fỳljà, pres. fýljon, fylda,
fylt

sín so fýljon han langs
stránen; – fỳljà mé.

sa fỳlda han strágad ---
men å.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

fy̑ljà II
v.

du jor̲ de̲ jàrna, fýljor máj̲.

sa fỳl̲da han staá̲gad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

följa
v.

fýl̲s á̲d, följas åt.

de e bést dú̲ a já̲ fýl̲s á̲d.
(gón sällskap)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

följa
v.

pret.

má̲a fy̲lde han hím̲

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

fõlja

fỳlja bõjn

han fyljor mé

han fõljer med

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

följa
v.

fỳ̨lja, fy̨l̲da, fy̨l̲t

de fỳ̨l̲des ó̲d .

el. fỳljà . fỳlda . fylt .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

följa med

inf. fylja mé

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

följa méd

fyla má, fylde, fylt

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973.

följa med

fyljà mé

bjúdor du, sa fyljör já mé.

di ándre fik ènte fyljà mé i bilen.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

följetong
s.

fyljetång

Y. A. 11/1 1968

Torde sammanställas med v. _följa_ (i Ystad fylja), d.v.s. avdelning som följer med varje nummer. Detsamma iakttaget i Malmö.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1968

I Ingers

följetong

fỳ̨ljetáŋ -en

Uppfattas ss. sammansatt med v. följà (fỳ̨ljà el. fỳ̨lja – något som medföljer varje nummer)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

följetong

fỳljetɑ́ŋ -en

torde sammanställas med v. fỳlja, följa: något som följer varje n:r.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

fönster

fýnstor -ed, pl. =, -en.

el. fúenstor etc

de va glasméstarens fýnstor, dí.

halróna fúenstor

sa gǽr han te nèsta fýnstor.

1950 Ystad, Herrest. hd

fönster

fýnstor -ad. pl.=, -an
el. fýnstor ctę. eller -na.

fýnstoren va ézsla̲na.

di sid̲or a tìt̲ar u̲d íjen̲om
fýnstoren.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fönster III

dær har vad it drájul
dær som fýnstorad sídor.

ỳpna fýnstorad!

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fönster:

dær har bled fýnstor som
e ísáta.

K.D.

di hade làma for fýnstorna
dære sat stóre fýnstori.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fönster IV

dær va sán̲ èn̲a óp̲ o̲vor fýnstorna.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

fönsterruta

fỳnstorrú̠da eller

fýnstorrú̠da, -an, -or, -orna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fø̨r

fōr
(på båt)

genus!

f. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fór
adv. & prep.

fór̲, for

ræ̀t̲ ù̲de for kà̲s̲ebárja =
Rätt ute mittfór Kåseberga.

di sat̲e plòjta fór̲ -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

fór
konj.

for = ty

de jȯr̲ ènte har ká̲lt vár̲ed
é̲, for folk bà̲dar endá̲n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

för

di sélјor de for nyt = de săljer det (så)som det vore nytt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979.

föa

prep.

foa̲ = före

de̲' krú̲en de va fóa̲ mi̲n ti̲d.
(de krogarna)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

förargelse

foránjelse, -en

man ska ènte sý̲ na̰ntig̲ pa sæj.
for dá̲ sý̲r man foránjelse, v.v.s.
man skall inte sy på ett klädesplagg
medan man har det på sig.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

förarglig

foránjeli, neutr. -et

kòm̲a bá̲q èt̲or, de̲ e lit̲
foránjelat.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fö́rbannat
adv.

forbánad

en bler so forbánad svit.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fårbaskat
adv.

forbáskad

man de rǿ̲g jà so forbáskad

Nr 4153. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

förbinda

forbíŋa . præs. forbin̲a ,

forbánt , forbώn̲ed , p.p.

forbώn̲en , neutr. -ed , pl. forbώn̲a.

(binda om sår etc.)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

förbund

forbώn, n., i uttr.

kωma i forbώn, ingå som lärling hos en hantverksmästare, samt stα i forbώn; om tiden fr. lärling till gesäll.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

förbund II

dɑ̠ kωm̠ jɑ sɑ kɑ̠lɑd i forbώn̠.

(en skomakare)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

förbära sig

forbǽ̱ra si

ta för tung börda. bära mer än man orkar.

dan là̱de forbǽ̱r si fǿ̱r en han gæ̰r tvǻ̱ gæ̀ga. Talesätt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

förbättra

forbétra -a -ad. neutr.=

de har blit forbétrad me ǽran.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fördärv
s.

fordárv, n.

de̲ e bà̲ra et fordárv

(h. = obehag, olägenhet)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1970 **Ingemar Ingers 1969-70**

fördärv
s.

fordárv, n.

de e et fordárv

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

fördärva
v.

r. p. fordárvad

jɑ holt pω ɑ slɑ̰ ijáḻ maj i
náṯ; jɑ hìḻa maj ø̱vɑ màṯaṉ
ɑ kωṉa sláṯ maj fordárvad.
Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

fõrdårva

fordárva

böjn.

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fördärva

fordárva -ar -a -ad,

p.p. -ad, neutr. =, pl. -ade

sánen flø íg a fordárva
húsen for dom.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

förekomma

pres. de fὼrekώmor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

förening

foré̲niŋ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

föreståndare

fòr̲estóndare, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

föreställa sig

fòr̲estél̲a sæj

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

förfallen
a.

n. forfál̠ad

de hade vad mò̠ad bét̠on, om
dé̠ hú̠sad hade blḛd rì̠vad;
de borjan a se̠ forfál̠ad ú̠d.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1973-74

1973

förfallen
adj.

forfál̲en, neutr. -ed

de va forfál̲ed, dé mé.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

förfaras

forfá̲ras, forfá̲res

fara illa, förfalla (om byggnader).

de gær ré̲nt a forfá̲res nu̲é.

1957 4155 Ystad. Herrestads hd.

förfota
v.

forfó̲da, -a, -ad

förse med nytt fotstycke, om strumpor.

forfó̲da hò̲sor

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

förfrusen
a-

forfrýsen

Nr 41 5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

förfårligt
adv.

forfœ̲́rlat

dee ènte so forfœ̲́rlat lœ̀y̲a-
sì̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

förföljning

forfýḻniŋ -an

= fortsättning

den̠ lòŋan som nú̠ læ̠

forfýḻniŋan æw dén̠ - - - -

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

förhindra

forhínna -a -ad

men di forhínna dom –
já̲ gú̲e ja̲ra di so̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

× förgrysa sig

forgrý̲sa sæj, forgrý̲ste,

forgrý̲st

förundra sig

han hade ré̲nt forgrý̲st sæj   Ystad

(vänd)   Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974   Ingemar Ingers 1974–75

förklaring:

Sagt om f.d. ägarinna till en fastighet, om hon återkommit och sett den i nuv. vanvårdat skick.

× förgrysa sig

forgrý̲sa sæj

förvåna sig, förundras

man ré̲nt forgrý̲soa sæj

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

× förgrysa sig

hon hade forgrýst sæj rént

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

× förgrysa sig
v.

forgrýsa sæj

förundra sig. förvånas

jà rént forgrýsta mæj.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

förgräten
a .

forgrǽ̲den

hon va ré̲nt forgrǽ̲dan

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

förhållande

pl. forhóḻandor

4155. Ystad, Herrestads hd.

förkläde
s.

fórkle, -ed. pl. =, -én

i fórklan dær va lòmor

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

förklåde

fórkla, n. pl. =

dær va jœ́mporsa a fórkla
a áḻ tíḏ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

förkovra sig

forkó̲vra sæj -a -ad

(om hantverkslärlingar)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

förlora

p.p. forlώ̱rad

en skù̱da̰, som hada ga̰d forlώ̱rad

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bc.

förlora

forló̲ra -a -ad

di forló̲ra me tvá̲ṇ – ít̲

(i bouspel)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

förlovad

forlá̱u̯vad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fårlust

forlúst; –´en

N.A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

förlust
s.

forlúst pl. -or.

el. forlýst etc.

gær ít̲ me forlýst, sæ e dæ̣r it
àn̲ed som di tje̲nar plǽg̲a pȯ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1953**

förlust II

de hada gat te en fàrli forlýst.

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

förlustelseställe

forlǿstalsastél̲a, n., pl.=

t.ex. om utvärdshuset Missunna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fõrmiddags

fòrmidas.

i fòrmidas
i fōrmiddags

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

förmiddag

fø̠̀ramíd̠a, -an

Nr 4135 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× förmultrad

formúltrad el. formöltrad
= förmultnad

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

× förmultras

formǻltras

förmultra

den̲ kǻl̲en han ré̲nt formǻltras
(om ett kolupplag utomhus)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

förmynderi s.

foʀmyndeʀí, n.

förmynderskap. förmyndarmentalitet

daʀ haʀ blit foʀ mǿed foʀmyndeʀí

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I Ingers

1968

förmånlig

formɑ̱́nli, neutr. -ed

de ble mé̱r formɑ̱́nled.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

förpesta
v.

forpésta -a -ad

di forpésta vánad ɩʒ̲an
di nɑ̲ né̲ɹ.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

for̆r

fø̲r

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× fōrr
adv.

fo̲r
fōrr

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fór
adv.

for̲ el. fø̲r

dær bø̲̀da fór̲ i várden ---

di sòr̲da pa tór̲ed fǿ̲r
i varden.

fǿ̲r ijén̲ el. fór̲ iján̲ = tidigare ändå

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fo̓n
adv.

for

= fo̓n, hellre

dá̱ far han fóṟ dǿ̱.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

fórr II

de va mìnstrezen fǿ̲r ɛn i
mí̲n ti̲d.

fó̲r-i-ti̲den, fórr i tiden

fǿ̲r hade vǽ̲r fìskare en íŋmu̲rad
tjé̲l i tjǿ̲ked.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fór III

adv.

han har hat̲ et àn̲ed
namn fǿ̲r.

dæ har bå̲t fìskå̲re hen̲e fór̲.

fǿ̲r sa sé̲ dí sa mỳed̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

fōra
adv.

fø̱r i bet. ”hellre”

dan là̱da forbǿ̱ra sí fǿ̱r en
han gã̱r twǽ̱ gà̱ga. (talesätt)
Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

föra
adv.

i bet. hälla

do̱ kö̱́gor jà fö̱́r en pantó̱fla

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1980

fór adv.

for̲

fór̲-i-ti̲den l-O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

förre

f. fø̠̀ra s. fòr̠a

i fø̠̀ra vìḵa̰n

M. A.

i fòr̠a vìḵan B. O.

Nr 4153. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1953**

fòrafjor
adv.

i fòrafjår

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

för-resten
adv.

forrésten

forrésten de va han ǿvor ált.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

förrfjol

fø̲̀rafjɷ̲́r el. fø̀r̲afjɷ̲́r.

èn̲a tɛ nú̲ i fø̲̀rafjɷ̲́r

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fó·rfjor

i fó̠rfjà̠r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× förig

fòr̲i (endast i best. f.)

= föregående. förra

i de fòr̲ia kr̲íged

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

fórrān

fór̲an el. fǿ̱ran

jà har ènte víṯt ed for̲an nú̱.

ènte fø̱ran nú̱ i jónsen

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

försiktig

forsíkti'

mánan han va fàrlat forsíkti

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

försiktigt
adv.

forsíktat

gá̲ nú̲ forsíktat!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

försko

v.

forskώ̲, forskώ̲de, forskώ̲t

sätta delvis nytt ovanläder å sko

(= galoʃé̲ra)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

1. Ingers 1950.

förskräckligt
adv.

forskrák̲elat

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

försköningsplats

forɧǿ̲nɪŋsplás̲, -en

trädgårds- el. parkanläggning av offentlig karaktär.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

först
adv.

frǿkan dǿ fórst

(på tal om två systrar, en ogift och en gift)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

fōrst

forst

F. N.

Āven fost (Ystad-Olsson)

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

först
adv.

fost el. forst

bòd̲a fóst a si̲st.

fórst spra̲nt han hæ̲r né̲r a
slỳk̲ta

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× första

fòrstan at
så fort som

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

förstad

forstá̲ -n

ø̲̀stra forstá̲n.

òp̲a ve ý̲sta forstá̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

förstad

forstá̲ -n -el. -an

ỳstra forstá̲n

el. ø̲̀stra forstá̲(a)n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

förstad II

hè̱la nòṟa forstá̱n dær
faṉs ènte et hɯ̱́s.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

förste

di e fórsteklás, áltsolédes.

14. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

fŏrste

fó̲rstə

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

förste

fórste, f. och n. fórsta
el. fóste etc.

di fórste

den fórste vi̲lan

de e me di fórste

de fórsta man køm̲or ú̲d ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

förste II

den fórste ja mø̱dor e

òze hár̲en.

di fórste rét̲orna va de hímst.

de fórsta hú̱sed som ble býg̲t hǽ̱r
ù̱de. Kevhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fo̊rste :

jɑ̀ han sɑ̀tad pɑ fórste
bǽŋk.

(pɑ̀ biograf)

den fósta mɑ́j.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

förste:

dan fóste gríndan man
kώmor ---

den fóste ègaran
di fóste ègarna

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

första

fórsta = 1:a klass

dær e prìsor ifron fórsta
a sa èra nér.

(på biograf)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

förstucken

forstώk̲an

med flera märken efter stick.

han va so forstώk̲an (om en man som tagits blodprov på)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

förstuga

fàrstu, -n eller -en,

-- gà̱rnhú̱sed ó̱pta fàrstun --.

Kevhusen

dær va sa ka̱lad en fàrstu

Bogränd

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

förståsig-påare

forstasipáąuara

spec̣ialist. Kyu-lån.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

förstöra v.

forstǿ̲ra

G. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.ba.

försutten, a.

forsώd̲en,

som suttit för länge stilla

4155. Ystad, Herrestads h̲d̲

S.S. 1967

× fórsvulten

forsýlten, pl. forsýltna

utsvulten

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

fo̊ɹstå
v.

foɹstá̲, foɹstώ̲, foɹstώt̲.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

förstå
v.

forstá̱. forstǫ̱́. forstá̱d

vi̱ hǽ̱r ù̱de har àl̠i forstǽ̱d na̰d,
men frǣ̱̀ga di stò̱re hàr̠ana

(Kevhūsen)

1958 4155 Ystad, Herrestads hd.

förstå

forstá̲, – stá̲r

Spr., se ord och snacka

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

försvinna

pret. forsvá̲nt , sup.

forsvώn̲ed p.p. forsvώn̲en

pl. forsvώn̲a.

finare: forsvánt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

försvinna II

dí̱ ós̱a forsvánt ré̱nt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

försvinna III

de e forsvώn̲ad nú̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

försvulten

forsýltan . pl. forsýltna

uthungrad

di e so forsýltna (om fåglar)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

försôka

forsǿ̲ga

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950. På nytt belagt 1957

fōrsòrja
v.

forsórja

dær e stà̲ra lỳnsa som forél̲rana
ska forsórjà.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

fo̓rso̓rjà

forsórja

sup.
forsórjt

forsórjà si

forsórjà si̲na glỳt̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

försörjning

forsórjniŋ -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

förtidspension

fortí̲dspanaʃó̲n, -an.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

fórtret s.

fortréd

= skada. besvär, olägenhet

di e ànte uedan te fortréd.

B.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

förtret
s.

fortré̱d, -en

förargelse?

fortré̱den den vì̱la po dé̱n som
jik̠ i brèdagǻ̱ren. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

fårtret:

jà kωm ta fortréd

= kom till skada.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

förtroende
s.

fortró̲ena, n.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

förtruten

fortrýd̲an pl. fortrýd̲na

avundsjuk, missunnsam

di e so̲ fortrýd̲na

Ǟven (yngre) fortrǿ̱dan. pl. fortrǿ̱dna
ø̱

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

förtryta

fortrý̲da. fortrø̲d,

fortrýd̲ed. missūnna,

misstyçka

ànta for ja fortrý̲dor, ad ...

1956. 4155. Ystad. Herrestads hd̲.

förtröttad

fortrýt̲ad, pl. -ada

ta síst ble di sa fortrýt̲ada
a svìt̲á̰ nar di và̲gná̰

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

fōrut

fǿrud

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

fórut

forú̲d el. fœ̲́rú̲d

de e prasí̲s som de ha vát̲
forú̲d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

förutan
adv. & prep.

forúedan

de kωna di vad forúedan.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

× förvete
s.

forvéda, n.

nyfikenhet, intresse

di har mǿd forvéda på dén ǻnen
jbrå k. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× fårveten

forvídan eller forvédan

nyfiken. vetgirig

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

×förvetenhet

forvᴇ́d̲anhé̲d

nyfikenhet. vetgirighet.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

föräldrahem

forálrahím, -ad.

de va min fárs forálrahím.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

föräldrar

forélra, -ara.

mìna forélra

de va dòras forélra ijén

mìna forélra ijén

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

föråldrar II

va de mà̱glad aḻor sá̱, sa
sá̱ forá̱lrana: é̱t dé̱, sa
blen du stárk.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers **1953**

föräldrar III

de hú̲sad, som hì̲n̲es
forél̲ra rω̲de óm̲ ---

hωn hade ènte fώt̲ rω̰d aw
hì̲n̲es forél̲ra (sisina)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× gaddes

gád̲es, -an, -a, -ana

alfågel (hannen; honan

kallas àL̲a).

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

gaddes II

ál̲on a gád̲esa, de han sat̲
mỳ̲ed áw̲ me dé̲.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gagna

gaʒná; – –́r sup. ?

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

gagna

gàʒna -aʀ -a -ad
begagna

nu̲é gàʒnaʀ jà ènte nan
bá̲u̯d

e.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gagna

gàʒná̰ -á̰r -á̰ -ȧ̰d

begagna

Rspr-form (med dialektalt bitryck)

Landsb. ga̲n = gagn enl. P. L.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gagna II

de̲ har di gàʒnad ál̲ tí̲d

(begagnat)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

gagna

gàʒná̰ –à̰́ɹ –à̰́ –á̰d

h.= begagna.

de e sa lì̠ded di· gàʒná̰ɹ
den fjòɹkan

(ɔ: Klosterkyrkan).

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

gala v.

+/

gàla pret. gal, p. =,

gàlad

vi hade hýns hǿn – di gál

om mànnana .

Hygrănd

+/ eller gàlda .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

galeas

galeás
plur: – – ́or

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

galen :

ìg̱an de ble ré̱nt for gá̱lad

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

galen
a.

ofta i förb. fώl a gàlen

di skωlen jora sódant
bràneví́n, so di ànte ble fὰla
a gàlna aw-ed

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1975 Ingemar Ingers 1975–76

galen
adj.

gà̲len, pl. gà̲lna, i bet. vanvettig gm berusning.

di skὼl̲a jòr̲a sód̲ant brèn̲avi̲n, so di ènte bler fὼl̲a a gà̲lna.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975.

galen
a .

neutr.

e̲ de so de bler lit̲a tɷ̲̀sed
a gà̲led ---

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

galen
a.

gà̲len

i bet. förargad

jà e so gà̲len pω dén̲ ká̲ren

ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

galen

gà̲len n. gà̲led , pl. gà̲lna

sí̲n sa blɛk̲ de ré̲nt gà̲led

b.o.

dœ̲r e ànte fal̲t sa gà̲led andá̲n

de kœm̲or a ga gà̲led.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

galen II

i bet. felaktig; fel.

di har nók̲ hòp̲ad i en
gà̲len tỳr̲a

býr̲onna far s̲ina igkómstor gà̲lna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

galen III

fai açç. I nåi for fȯregai :

de va for gáled .

1953. 4155. Ystad. Herrestads hd

galenskap
s.

gà̲lenská̲v, el. gà̲lenská̲b

de e ált gà̲lenská̲b, som di hì̲ton pǻ : Allt, som de hitta på, är galenskap.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

galet
adv.

gà̲led

de jik̲ jo gà̲led

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I.Ingers **1954.**

galla
s.

gàl̲e, -en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

gallsten

galsté̲n, -en

(sjukdom)

jà ska ènte è̲da me̲r en tvǻ̲ pantó̲flebi̲da. sin jà hade galsté̲nen.

b.O.

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gammal

gàmml; –̀ –; –̀ – t

gàmlá plur.

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

gammal

gàm̲á̰l , neutr. -t

b. f. pl. di gàmla

et gàm̲á̰lt fìskalǽj̲a

nær di gàmla dø̲r vék̲ ---

obest. f. pl. gàmlá̰

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gammal II

ý̲stas den gàmle bí̲len,
som jék̲ me ìez̰a
(om en brandbil)

vìm̲ vé̲d han gàma̲l̰ deń̲ é̲ ?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gammal:

de̲ har vad nók̲ mỳ̲ed
gàm̲á̰lt

di gàmle vilé̲ns = gamle
Willén & hustru.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

gammaldags

gàm̲aldá̲s

dee gàm̲aldá̲s, sa kal̲ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gammaldagsmöbel

pl. gàm̱eldɑ̰smǿ̱blor

de e à̱le sɑ̱̀tors gàm̱eldɑ̰s-
mǿ̱blor

d: i museet

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
1. Ingers 1950.

gammaldags-stapel

gàm̲eldasstá̲pel, -en,
delvis uspr.
dörrstapel av gammaldags sort.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

gap
s.

ga̱v, ´-ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

gapa v.

gà̱ba

vá̱for ska bàgkonna gà̱ba

o̱vor ált ?

Ystad

Denna form anv. av k. f. 1905, men den

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

genuina formen torde vara gà̱va.

1970 Jfr gav subst.

garanti. s.

garantí, neutr.

jà skale ha et garantí

4155. Ystad. Herrestads hd. 1967

garderob

gaderώ̲p, -ed, -or, -orna

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

gaʀ s.

do̲ fik̲ vi lig̲a ù̲da hos

va̲ʀa gá̲ʀ.

Ystad

vi fik̲ sid̲a a là̲ga va̰ʀa gá̲ʀ.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

gaan II

s.

ándra gárn har ja
bòʒad mỳad

Ystad E.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

garn

garn; ´– led; ˋ–a

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

garn

ga̲rn, n., pl. =

fiskegarn

ryl̲a heḿ̲ gá̲rn .

set̲a gá̲rn : utsätta .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

garn II

han jík̲ hím̲ ifra màlme
a hade fám̲ gá̲rn po øýg̲an.

M. A.

Nr 4155. Ystad; Herrestads hd
I. Ingers 1953

garn
s.

garn
fisknät K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

garnaffär

gá̱rnafǽ̱r, -en

Men: garnhándel.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

garnfiskare

garnfískare, pl. =

fiskare som fiskar med garn.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

garnhandel

garnhándel, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

garnhus

gàrnhúes -ed

särskilt rum i boningshuset, vari fiskegarnen förvarades; var beläget "ópta fàrstun"

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

garnhänge

ga̱rnhǽ̱ŋ

böjning!
definition!

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

garveri

garverí̲ -ed, -or, -orna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× gasaman

gàsamán, -en

= gasavlåsare. avlåsare, person som tar betalt för gasräkningar.

Ystad. Herrest. hd

1937. 4155.

× gasselig

neutr. gàs̱aled

gassande, utsatt för stark solvärme.

hæ̱r e vǽ̱rmt a gàs̱aled; de joṟ goṯ i gamla kỳḵa̰, som di sáj̱or.

M. A.

R.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

gasverk

gasvárk, -ad

u. gasværk

bágom gasværkad

di hamta san dæ gasvárkad lígon. k.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gata

gà̠dá̠̰, -á̠̰n, -or. -orna

d. gà̠da̠ ote̩.

di slæʒ̲or sýk̲la a jàrnstæʒ̲or i gà̠dan. K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gata II

man kan nèstan ènte

gɑ ú̲d pɑ gà̲dan

K.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gatubit

gàdabíd, -en

finare gàtabíd (!)

gatstump, viss bredd av gata.

sín fjỳpta stån den gàtabíden.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

× gatugrim

gà̲degrí̲m

Motacilla alba.

1876 Ystad, Herrestads hd

6-Sin.

gatuvatten

gà̲daván̲, -ad

rännstensvatten, avloppsvatten i gatorna.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

gavel

i förb. pω ví̱ gǿ̱vl

dóṟan sta̰n pω ví̱ gǿ̱vl
(helt uppslagen)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1976 Ingemar Ingers 1975–76

gavel

gǿ̱vaL el. gø̱vL. y. gá̱vaL

Samma person (k.f. 1905) använde spontant med kort mellanrum först b. f. sg. gá̱valan och därpå gǿ̱valan

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers

1979

gavel

kaʀ man sé̱ʀ daʀ̱ekǽ̱ʀ
gǿ̱velaʀ ---

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

gavel

gǿ̱vaL , -an. el. gø̱vL, ´-an

y. gá̱vaL , -an

dæn e mà̱lara va gǿ̱valen i da̱.

4155. Ystad. Herrestads hd̲. 1.1.1967.

genant
s.

ʃɷrnánt, -en

blamage, något generande.

de va en ʃɷrnánt α drik̲a
kàf̲e ù̲dan gràd̲e. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

genant

s.

ʃanánt, -en

vanära, blamage, obehag

de e són̲ ʃanánt a bajœ̲́ra --

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

genant
s.

ʃanánt, -en

i bet. skam, blamage, vanära

de e ìgen ʃanánt áls (näml. att besöka en patient på mentalsjukhus)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers

1978 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

genant
s.

ʃenánt, -en

anv. i bet. blamage. vanära.

han tyk̲or de e en ʃenánt.

ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

genast

jinást

J.P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

genast
adv.

jɛ̀ṉast ; el. jɛ̀ṉá̱st
såväl i tids- som rumsbetydelse.

dœr li̱gor tré̱ stý̱kna jɛ̀ṉast
é̱tor varándra. sç. hus.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

genast II

bœ̲́den ble fǿl̲ aw ván̲

jɛ̀n̲á̰st 14. A.

jɛ̀n̲á̰st sa e de fœ̲̀rad

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

gentil

ʃantil, -t

vaçker, storslagen

grǿynt a ʃantílt ɖe vá hær
sǿkort, nær jå va pǻng

J: i Sandskogen. G.D.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gentil
a.

ʃantí̠l, n. ʃanti̠lt

i bet. vacker, prydlig

de va ʃantí̠lt me di màŋa
blɑ̀m̠orna

(fullt folkligt ord)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

gentil II

gàmla rỳʒ̲on va vœ̲́n si̲a
óm̲ et hýk̲t ʃantí̲lt hú̲s ---

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× gere
s.

jè̲re, -en

nedre kant av klänning el. skjorta

4155 Ystad. Herrestads hd
1958.

gifta
v.

p.p. jíftor †/ pl. jìftá̰

en jíftor ká̲r

†/ Repr. påv. form; landsb. ju̲t el. jú̲tor.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

gifta, v.

jù̱ta, jù̱ta, ju̱t, p.p.

ju̱t, pl. jù̱ta

dan è̱na jo̱r í̱t, a dan è̱na jo̱r i̱t àṉad, a dǽ̱rfor bler áḻ má̱d ó̱pé̱dan a àḻa tø̱̀sor jù̱ta.

4155. Ystad. Herrestads ẖḏ. J.J. 1967

gifte

jìfta, -ed

jà̲ hada mit̲ jìfta hǽ̲r ù̲da
ìfra balkók̲ra = min hustru var
hàn ute ìfrån Balkåkra.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

gifte II.

han hade sit̲ jìfte dæ̲r o̲pe ifra ỳstorgá̲da.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gitta
v.

jì̲da, pres. jí̲dor

di' e so là̲da, so di' jí̲dor
ènta dra bé̲nen ét̲or sæj.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

gitta
v.

pres.

e di só làda, so di jídon
ànta gæ úd ma póstan?

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

gitta
v.

pres.

di jídor ènta a klø̀ga rýgan
Ystad
(landsbygden: klø̀dʒa rýdʒan)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

gitta
v.

pret.

di va so slø̱̀a a lạ̀da, di
gá̱d ànte jø̱̀ra – nạ̰ntig
(jø̱̀ra, resp. för jò̱ra) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979 Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gitta, v.

jì̲da, pres. jí̲dor

ja man di jí̲dor ènte

4155. Ystad, Herrestads hd
J. J. 1967

gitta
v.

jì̲da, ´-or.

sup. jì̲ded

de̲ hade ja ànta jì̲ded

9. f. 1905

man jí̲dor ànta gá̲, ré̲nt ú̲d ságt.

1958 4155 Ystad, Herrestads hd

× giva

ge

je böjn., ?

i förbindelse jé gárn

sätta ut garn i sjö

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

giva

ji (kort. vok.), ja, jit
el. je

jà hada ènte vilad jit
- nœntiŋ.

nu jér de si = avgöres,
visar sig

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

giva II

jà gá en aw pàgana di
hýnsan ví hade.

blea de hǿgortrafik, sa far vi
sreda ìrga; dá kan vi ànta je
vos ɯ́d.

Nr 4135. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

giva sig

de jiá si rué = det kommer att avgöras, det skall visa sig.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

giva sig út

ji̲ sæj ú̲d, ga̲. jit̲

begiva sig ut

di har ànta væ̲gad a jit̲ sæj ú̲d
(på gr. av snöovädet)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

gjuteri

j̀ʉ̱tarí̱, -ad

j̀ʉ̱tarí̱ad dær ʉ̱de ....

di kɔm̱ íŋ hæ̱r pɔ j̀ʉ̱tarí̱ad.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

glaçe.

glas̲, ¹an, pl. glàs̲a i
bet. glaçeportionen

jà han solt tre̲ glàs̲a pɔ rá̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

glaçe-gubbe

glàs̲agɑ́b̲e -en

glaçe-försäljare, äldre el. yngre

va e dú̲e for en glàs̲agɑ́b̲e?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

glad

M.

vi va so glàa for a spriga nér ta fìskarahúesan, for dǽr fìk vi fìtemáda.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1928

glad
a.

M.

vi va so glàa for dán stúnd
karamélorna vi fik.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

glad

gla̠ pl. glà̠a

di va glà̠a bàra̠ di va áu̯
me ò̠ʒana

vi e glà̠a for ti̠àò̠riʒa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

glas

gla̲s, -́ad

de e ènta u̲dan glá̲s á̲lt
ihώpa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

glasmästare

glasméstara , -an

de va glasméstarans fýnstor, di̲.

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

glasruta

glasrú̲da -an -or -orna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

glasögon s.

glasǿ̱gen

Repr. påv. form ; å landsbygden:

glarý̱jan .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

glatt
adj.

glat̲ pl. -̀a

di`e ènte ál̲s glàt̲a .

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

glatta
v.

glàt̲a, ˋ-ar, ˋ-a, -ad

halka

hωn glàt̲a pω gólvad[x] a brǿ̲d bé̲nad.

x) urspr. form för gώl̲ad. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

glo

glɑ̠. glɑ̠̀da

stirra, titta

jà vá dæn o̠pe a glɑ̠̀da

-- han glɑ̠̀da ræ̠̀led te-an
(=bedjande)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

glugg

glωg̲ m. -̀a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

glupsk

glωpsk

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

ˣglytt

glyt̠; –́en; –̀å̠; –̀å̠na

litet barn

Även glut̠ skulle vara tänkbart; jfr. glùt̠ad

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

glytt II

stráks nær vi va jìftá̰
a hade glỳt̲ana siná̲u̲, so
hade ja en t̲ǿy̯s a pàs̲a
glỳt̲á̰na.

Kevhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

+ glytt

glyt̲. -´en. -`a, -`ana

el. -`a̰ -`a̰na

sóna, som hade màŋa glỳt̲a

kom̲ ú̲d dǽ̲r a bǿ̲.

kvìŋa a glỳt̲a

el. glut̲ etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× glytt

di har glỳṯa ihǫ́p̱a

han har stǫ̀ra glỳṯa

mǻga glỳṯa̱ hada àḻa fìg̱ara

fóṟ i tiḏan.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

glytt:

forsórja sḭna glỳt̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

glytt III

glut̲ pl. glùt̲á̰

barn. minderårig

dǽ̱r har di stæʒ̱t á̱n̥ for glùt̲á̰.

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× glytt
s.

de sa úd som de va en liden glýt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

× glytt

s.

di ska hǽ̱ na̰n glýṯ æ lè̱ga me

(om ensamstående barn)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

glytt
s.

även anv. om vuxna barn:

di blen rì̲ga. dí̲ glỳt̲ana
(som väntar ett arv) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

× glyttafilm

glỳt̲a̰fílm.

barntillåten film

2/ de va en glỳt̲a̰fílm.

1/ jà tʃỳp̲ta en bilját̲ ta bi̲àn; se 2.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

+ glyttatyg

glỳt̲a tö̍j̲'. -ed

barnkläder; småbarnsplagg.

1959. 4155. Ystad, Hem. hd̲.

× glyttig

glùted, pl. -eda

barnslig; el. glỳted el. glỳti

va ni e glùteda!

1948. 4155 Ystad. Herrestads hd

× glytt-kläder
s.

M. glùt̲aklé̲r

barnkläder.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

glöd

glø̲ pl. glø̲r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

glömma

glìmmá; -̀or; -̀dlo; -t

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

glömma
v.

dó̲ e han ànta sỳltan,
nar han glým̲or a è̲da.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1972.

glömma

glỳma, glỳmde, glymt

pres. glýmor.

jýses, jä har glýmt min

ɔ: klocka

Mera genuint: glìma etc. 14.4.
pres. glímor 6.0

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

1. Ingers 1950.

glömma II

han spriʒor sadǽr a
lànar íblan, a sa glýmor
han fàntame.

já glýmor ènte dan káran.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

glömma
v.

hωn hade glýmt a lagt
bỳr̲orna pώ.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

glömma
v.

glìm̲a, pres. -́or

nǽ̲ sìdor jà a glím̲or ált ihór̲

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

glömma

ja de glímor jâ àldri

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

glömsk(e)
a.

glymsk el. glỳmska

man e fà̲rlet glỳmske.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

gnida
v.

pres.

jà gníða maj ta jà krybor
i sáŋar (om ingnidning med
salva) Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971 Ingemar Ingers 1970–71

greida
v.

grì̱a, gre̱, grè̱ad el.
grì̱ad; p.p. grè̱an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

god

adj.

gɷ̲, neutr. gɷ̲t̲. el. got̲

komp. gɷ̲̀are, gɷ̲̀ast i bet.
„välsmakande".

den gɷ̲̀aste físk te fiskbóL̲a sa
e de ɷ́rt.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

god:

foʀ gώt̠ = definitivt, slutgiltigt

de là̠ga di foʀ gώt̠, sa kal̠ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

god

i uttr.

de e ènta gót a vèda.

har de ska blé, de e ènta gót a vèda.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

god

gω̲, got̲

dω gar gót fo̲r sị
det går gott för sig

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

god
adj.

vi har jå gót an a kåma úd.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

godafton

gωàṯan

gωmá̱ɹan, gωmíḏa, gωàṯan,
gωkváḻ.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

godkväll

gωkvá$\underline{\text{L}}$

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

godmiddag

gωmíd̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

godmorgon

gωmóɹ̱en

gωmóɹ̱en, gωmíd̲a, gωàt̲an,
gωkvél̲.

(Kamsa)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

godsmagasin

gώs̱magasí̱n, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

golv

gɷḻ, ˈed

sá̱n pɷ gɷ́ḻed a sa è̱nerí̱s
ɷ̱vanpɷ́ (gammalt bruk)
sáṉ pɷ gɷ́ḻed a sa è̱i̧ne

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

golv II

dææ va sláṯ gώḻ æ spis̱t i
tá̱ged.

1959. 4155 Ystad. Herrestads hd

goodtemplare

gωtémplare

èn̲a tɛ gωtémplare sa
séljor di (nâml. brânnvin)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

goodtemplar-sal

gωtémplaresa̱l, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

gormas

gòrmas, pres. -̀as

gurma

di skrí̱gor æ gòrmas

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

gott
adv.
*)

got̲, gὼ̲are, gὼ̲ast

pantóf̲lorna smà̲gar gω̲ast
ma ská̲lar pá̲

*) gäller smak o.d.

Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
1969 Ingemar Ingers 1969-70

grad

gra̲d; –́ lm; –́ or b.f.

g. på termometer

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grammofon

grama̲fώ̲n , -en

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

Gran

gra̠n; –́ en;

plur.

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grand

gràne

ja far tièzka lìde gràne...

ja har ose reparérad lide
grane já óse.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

grane
s.

græ̱̀ne, -ed

1) bestånd el. växtlighet av gran
2) granträ, -virke

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

graan
adj.

gran̲ i bet. fint klädd

den som ga̰r om vǽ̲rdan grán̲
far ga̰ om sóndan som han kán̲.
Ordspr.
Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

grann
adj.

gran̲, gran̲t̲, gràn̲a

di kan tjè̲na gràn̲a pæŋ̲a
"stora pengar"

de va fì̲na gràn̲a màn̲a.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

grann

gran̲ i – i – t

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grann
adj.

gran̲ = vaçker

den grø̲̀ne den e grán̲ –
den ándre ós̲e.

grán̲t̲ vǽ̲e

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

grann II

om ètorhǿstan kan di
tjèna en grán pǽŋ.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

grannt
adv.

grant

vackert

stùrare di fjènar gránt me rǽya

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

grant
adv.

gra̲nt

noga, tydligt, väl

hon hò̲rde ènte so grá̲nt
Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1972 Ingemar Ingers 1971–72

gratulera
v.

gratoléra -a -ad

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

grav

gra̲v, ´an

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grava

gràva

=gràva

J. G.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grava
v.

grà̲va -ar -a -ad

el. grà̲vá̲ etc.

gra̲va né̲r i sa̲nhǿl̲orna

gra̲va úd

dær e it̲ hǿl̲ som vi hær grà̲vad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× grava II

dœ̲r gra̲va di ój̲r bé̲n a

sór̲t

Vid ansats att tala fint: grà̲va

etc

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

grava III

de gra̠var iʒ̠ ώʒ̠or

(näml - havsvattnet).

di skωl̠a jèlpá̠̰-n a grà̠va.

gra̠va grώn̠.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

græj

græj (neutr. ?)

koll. = tillbehör, redskap

nú har di so mỳed græj.

14.4.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954 Exc.bd.

grejor

pl. græ̀jor, -orna

saker. tillhörigheter, redskap

han tá̱ græ̀jorna

Sing. græ̀ja̰, mindre vanligt.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

l. Ingers 1950.

græjor

pl. græ̀jor

i bet. redskap, verktyg, material

dær va en sæ̀rfíld lìnda som han hàde sina græ̀jor.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1928

grejor

s.

pl. tant. græ̀j̲or el. gràj̲or,
-na

(båda former hos samma medd.)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

grejor

× grajor

gràjor; —— -na;

redskap

N.A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grejor II

jà skal̲a íz̲ te smé̲n;

han vèntar pω no̲n̲a

grœ̀j̲or.

di fîk̲ lèg̲a dor̲as grœ̀j̲or dær ---

ɔ: i bilen.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

grep
s.

gre̲b. -́an

vi skωl̲a hat̲ en gré̲b a tá̲ ma

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

grepe

grè̲be, pl. ˋ-a

grepe i korg.

(Landsbygden: grè̲va etc.)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

greve

grè̲va

nú̲ va de en grè̲va, al̲oa hɷnt de va.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

greve

grè̲ve pl. -̀a

grè̲va a baró̲nor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

grevlig

grè̲vali

di grè̲valia di hada fì̲na
stàl̲a hǽ̲r

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

× grímma
s.

grì̲ma, -an

långdragen strimma; även om mörkare havsvatten förorsakat av fastare botten

nar man kom̲or ú̲d po den hæ̲̀re bón̲en, sa^{e} de grè̲man.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grina

i bet. skratta

man véd ènta om man ska
grìna elor gràda (jfr gråta)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

grina
v.

grì̱na -ar -a -ad

skratta

va é̱ dær meṉ i grì̱nar,

æ̱ra jæ̱̀vla?

hωn grì̱nar, so hωn kan dǿ̱.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gris
s.

(M.) fœ́r skola di' ha fèda grìsa.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

gris

grì̠s, ˈen

vi hade en stá̠r grí̠s a
slàktá̠ om jù̠lana.

Kevhusen 6.0

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

grís II

vǽr fìskara hade sǽj en grís,
æ sòma hade tvǽ.

dær va mǽd hèla víntoren aw
en grís.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

grishår

grì̱sa̰há̱r, -ed

(blandades med kalk, ~~som~~ varmed takpannor fogades)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

× greissla

pl. grès̲lor, -na

= gärnställningar. Där fiskegarn hängas upp till torkning.

Revhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grop
s.

grω̲v. -´en. -`or. -`orna.

= ryn:s dike.

eller grω̲v etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

grop
s.

graω̱v, ˊ-an, ˋ-or, -orna

dike

samt graω̱p, urspr.- form

dær ga̱ær en bi̱d ỳ̱pen graώ̱p inu̱e.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

grosshandlare

gros̲hánlare, pl. =, -arna

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

grov
adj.

gra̲v

dær e áw̲lojt mæ stò̲ra,
grà̲va jarntjéd̲jor.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

grubbla

gràb̲lá̰ pres. –á̰a

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

× grumset
adj.

grὼmsad, n. =
grumlig

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grund

grɷnd

pa di grɷ́ndər
'på den grund'
därför att

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grund

grɑŋ̱, ˊad , finare: grɑn̲

grund i havet pl. ˋ–or

dær e et grɑ́ŋ̱

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grund
s.

grωʒ̲ eller finare grωn̲,

-́en

husgrund

grα̲va grώn̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grund
s. II

hære fà̲rled æ sø̲ga pɑ
lán̲, for hær e són̲a gràn̲or.

C.O. Kerhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

grund
adj.

grωn̲, neutr. grωnt

de grὼn̲a ván̲ad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

grunda
v.

grɷ̀n̲a -ar -a -ad

fundera

jà sad æ grɷ̀n̲a - - -

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

×grundare

gròƶárk

sten, som begagnas som ankare

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

gryta

grỳ̲da

en grỳ̲da som di' har mu̲rad iŋ̲"

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

+ grȧddet

gròd̲ed

= gråaktig

tſýt̲ed va gròd̲ed (i fisk
o. sill)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× gråpära
s.

pl. grapœ̲́ron
gråpäron

„vi skωl̲a hɑ̲̰ for tvɑ̲́ œ̲̀ra grapœ̲́ron". ɑ so fik̲ vi en hɑ̲́l pὼs̲a.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

gråta
v.

pret. gra̲d (yngre än græ̲d)

de jà̲ra ìŋ̲an nỳt̲a, om man
grá̲d àl̲ii so mø̲̀ad.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ystad

Ingemar Ingers 1975–76

1975

gråta
v.

pret. han bæ̲̀ra grǽ̲d æ grǽ̲d ;

han grǽ̲t so dánt.

(græ̲d ä genuin pret. form; græ̲t
ä lokalt rspr.)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1973

Ingemar Ingers 1973-74

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

gråta

Ingemar Ingers

græ̀da, græd, græ̀dad

kontamination av græ̀da och riks-formen gràta. Ystad

man véd ènte om man ska grìna ella græ̀da. (om ngt som ä både tragiskt och komiskt)

1978

gråta I.
v.

pret. grɑ̲d (lokalt äv.: grɑ̲t)

hώʒ̲en grɑ̲́d. sɑ han glɑ̲̀da
nɑ̲̀led te-en.

Landsb.: grè̲da. gre̲d.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

gråta II

græ̱̀da pret. græ̱d

Jɑ sàṯa mæj pɑ en stɑ̱́l a

grǽ̱d liṯ.

4155. Ystad. Herrestads hd. 1957.

gråta III

pá̲gen grǽ̲d a já̲ grǽ̲d

man kan bò̲da grì̲na a græ̲̀da

1957 4155 Ystad. Herrestads hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

graål
s.

gʀá̠à̠l

den ål som kommer
vandrande på hôsten K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

grāma
v.

grèma, ´or, ¯de, -t

de grémor mi

el. de grémor maj

1952 4155 Ystad. Herrestads hd

gräma sig

v.

græ̀ma si, grǽmor,

græ̀mda, græmt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

× grämja sig

pres. grǽmjor sæj , grämer sig.

hån grǽmjor sæj, hån forló̱rar

hon grämer sig (över att) hon förlorar.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1972. Ingemar Ingers 1971–72

grǎnd
s.

grænd. pl. ˊ-or

(Kepr-lån)

de e bàra grǽndor ált

ikǿp

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grǎnd II

í grǽndan hær hi̱da dær
va é̱n bró̱.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

gräs

gre̠s; –´lud;

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

grås

gre̲s, -́ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grāurp

gresr̲ép(v)

böjn.
definition.

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

gräva
v.

græ̲̀va, rspr. lån med dialekt-
tal böjning græ̲̀var, -̀a, -̀ad
(jfr genuint grà̲va).
di græ̲̀var a græ̲̀var ǫ̲́vor ált.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

I.Ingers 1979–80

1979

grön

grø̱yn, neutr. grø̱ynt (!)

eller grø̱̂n, -t Kevhusen

grǿ̱ynt ɑ gantı̱́lt de vá hær

sœ̱̂́kort, nær já̱ va på̱̑ng.

(om Sandskogen) G.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

grön II

den grø̀ne den e grán -
den ándre óse.

(om utställda vasen)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

grön III

kvéḻan ìg̱an sa jiḵ vi i
skǻ̱gan a skå̱r grǿ̱ynt; sæ jiḵ
tø̱̀sorna på láṉad å tyg̱da
blåm̱or (näml. till midsommar)

Ledhusen. E. D.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gröning

grø̱̀niŋ, -en eller grø̱̀y̯niŋ

(grön). gräsbevuxen plats

dǽ̱r ìŋa po grø̱̀niŋen

sa jík di hǽ̱r po grø̱̀niŋen a

bè̱da

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

grøning II

en grø̀niŋ – di la dæ a ǽd
---

mǿr hon tòrda tvǽtan på en
grø̀niŋ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× gröpja
v.

grỳp̱ja -a -ad

grovmala (landsb.: grìu̱ja)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

gröt
s.

grø̲d, ´an

har du lagt sók̲or i grǿ̲dan
ós̲a?

ka̲ga grǿ̲d

1956. 4155 Ystad, Herrestads h̲d.

gröt, II.

nú e den sa fín, sæ man
kan eda grǿd i den.
(om en nyligen rengjord vask)

4155. Ystad, Herrestads hd. J.J. 1967.

x
grötet
a.o.adv.

grø̀dad, neutr. = , grötig

i bet. otydlig, oklar, suddig

han pràtar lita grø̀dad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

grötfat I

grὼ̲dafá̲d, -ed

vi' har è̲ded aw sám̲a
grὼ̲dafá̲d.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

grötfat II

è̲ded aw sám̲a grö̲̀ddafá̲d
hær ví̲ jó̲rt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

gubbe

gὼb̲a pl. gὼb̲á̰

àl̲a gὼb̲á̰

sa kal̲ad stá̲ns fi̲na gὼb̲a

ɔ: storherrar

1950-52 Ystad. Herrestads hd

gubbe II

di sa̠ hɵ̠̀elǿ̠sa gɵ̀b̠a

(såsom spökgestalten).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

guerilla

best. f. pl.

didǽ̠ra gɷrìḻorna

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1972

gul
a.

gu̲l

gú̲l som en kanǽ̲riehán̲e.

(om patient som led av leversjukdom).

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

guld

gɷl̠, ˊ–ed.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

guldsmed

gὼl̲smé̲, m.

eller gωlsmé̲,

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gulål
s.

gú̲lå̲l

K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

gummi

gὼm̲i -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gummiklack

gὼm̲iklá̍k̲, pl. -a.

Relativt nytt ord & begrepp

(c:a 1920)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1951.

gummikläder

best. f. pl. gὼm̱iklǽ̱rna

di vǽ̱̀ra mỳ̱ed lǽ̱zor æn
gὼm̱iklǽ̱rna nú̱. M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

gunga
v.

gὼza̰ -a̰r -a̰ -a̰d

sa fώ̱rt de svìkta̰r, sa
gὼ̱za̰r tώ̱ged.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gungstol

gὼʒ̠astώ̠l el. gòʒ̠estώ̠l, -en

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

gylf

jylf, -́en.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gyttja

jỳt̲já̲, -á̲n

Rspr-lån

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

gå

ga̱u̯ el. ga̱, jiḵ, ga̱d, finare ga̱t

pres. part. gá̱nes, perf. part. ga̱n

dee ga̰d véḵ

dar har ga̰d en á̱ ò̱peifra̱

láṉed ----

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

1. Ingers 1950.

gå:

di e óse gɑt vék hɑr
pɑ dène plásen.

--- nɑr man kɑ́m dɑ́r gɑ́nes ---

pret. konj. da jìge ènta ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

gå v.

i bet. gå för sig, lyckas. genomföras:

nǽ̱, de gǽ̱r àldri.

1951. 4155 Ystad, Herrestads hd

gå
v.

perf. part. ga̲n

Obs. konstr.

min dòt̲or va gá̲n
(hade gått)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973.

gå
v.

Imper. sg. gak̲ !

gak̲ óp̲ dœ̰a !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1974

gå
v.

böjn. med vara :

di e gà̲ra

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

gå

imper. sg. gak!

gak æ lég blåmorna!

(Sagt till ett barn, som plockat blommor på kyrkogården, vilket ansågs vara farligt.)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

gå
v.

spec. i bet. "gå på arbete"

de e sýn óm dæj. du ska gá dær
a ha so lìdad batǽlt!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

gå:

nar dá̲ patró̲nen va gá̲n --

nar dìn̲e mà̲naden blev gá̲n --

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gå på´

gɑ pɑ́ ma nɑ̰n = intala ngn, söka övertala.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

gå på

gɑ pώ, jìk̲ pώ

seglapä, tórna emot

--- skàl̲asté̲nen, dæa som
pωlák̲en jìk̲ pώ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gå ut på

gɑ úd po
ung. = tendera till

de gɑr mér úd po lesarí

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

gå veck

ga vék̲

gå bort, vö

den gágen nar hón̲ jik̲ vék̲ ...

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

gång

gaŋ̱

diˋtar gáŋ̱ pω áḻt
ɔ: "göra kål på"

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gång

gaŋ. pl. -a. ˋ-ana

eller ˋ-or, ˋ-orna

tvǻŋ gàŋor aŋor mín tid.

den gaŋen hær blev býgt - - .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gång

jȯr̲a gáŋ̲ pω = konsumera. förbruka

sí̲n jω̲re di gáŋ̲ pω dom

M.H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

gåŋ
s.

de blek̠ fæ̀mta̰n gæ̀g̠on vǽr̠e

Nr 4175. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gång III

jà har ɛt jàklą́ besvǽr vǽr
gǽŋ

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gåiŋ

di skrà̠bar i bón̠an; di
ta̠r gá̠g pω á̠l̠t ihώ̠p̠
= fi̇rbukar. gör slut på

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gång:

en gɑŋ̲ efter negation = ens

hɑn kɑn̲e ènte sìd̲a i séŋ̲en
en gɑŋ̲.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

går
adv.

i gá̱u̯r

du skω̱la tjý̱pt en i dǽ̱ jω,
de sǽ̱ du i gá̱u̯r!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

gård

ga̠r, ´-en el. ga̠u̯r, ´-en

1. fastighet i staden med mer än en länga
2. större egendom på landet
3. byggnadskomplexet på en bondgård
4. gårdsplan, gårdsplats.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gȧrd II

i bet 1. t. ex. pɑa hàlsas gɑ́a

i bet. 2.: han tjɑrde íg pɑ gɑ́ren.

i bet. 1:

han bɑ̀da i gɑ́uren ósa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

gård:

dæ̠r hade han it stǻ̠rt
hǻl̠ mít̠ på gǽ̠ren dæ̠r ìŋa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

gaid:

dœr har vad spantá̲g iŋa
pω gà̲ra

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

gård III

dær lá̱ en gam̱al gǽ̱r som brènde.

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gård IV

i bet. gårdsplats :

fǿ̱r-i-vánden sa va dær

tvá̱ gà̱ra

di har jo tá̱t den te gá̱u̜r.

hè̱la gá̱ren fá̱ḻ.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gård

gær i bet. "stö́re egendom"

á, dær e jå iŋen rèda på dén gǽren.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gård :

dær la̠ jå en gǽ̠r på
dìn̠e sì̠an om ǻ̠en
(om en bondgård emot Nybro)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gårdsdräng

gá̲rsdráŋ̲ -an

fördräng, rättare å större gård.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

gårdskarl

gárskáa, -an

(fastighetsskötare)

gárskárens pág hade stalad spìsa

1957 4155 Ystad, Herrest. hd

gårdsplats

gɑ̲́ʀsplá̲s -en

gårdsplan. gårdsutrymme.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

gårdvägg

b.f. garvégen

den husvägg som vetter emot gårdssidan

dær sídor àla bjèlkahúaden i
garvégen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

gås

ga̱s, ˊ-an, M. jès̱, ˊ-an

tvá̱ á̱r i rá̱ hada vi jés̱;

tré̱ vá̱rt á̱r hada̱ vi.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd

I. Ingers. 1956.

gåsfett
s.

gàsafít, n.

gåsflott

fǿr smàlta di gàsafít a ìstra
ihǿp a hada de te a bre
pø màda Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1969 Ingemar Ingers 1969-70

gădda

jèd̲á̲; -àn;

båjn.

M. A.

1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

gädda

jæ̀ḏa

k

(æ̀– ḷ)

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

gång-klubba

jǽŋ̲klɔ̀b̲a, pl. -or

slags klubba; förekommer i smedja.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gā̆rna
adv.

jæ̲̀rna l. jàrna

de vel̲a sa jæ̲̀rna bàl̲na

du jór̲ dé̲ jàrna, fýljor máj̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

gästgiveri

jaʒi̠varí̠. -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gödsel

jýs̱el, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gödselhög

jỳs̠alhǫ̠́g, -an

Delvis uppt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

gödsla
v.

jỳs̱lá̰ -á̰ -á̰d

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

göinga-tråsko

jǿịŋatráskɷ. pl. =

tråskor helt av trä och utan ovanläder.

jà hade jǿịŋatráskɷ ma ìŋa
a
lǽr pɷ.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

gŏk
s.

jø̠g. –́en. –̀a, –̀ana.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

gömma v.

jỳm̲a, jỳmde, jymt

vá̲for skωl̲e di jỳm̲a sæj
i fru strán̲s pώrt?

1952 4155 Ystad. Herrestads hd

gōra

jòr̲a

tem— !

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd
Johannes Edén 1932.

göra v.

pres. de jór̲ ja ènte.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

göra

jòr̲a̰ el. jòr̲a, pres. jor̲

de jór̲ ènte = de gör ingenting,
betyder intet.
de̲ jór̲ ènte kar ka̲lt vár̲ed e̲,
for folk ba̲dar andá̲n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

göra II

pω lánad jór di = de
göra dt på landet.

náj sa jór man ànta.

de jór ànta endá.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

göra:

já̱ gú̱ jω̱ra di so̱.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

göra
v.

èded aw sáma grɷ̀dafád
har ví jɷ́rt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

göra

jòr̲a, pres. jor̲, jɑ̲rda,
jɑ̲rt.

já̲, de jór̲ han.

de jór̲ ènte = har ingenting
att betyda.

1948. 4155. Ystad. Herrestads h̲d̲

göra II

de jóṟ di ɛnú̱

jòṟa pœ́g̱a = fôrtjäna

di har jɑ̱rt stɑ̱ra pœ́g̱a pɔ
ɑ̱̀la̰fiskad .

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

göra
v.

de jór̲ ä̀nte = det betyder ingenting, det gör ingenting.

de jór̲ ä̀nte om de e sa̠u̯ e̠lor sa̠u̯.

de jór̲ jω ä̀nte, folk har stὼ̠ra vìk̲apǽga

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

göra:

jòr̲a gáʒ̲ pa (el. pɑ) =
konsumera, förbruka. fördärva.
ạ́, di jòr̲ gáʒ̲ pa ál̲ tiʒ̲.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

göra
s.

jø̲̀ra, neutr.

göromål, möda, besvär

ìt jæ̲̀kra jø̲̀ra

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

göra:

jòra = göra sitt tarv:

di jὼre ùdanom gώren

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

göra

jà har ìŋ̲antíŋ̲ ma hár̲ a jor̲a

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

göra a̲v̲

jòr̲a áw̲

placera, sâtta hån.

man vìs̲ta ènta vá̲r man skωl̲a

jor̲a áw̲ -er. E.O.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd

I. Ingers. 1956.

göra av med sig

jòr̠a áw̠ me si (böjn. s. göra).

taga sitt liv, begå självmord.

han har jȧ̠rt áw̠ me si

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

göra på sig

jor̲a pó sæj = inverka, betyda

pres. de jor̲ ànta so li̲dad pó sæj.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

göra v̲i̲d̲

jor̲a vé

behandla, göra i ordning

jor̲a vé̲ reská̲bed.

(om fiskeredskap)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

ˣ hagabit
s.

hàgabid, -en

(formen med -g- upp. påv.)

trädgårdsbit, -tomt

så hàda han dendär lila hàgabíden.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hage

hà̲ga, -an, hà̲ga̰, -̀a̰na

trädgård

delvis uppr.; landsb. hà̲va etc.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hage

hàgle ; -̀ len ; -̀ àna

definieras!

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Lagel
s.

lá̲gal

expr. påv. form; jfr ha̲l i socknarna kring Ystad.

fóst va de snø̱[x]. a nú̲ e de lá̲gal

Ystad

x) Rspr. form

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

hagla
v.

hàgla -ar -a -ad

de hàgla den sóndan, sa de
va rént orímeled.

Landsbygden hàla enl. P. Larsson

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× hak

ha̲g, ´ed

hac̣k, skåra

dráw̲ad opti, dæn e li̲asom̲
et há̲g; de e pàn̲an.

Revhusen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

haka
s.

hà̲ga, -an

ja hade en rǿ̲ hàt̲a ja
bant om hà̲gan

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

× haletyg

halmvagaredskap

hàletøj

bøjn. ?

Läs: hàletøj.

J-s

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

halmtak

hàlmtág, -ed. pl. =, -en

lervéga a hàlmtág

(hade de första husen i Kevhusen)

eller halmtág etc. Tillägg 1954.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

Hals

Hals; –́ en; –́ a; –́ aná;

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

halv

ha̲l neutr. ha̲lt

e̲n a en há̲l mé̲tor hø̲g

--- mel̲om èl̲eva a há̲l tólv

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

halv II

på hált = till hälften

på hált ópslidad .

han skåle ha et hált stáb
vǽr dá .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

kalv:

kan ra̲de óm̲ kà̲la ý̲sta.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

halv III

di e pω há̲lt om há̲lt
ó̲psàgda.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

halvfull

há̲l fωĺ̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

halvlänga

halvlǽz̠a -an

(halv. nspr.-form) – uthuslänga el. boningshus med ett takfall, belägen i tomtgränsen och vinkelrätt emot gatulängan. Men genuint: hal̠ǽz̠a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

halolånga II

dœ̱r har lìg̱ad en haḻǽg̱a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

halvrund

halrώn̠ pl. -a

halrώn̠a fœ́nstor.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

halvsula

halsá̲la -a -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

halvsula
v.

halsǽ̲la, -a. -ad

yngre halsú̲la etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hammare

s.

hàm̲á̰re, -en

4155.

Ystad. Herrestads hd

kamm

kamm ;-hn;

F.N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hamn

hamn. ´en. -òr, -òrna

vi tω íŋ̱ te rỳṉa hámn

fǿ̱r i ti̱dan læ̱ hær bòj̱a
ù̱danom̱ hámnan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hamnarbetare

hámnarbétare, pl. =

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hamnarm

hamná̲rm, -an.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hamnarm

hamnárm -en

arm i repe-form

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hamnhål

b.f. hàmnahɷ́l̲ad

inloppet el. öppningen till hamnen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hampa

hampi, böjn. ?

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

han
pron.

han̲

obj. form hà̲nom el. han̲

svagtonigt -nom. el. han̲
el. -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1943

han II

Insättes pleonastiskt efter subj.:

tjòrkevaktmèstaren han ~~kωmm~~ kώmor klokan ʃú vǽr kvél.

om de e hán han sǿgor ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
L. Ingers 1950.

han
pron.

han. obj. han, svagton. -an, -n

jå sá han i dá.
nú han jå sat sòfan dǽn hén,
men han (!) e lìa beá enue.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

han III

ja sa tí han ---

snàkar jä́ me han ...

han va sa fól, sa jà mote
lé-en hím.

M. H.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

han:

anv. ss. tilltal till obekanta
eller mindre bekanta :

om de e hán̲ han sǿ̲gor - - -

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

han:

vi vá dæn nåń̲ gåŋ̲́ a
helsa pǻ-n.

dæn gǽ̲n jȧ op̲e hos hán̲ a
e̲don míd̲a.

Nr 41.5. Ystad Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

han:

de va brǻ̱a te háṉ som
ræ̱da om hú̱sed

di fiḵ drå̱ óp̱ -en vǽ̱a kvéḻ -
hån sá̱d jå i knǽ̱ed på háṉ .

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

han V

di far ènte èndra han,
om di restoré̲rar han.

om den s.k. Riegården.

jà va nè̲ra sa tí̲t hos han.

1955. 4155. Ystad. Herrestads hd.

han

di vel ònna en fín plás
te -nom.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

× hanaband

hà̠na̰bá̠n̠. -ed

hanabjälke. tvärbjälke mellan takspärrar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hanabjälke

hà̲nabjälka -an -a -ana

tvärbjälke mellan taksparrar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Hand
s.

sí̲n e de som man vá̲n̲or
en hán̲ (annat uppträdande)

di fa̰r -ad ànte aw hán̲orna
(arbetar för långsamt)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974. Ingemar Ingers 1973-74

hand
s.

nar di kamor hím, so sídor
di ma tvá tàma hánor
(om utlandsfarare, som gjort av med
pengarna) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

hand
s.

ā. ha̲n, -́en (Kevh.)

y. han̲, -́en, hén̲or, -na

for hán̲, för hand.

bàge hén̲orna

sy̲ for hán̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hand II

pὼmpa for hán̲or

pω vánstor hán̲

sɑ̲ skωl̲a di drìk̲a aw hìn̲a̲s̲
hán̲.

Nr 4135 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

hand III

hær va spá̱kvig̱or i stá̱n,
som spà̱da dom --- sa kóm̱ di
a tì̱ta dom i há̱nen.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

handla
v.

hànla

i bet. "köpa"

en frú̲ ʃik̲a en glýt̲ te a
hanla en tì̲nig

4155. Ystad, Herrestads hd. 1967

handlag

hàn̲alá̲g, -ed

Rspr-påv. form

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

handlare

hànlá̰ra , pl.=

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

handpeng

pl. han̲pǽŋ̲a

handpenningar

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

handstruken

hànstrýken. pl. hànstrýkna

delvis rspr.
(t. ex. om tegel.)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hanne s.

hàn̲e, -en

(av fågel t.ex.) el. fisk

hàn̲en va rǿ̲

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

kvast-djäkel

kvàstajǽ̲kel

= "dj-a kvast"

di hæŋda ó̲p en li̲den

kvàstajǽ̲kel. O.A.

Den genuina formen för kvast är kæ̲st.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hans
poss. pron.

hánses

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hantverk

hantvárk, -ed.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

hantverkare

hantvárkare, pl. =

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hare
s.

hà̲re

hœr kan vá ran ỳzka hà̲re.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× harve

hàrve -en = harv

en hàrve

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hastighet

hà̲stihé̲d, -en

di· kώm̲on me hìm̲alens hà̲stihé̲d .

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hattmakare

hàt̲emá̲gare. pl. = .

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

hava

ha̲, pres. ha̲ eller ha̲r

sup. hat̲ pret. hàd̲e

há̲r har i dá̲ sát̲ dom?

han har hat̲ et àn̲ed

námn fǿ̲r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hava
v.

refl. hǻ si el. hǻ sæj,
ung. = beté sig, gå på; ofta pleonastiskt,
han fǻr óp om nétorna; han ǻd a
drák a hàda sæj.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

hava
v.

síl̠en hæn ènta vad vǽ̠n
æ vìl̠ad hát̠ i ǽ̠n.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hava II
v.

áḻt de æská̱bæd ja̱ han háṯ,
de han pà̱gana fáṯ.

E. O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

haverera

havéra; – –´(a)dl; – –´lt
?

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

have

hàve, -en

också i bet. „strandhave"

(Revhusen).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hedersman

hédorsmán

de va en gamal hédorsmán

(om sadelmakare Santesson i Y-d)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

hej, intej.

hœj, , växl. med haj.

hälsningsord. (nyare ?)

hœ́j pǻ dœj!

anv. mest av yngre

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hej
interj.

haj , växl. med hæj

hälsningsord, sannolikt av nyare bruk.

háj, háj !

háj pɔ dáj !

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× hejà
s.

hæ̀j̲a -an

inhägnat område åker el. äng.

även ×hejda

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× hejda
s.

hæ̀jda -an -or -orna

inhägnat stycke åker el. äng el. plantage. även hæ̀ja.

hèla hæ̀jdan hǽr nér va de ènte udan segǿrja. K. O.

eller hæ̀jdā́

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

L. Ingers 1953

hejda II
s.

hè̲la dan̲ hæ̀jdá̰n dæ̲n
ò̲van óm̲ ...

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

hejda
v.

hàjda -a -ad

de e omójled a hàjda

K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hejsan

inlej.

hájsan

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

hekto

hékto, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hel
adj.

hel

hèla vǽjen

dær va mád hèla víntoren aw
en grís

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

helig

hè̲li'

den hè̲lia tjìl̲an

Mera genuint: hàl̲i'.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

helig

a.

neutr. hèl̲ed el. hèl̲at

i dώ̲ ho̲loa vi hèl̲ed, mìnstigen
hœ̲́a.

(en söndag)
de e hèl̲at pω tώ̲rsta.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

hellre
adv.

há̱lor

jà fur kὼm̲a há̱lor li̲d
sè̲nara

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

helsing

hèlsɛgen, somdom

nǽ i hèlsɛgen, á i h.

Men genuint: hèlsɛgen. G.O.

á i hèlsɛgen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

helvete

i hæ̲̀lvete el. i hèlvete

svordom

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hem

him; – ´led;

ga hímled

gå hēm

lamma hímled

lāmma hemmet

J. P.   Ystad

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hem
s.

him̲. ´ed. pl. =. ´en

e̲gna hím̲, egnahems- fastighet

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hem
s.

him̲, -́ed

i dèt̲a hím̲ed

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

hem

s.

hɛm

K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

hem
adv.

him

(å kringliggande landsbygd: hœm)

di kom lénas him me han.

4155 Ystad. Herrestads hd.

J. Ingers

hem

adv.

hem̲ el. him̲, äv. hym̲
(mest genuint)

ryl̲a hém̲ gá̲ra   el. hym̲

ga hím̲ ma daj!

(Herrestads härads landsbygd: hæm̲).

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hem II

adv.

di skωla tʃøra dom hj́øm
om kvàlana. (kvatmen)

jà kωmor hím te daj klokan
òta i mόren.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hem III
adv.

nǽr ska du koma hým me
klòkan?

(Revhusen)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hem
adv.

kòne di èrte koma hím ---

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

hemma
adv.

hìm̱á̰ el. hìm̱a

di kan ènte sìḏa hìm̱a
jå bèg̱a tvá̱. K.O.

man sá̱d hìm̱a

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

hemma
adv.

hìmá el. hìmá el. hìma

nú tjenor ja maj lìasom
hìma dar.

(h. = hemmastadd).

jà skole vad hìma klokan èleva

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

hemmabakat

hìm̲abá̲gad, neutr. =

de e vàldat gót̲ me
hìm̲abá̲gad brǿ̲

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

hemmabakad

hìm̱abá̱gad, neutr. =

(förleden är adv. hemma, ej s. hem)

ví fiḵ sté̱gt flásk a pantóf̱lor

a hìm̱abá̱gad sòḵorká̱ga.

ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971 Ingemar Ingers 1970–71

hemma-ifrån
adv.

hìm̱aifrɑ̱́

vi fiḵ en flaska sáft-ɑ-váṉ
mé vos̱ hìm̱aifrɑ̱́

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

hemma-ifrån
adv.

hìm̲aifrá̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hemmamalen
adj.

hìm̲amá̲lan

ská deva hìm̲amá̲lan !
(näml. senap).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

hemmastickat

hìmastíkad, pl. -ada

de va hìmastíkada hòsor a
hìmastíkada vànta

4155. Ystad, Herrestads hd. J.J. 1967

*hemmet, adv.

*himmed

hímmed

översätter lämpligast
med tyskans
nach Hause

gå hímmed
gȧ hem

E. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ hemmet
adv.

hɛ́m̲ed = hɛm̲

ra̲ hɛ́m̲ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hemorrhoider

s.

pl. himrǿjdor, -na

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

hemsk
a.

hīmsk, n. hìmst

jà tyk̲oa de e hímst

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

hemsk
a.

uttr. hímst

de e so hínst, so ja kan ènta
so sǽj. (jfr sāga)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

hemsk
a.

neutr.

matró̲ di har hímst u̲de på
lán̲ed! (om snöväder, jämfört
med i staden). Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1978 Ingemar Ingers

hamsk
a.

himsk, neutr. himst

de va hímst, nar man tǽ̲ŋkɐ på -ad

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

hemsk
a.

n. himst

de e hímst ma di som ligor
i bèdorna (tar upp beton)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1970 Ingemar Ingers 1970–71

hemsk
a.

himsk, n. himst

de e hímst ma tvá̠ stὼ̠ra
hὼʒa som gar lὼ̠sa pω gá̠ren.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

hemsk

hεmsk, n. hεmst   el. himsk
etc,

ré̲nt hέmst

á̲l tíŋ e jɔ ré̲nt hímst.

Nr 4155 Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1950.

hemsk
adj.

himsk

1944. 4155 Ystad. Herrestads hd

hemsk
a.

hɛmsk, n. hɛmst   el himsk

ɛt hɛ́mst væ̱r

de va re̱i̯nt hímst va de har blá̱st i nát̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hemsk

himsk, n. himst

de va it hímst arbéte

di första nétorna va de hímst.

á, de va hímst rént.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hemsk III

de e ré̲nt hímst nær
man tǽ̲ŋkor pω ed.

G.O-

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

hemskt
adv.

himst , i bet. "förfärligt"

hωn skrég himst

i bet. "väldigt", se tidigare belägg.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

hemskt
adv.

hɛmst

= våldigt, oerhört.

stá̲danoʀ han va hɛ́mst ʀá̲ʀ.
en ska va hɛ́mst foʀsɛ́kti ma
è̲gaván̲.

4155. Ystad. Herrestads h̲d̲
1966

hemtrevlig, a.

hɛmtré̲vli, neutr. hɛmtré̲vled

(Inlånat)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Inge´s 1954 Exc.bd.

1966 4155. Ystad, Herrest. h

hemtrevlig, a.

himtré̲vli, neutr. himtré̲vled

Rspr-lån, upptaget i denna form.

4155 Ystad. Herrestads hd. S.S.

hennes
pron.

hìn̲es

sa skol̲a di drìk̲a aw
hìn̲es kán̲.
de va hin̲es nòj̲a, sa va de blòm̲a.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

herres II

de húsed, som hìnes
forélra rade óm ---

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hennes:

hɷn hade ènte fɷ́t̠ nœ̰d
aw hìr̠es foréḻra.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

herde II.

so hade dí en hø̀ra, som jek
a vàkta dom-   M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Inge´s 1954 Exc.bd.

herde

hǫ̲̀re, -en

vallhjon, kreatursvaktare.

so̲ hade di en hǫ̲̀re jik̲ a pàs̲a dom.

(kreaturen nâml.)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

herde

best. f. hø̀ren

det först utsatta garnet vid vrakfiske

jfr kona, krekt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

herravälde

hàr̲avélda, -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1951.

herre

hàṟe pl. hàṟa

stɑ̱́ns hàṟa (= ˙pampar)

--- men fràga di stɑ̱̀re hàṟana!

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers 1954.

herre

i förb.

hàr̲e gú̲d !

hàr̲e gú̲d. vá ska vi ta̰ vos̲
tí !

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

herre

i förb. hàrre gúd!

hàrre gúd, de a bàrre ʃíg a
ben!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

henne

fi̱na hàṟa æ hòṉa

stéj̱on àḻli dǿ̱ren.

Talesätt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1976 Ingemar Ingers 1975–76

herre
s.

best. f. pl. hàṟá̰ra

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

hene

hàra

hàra gúd !

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

herregård

hàr̲rgá̲r -en -a -ana

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

Herren

hàr̲en, gen. hàr̲ans

han hæ sæ̀jlad i màz̲a
hàr̲ans á̲u̧r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Herren

gen. hàr̲ans

mæ̀ǥa hàr̲ans ǽ̲ur si̲n

dee ènte so mæǥa hàr̲ans ǽ̲ur si̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

Herren II

han vá i màŋa hàrans ár,
dér.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

× herrsing

hà̲rseŋ -en -a -ana

invånare i St. Herrestad

hà̲rseŋana di har vil̲ad hat̲ sanskó̲gen. V. L.

Nr 4153. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

+ hensing II

hàn̲siŋana vil̲a iŋkorpie̲ra
ba̲rnehólm te ý̲sta.

V. L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

het

adj.

he̲d

ja ta̰ ván̲ i den hè̱de
krá̲nen (= kranen med varmvatten)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1976–77

1976

heta

hìt̠á̠; –́or; –̀le; hit̠

M. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

heta
v.

pres. hítoa

pret. hìta, sup. hìted
eller hidad eller hit

va fán va de, de hìta?

jà véd ènte va dí hítoa.

de har de hít ál tíd.

Mera genuint: hìda, -óa

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

lèta II

de vé̲ jà va dén̲ lìt̲a.

--- va de nú̲ líd̲oa ---
(säges då man letar efter ett ord)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1966.

hetta
s.

hìḏa. -an

Formen på -a upp. påv. jfr hè̱da
belagt i Hedeskoga och Öja.

a gá̱ i dàṉa hìḏan!

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

×hia på'

hi̲a pώ -aa, -a, -ad

brådska, jākta

man ská ènte hi̲a pώ

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

hicka
s.

hìk̲a , -an

hìk̲a, pìk̲a, vil̲ du rǿ̲ven slìk̲a?
e̲ du min ván̲, so kώm̲or du iján̲.
/ramsa som lästes för att fördriva hicka/

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973.

× hie
s.

hìe, n.

möda, besvår, omak.

han bòrjar halfám, men de e it hìe.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

+ hilla sig

met.

jà holt på a slå̰ ijä́l̲ maj̲ i
nát̲: jà hìl̲a maj̲ å̲vor màt̲an a
kån̲a slát̲ maj̲ fordárvad. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

+ hilla sig

hìla sej

snärja sig, snubbla, snava.

ga ènte a hìla sej ovor màtorna!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

× hilla sig

hìl̲a si el. hìl̲a sæj,
-ar, -a, -ad, snärja sig,
snava.

sà jek̲ a hìl̲a mæj i màt̲orna

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

1978 Ingemar Ingers

ˣhilla sig
v.

hìḻa sæj, pret. -a

snărja sig, snubbla.

han hìḻa sæj ènta aw tjá̱pan.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1971 Ingemar Ingers 1970–71

himlasäng

hìmlasǽŋ -an -a -ana.

inbyggd säng, säng med sänghimmel,

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

himmel

hìm̲al -en

de líg̲or az̲or bá̲r him̲al,
sa kal̲ad .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

himmel II

(förstärkande)

di kɷ́m̲oa ma hìm̲alens

hà̲stihé̲d.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hinna
v.

pret. hant

de drøjde ta bǿsen kǿm, so
ja hánt endón

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1970

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hinna
v.

pret. hant

jà hánt ànta mé̱r en ---,

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

hiss

his̠ ; –́en

E.O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hit

hid

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hit
adv.

hi̲d

kom̲ hí̲d, ska du fa sé̲

dànska, som har re̲st hí̲d a
slep̲t dùror ... K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

hit
adv.

stæ̰ a prà̱ta a snàḵa hi̱d a
dí̱d! (säges med avståndstagande)
Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

hit
adv.

di prà̲tar hí̲d a dí̲d,
hí̲d a dí̲d.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

hit
adv.

de e bà̱ra hí̱d a dí̱d, hí̱d a
dí̱d.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1980

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hit
adv.

jà han sïded a ròt ifra
bannahólm hid hán, hèla vájen

Ystad E.O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

hit:

mǿ̲blorna hǽ̲r di flǿ̲ hí̲d
om dí̲d.

M.H

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hit II

dre gǿ̱r som slar imød
ká̱jan, a sí̱n sa fly̱ór han
hǽ̱r hí̱d.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hit II

han kωm̲ hí̲d pω lώ̲fan.

de ska kωm̲a hí̲d a va fei̲t
a fœ̲̀rad ɔ: komplett färdigt.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

× hìte
adv.

hì̲da

ung. = framme

lí̲ta hì̲da

vi bå̲̀da hǽ̲r hì̲da

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× hìte

hì̲da

hǽ̲r hì̲da

í grǽnden hær hi̲da dær va
é̲n brɑ̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× lite II

hǽr lìda i tóbakskæ̀jdan.

M.A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

+ hitet
adv.

hí̲dad = hi̲d, hìt

hǽ̲r hí̲dad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hitta
v.

hìt̲a, pres. hít̲or

pω s̲ina stàl̲a hít̲or di
ìŋen bón̲.

k. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hitta
v.

hìṯa, pret. hìṯa

vím̱ hìṯa dé̱ námnad ?

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

hitta

hìtå; –´or; böjn. ?

N. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hìtta
v.

sup. hit̲

són̲a har man hit̲ màǥa
endón̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hitta pǻ
v.

hit̲a pǻ

ta sig för; sysselsätta sig med

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1972

Ingemar Ingers 1972–73

hitta på

hit̲a pǻ, hìt̲ɐ, hit̲

finna på; vara sysselsatt med

de̲ bara̲n si pǻ va di hit̲ɐ pǻ.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hitta på

hit̲a pɔ́. hit̲a, hit̲

finna på

kɔm̲ man íg̲ dœ a hit̲a pɔ́
næd hýs̲ ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hitta på

hit̲a pώ. pret. hit̲a pώ

finna på, taga initiativet.

de va vánten som hit̲a pώ -ad

ɔ: att plantera i Sandskogen

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

hitåt
adv.

hídad

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hjälpa

+/

jèlpa, jalp

sup. jàlpad

+/ el. jèlpá̰

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hjălpa:

va dæʀ nǽ̲n som jálp
eʀ dæʀ ò̲pa? vim̲ vá de?

di skol̲a jàlpá̰-ʀ a gʀà̲va

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

hjảlpa:

di har jàlped dom a
plokad áw

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hjälpa t̲i̲l̲l̲

jèlpa tɛ́ , böjn. s. h̲j̲ä̲l̲p̲a̲

àl̲a fìskanna fik̲ jalpa tɛ́ .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hjälpa upa

jèlpa ó̠p

jὼlpad ó̠p

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hjärta

i talesättet:

va mit̲ ø̲̀ra ènte hǿ̲r

de̲ mit̲ jæ̲̀rta ènta rǿ̲r.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

hjärta
s.

jæ̱̀rtą́, ˋ-ą́d el. jàrtą́, -ad
pl. jàrten, -en

sin jàrtą́d borja kràg̱lą́ po
mǽj̱

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

holme

hòlme

lì̲asom̲ en li̲dan hòlme

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× homeja

homája -an

utbyggnad från yttertaket med lämmar eller fönster ; folketym. anslutning till hö därför att hö fördes in därigenom.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× homma

hòm̲a pl. -or

ett fiskfångstredskap

smæfísked me hòm̲or jik̲ nèstan re̲̋nt vák̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

L. Ingers 1950

hon
pron.

i bet. "min hustru"

\ de tors ja àlli tala óm
fòr hìna

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

hon

pron.

hœn̲, senare hɷn̲

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hon II

i yngre mål obj. form hωn̲ (!)

fru lώn̲ --- de̲ e ànte
fà̲rlad a ga íȝ̲ a snàk̲a ma hώn̲.

Tobakshejdan

Nr 4155. Ystad, **Herrestads hd**

I. Ingers 1953

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

honung.

s.

hà̱niŋ

(Jfr ha̱niŋ, belagt i Bjeresjö, Hedeskoga och Öja).

iblá̱n e hon sa sǿ̱u a rá̱n,

sa man kan ta hà̱niŋ aw -na

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1969-70

1970

ˣhoparubba

hώp̠arώb̠a ; ´ – ´ ad

hopröra

främst trol. endast i particip!

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hoppa
v.

hòp̱a -a -ad

di har nóḵ hòp̱ad i en
gà̱len tỳṉa   J: valt fel.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

hopp-rep

hòperéb, n.

rep för barn att hoppa över.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

horn
s.

hω̱rn . n.. pl. =

snì̱gel, snì̱gel snæ̱̀rta
kωm ú̱d ma di̱na læ̀ʒa hώ̱rn - - -

(barnrim)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hornstagg

hòrnstág

storspigg K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

hornstagg

hɑ̠́rnstág̠

fisksort (storspigg) 6 0

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

hos
prep.

jàs̲o, hωn̲ e hώ̲s – an εnú̲e.

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hospitalsjord

hɷspetá̱lsjɷ̱̍r. -en

som tillhör el. tillhört hospital.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

hud
s.

hud. pl. hùdor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× hudda
s.

hòd̲a pl. ˋ-or

mindre uthusbyggnad [till hus som inte är förenat med jordbruk)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× huga sig

hùa si el. hùa sæj,

-ar, -a, -ad

betänka sig, dra sig för ngt.

man ràktad hùar sæj, for man ska úd. (Jfr i sydskånska mål forhúali = betänksam).

1958. 4155. Ystad, Herrestads hd.

hugga

hὼg̲a, -óa, pret. hωg̲ eller
hὼg̲da, sup. hὼg̲ad

om visst fångstsätt:

pɑ̱̀ugana hωg̲oa ɑ̱́ul

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hugga:

di` hω̇g̠oa fát̠ i mit̠ea .

--- som di hωg̠da fjýt̠ me ---

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hugga II

hὼg̮a = hastigt gripa

han hώg̮ maj i ármen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hugga in

hωga íŋ, pret. hωgda íŋ

di hωgda íŋ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

huggedräng

hò̱gedrǽŋ̱ pl. -a

vedhuggare och slöjdarbetare

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

huggklinga
s.

hώg̲kliŋ̲a, -an

(finns i smedja.)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× hugsa

hù̱sa -a -ad

komma i håg

de hù̱sar ja ènte

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

huller om buller
adv.

hώl̲or om bώl̲or

dæ̲r va vǽ̲j̲ vá̲r som hálst
æ gá̲ų hώl̲or om bώl̲or.

V. L.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

† hullen om pludden

adv.

hώL̲or om plýd̲or, hullen om bullen

di líg̲or hώL̲or om plýd̲or

(om nudister av båda könen på en gräs-matta)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

× huller om plödder
adv.

hώl̲or om plýd̲or

oredigt, huller om buller, hit och dit.
Bl.a. sagt om en oredig, planlös diskussion.
(i Malmö: hώl̲or om klýd̲or)

4155. Ystad. Herrestads h̲d̲. 1957.

× humpadänga
s.

hɷ̀mpadǽŋa

ramsa, slagdänga

(citerat efter en äldre generation).

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

×

humpadänga II

Lœ̀ra va en rèdi sàlmavárs
de kán i, ànta, man hö̀mpadœ̀goa
da kán i.

(en morfar till barnbarn) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

humør
s.

hωmǿ̱r, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

Lund

fì̲na hàr̲a a hὼn̲a

stéz̲on ènte dǿ̲ren.

ø̲

Talesätt.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1976 Ingemar Ingers 1975–76

Lund

slákten e vǽrst, sa rǽvan
om di rö̀a hö̀zana.

Talesätt.

(slakt. rspr. form). Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

hund
s.

di har tvá̲ stò̲ra hòg̲a; tvá̲ són̲a stò̲ra hòg̲a. vá ska dí̲ ma hòg̲a?

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

hund
s.

hǫ́ẕan ú̱d æ dí̱ né̱e om trá̱pen!

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

Lund

di véd va di ska je en hö́g te máls

sagt om snåla personer i förhållande till matmänniskor.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980

Lund
s.

far di ènta ha hòz̲a, sa har di fìska a fu̲la (om hyresgästen, som håller akvariefiskar eller burfåglar)

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

hund

i talesättet

di har ènte mø̱̀ad a sla̱̰ te hò̰g̱ana me = inte mycket att slösa med, brăka sig med. Ystad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

hund s.

en ska ènta skɑ̲da hɑ́n̲en
et̲a hɑ̲́ren ɔ: man skall
inte rảtta sig efter utvảrtes sken

1966 4155. Ystad, Herrest. hd̲

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Lund:

en vé̲d ènte va di bju̲dor
hὼga te má̲ds

talesätt ang. misstänkta el. underhaltiga födoämnen.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1972

lund

kàt̲a a hœ̀z̲á̰ di vil̲ ú̲d
a sé̲ sœj om̲.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1972

Lund

hωʒ pl. -a el. hὼʒá

di hada hὼʒa di avlíva

jà vèsta ènta har ja skωla
kωma forbí hώʒen.
finare: hωn etc.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hand II

vi̲ har tát̲ á̲r hán̲ a
fà̲rat i tvá̲ dá̲.

(Delvis uppr.)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
Ingers. 1956.

Lund II

dær va en hǿg̠ som læ̠
æ vàkta pǽg̠ana .

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I.Ingers 1954.

× hunda
adv.

hὼnda̰ el. hὼnda

förstärkningsord

en ble̲r sa hὼndá̰ svít̲.

á̲ i hὼnda !

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hundingen

b.f. hὼndɹȝen

lättare svordom

vík̲ed hὼndɹȝen ---

hὼndɹȝen tá̲ mæj

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hundlort
s.

hɷ̀ʒ̲alɷ́rt, -en

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1974–75

1974

hundra

hώn̲ra

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hundra

hɷ́ndra ~ hɷ́nra

sèkstan stɷ̱̀ra ɑ ǿ̱vor

hɷ́ndra smá̱u

fǿ̱r hade vi lá̱n hɷ́ndra mé̱tor

ú̱d.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hundra II

man kωṉe fa àṉa te
hώnra i v̱árt g̱árn.

han har fyḻefám̱ hώndra i
mà̱naden (kronor, underförstått).

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hundralapp

hǫ́n̲raláp̲

= 100-krone-sedel

han fjǫ̲́vor en tre̲dja[x] a
làmnar en hǫ́n̲raláp̲

x/ 3:e klass biljett.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hund-röv

i uttrycket

gǻȝ̲ ènte på må̲̀ranan, for

dǻ̲ kåm̲or ni i hò̀ȝarö̲́ven ì̲ȝan

kvéL̲ !

Ystad

(Dt ansågs bringa otur att sjunga på morgonen)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1975 Ingemar Ingers 1974–75

hungrig

hòʒri

Rspr-lån; det genuina är sỳlten, som också är gångbart.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hur
adv.

hor eller har

hór kan dé va ?

de jór ènte har kált váned
é

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hur II

sɑ fjén̲or di hɑ̰r fískar
rýk̲or i krɑ̲́gen.

hɑr de ska blé̲, de̲ e ànta
gót̲ ɑ vè̲da.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

hur III

hæ̰r tí̱t kɑṉa di kɑm̱a
pɑ gǿ̱r dǽ̱r ?

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hur

hár de vá
hur det var
JO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

hurdan

hωṟ

jà vé̱d ènta hωṟ han se̱r u̱d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× hurudans

hωn̲s

hum. hurudant

el̲or hώns ?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hurudant
adv.

hɑnt

- - . . el̠or hɑ́nt?

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hus

hu̲s, ´ad. pl. =, ´an

gen. hú̲sads

de vi̲da hú̲sad

dès̲a hú̲san

nèjanom̲ hú̲san

hú̲sad opté

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hus II

seṯa óp̲ ìt hú̱s : uppföra

hú̱sad va ju tváıs ǫ́vor

di ǹy̱a hú̱sen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hus III

de holt pæ æ vèlta hu̲sed .

hè̲la hú̲sed de rỳstes.

K. O.

de lœ́g̲grė̲nska hú̲sed .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hus IV

mỳad hòjgaa an dìta
húsad

E.O.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

husa
v.

hù̲sa̰ ˋ-á̰ ˋ-á̰d

hysa, inhysa

dær e flè̲ra àndra som man
fær hù̲sá̰

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

husa II
v.

tý̲ for i kèlsigan, ènte nók̲ me hù̲sa -an, sa fǿ̲r han -an ós̲a.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

× husa
v.

hù̱sa , -̀ar, -̀a, -̀ad

hysa, härbärgera

hɑn hù̱sar nók k̲ màŋa udlán̲iŋa

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

husbonde

hʉ̠̀sbώ̠na -an

(äv. hʉsbώ̠na).

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

husförhör

hú̲sfoʀhǿ̲ʀ, n.

nɑʀ já̲ va lì̲dan hada di nók̲
hú̲sfoʀhǿ̲ʀ --- di va ʀé̲nt
ʀɛ̀d̲a, nɑʀ di skol̲a gɑ pɑ
hú̲sfoʀhǿ̲ʀ.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

hushållerska

husól̲orska, -an.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

husera

hω̲seˊra; – – ˊa; – – ˊat.

d!

f. 9.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hushåll

husól, n., pl. =

de e nók bést at di ʃýtor sina husól

Landsb.: husál

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

husrad

hù̲sará̲, -n el. hù̲sa̰rá̲

pl. -rá̲r, rá̲rna

bà̲ụdana di rà̲da hǽ̲r ò̲pa

imaḻom hù̲sará̲rna.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× husrỏnna

husrýʒa, -an

husruc̣kel (jfr. da. rỏnne).

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

hustru

hù̲strṵ, f.

min hù̲strṵ

Mera genuint: min kvìg̲a.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

husvägg

best. f. hù̲savág̲en

jæ̀ mot̲a gæ èn̲a hén̲ ta hù̲savág̲en (näml. för att få stöd under svår halka)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976.

× hotta

hὼ:tá tema!

kasta

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

× hutta
v.

hὼt̲a

kasta (vårdslöst)

imp.: hὼt̲a ènta sýk̲elen dœ̲n!

hωt̲a ú̲d

hωt̲a ból̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

+hutta áv

hɷt̲a cáw̲

eg. kasta av ; släppa ut.

vil̲ du hɷt̲a mi cáw̲ ? sagt av passagerare till omnibus-chaufför.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1977 Ingemar Ingers 1977-78

huvud

i talesättet

de man ènte ha̰r i hø̱̀uded,
de fa̰r man ha̰ i bé̱nen
(om eftertanke) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

× huvud ~~hoe~~

hὼ̱e

huvud

N. 1.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

huvud

hὼ̠lud ; ̠̀ - ud

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

huvud

best. f. pl. hù̲enen

M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bc.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

huvud

hù̲ead , -ad   el. hù̲ea

Rspr. påv. form.

hè̲la hù̲eadad

hù̲ea , best. f. hù̲eat

hos rspr-talande.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

huvud

y. hù̲ed -ed

di skal̲e ta hù̲eded áw̲ dom
om en fisk

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× huvudgarn
hoegarn

hàugarn genus t.
huvudgarn

vid fastsättningsfiske med sillgarn står detta garn närmast draggen.

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

?huvudkubb ~~×hoelkubb~~

håukåb; ˋ– – – un

knappast/ → kuggekubb. ?
9/1·84

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

huvudlös

hɷ̲̀elǿ̲s pl. -a

di sa̲ hɷ̲̀elǿ̲sa gɷ̀b̲a, a di sa̲ vì̲da gɷ̀b̲a.
(på tal om spökgestalter).

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

hyaçint

hy̰asínta, -an, -or, -orna

de̠ e en grán̠ hy̰asínta.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1977

hygglig

hỳg̲eli pl. -ia

tillmötesgående, beskedlig

di va mø̲̀ed hỳg̲elia

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hyll
s.

hyl̲. -´an. -`or , -`orna

hylla.

pω den ǿ̲vvorsta hýl̲an

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

1974 Ingemar Ingers 1974–75

× hylla
s.

hỳl̲a, n., kollektivt samt ämnesnamn, Sambucus nigra

Ve e hỳl̲a, kàl̲ar vi foa.

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960
~~1981~~

× hyllebärsträd

hỳL̲abærstrǽ̲. n.

flâdertr$\overset{?}{\text{ä}}$d

dǽ̲r stǻ̲ it hỳL̲abærstrǽ̲

1956

4155. Ystad
Vemmenh. hd

+ hylleträ

hỳletrǽ, n.

trå av sambucus niger.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hyreshus

hỳ̲reshú̲s, -ed. pl. =, -en

... i di stø̲̀re hỳ̲reshú̲sen ----

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hyreslapp

hỳ̱reslá̱p, -en

hyresavräkning, avi för inbetalning av hyra.
(nyare ord & begrepp)

vi fik̲ vaa hỳ̱reslá̱p i fre̱das.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers

1978

kyss
s.

kys̲. neutr.

kωm̲ man íŋ̲ dær e hit̲a̲ pó
næd kýs̲ - - -

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

+ hyttefat

hỳṯafá̱d -ad

större fisksump (för ål)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hyvel

hɵvl, ˈan

Numera ofta hývel, rspr-form

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hyvla
v.

hø̀vla -ar -a -ad

jfr pres. höflar (f=v) i dikt-cykeln Ystadiaden, femte sången, c:a 1800.

1957. 4155. Ystad. Herrestads hd.

håg
s.

hue

endast i förb. koma i hué

min mófor – de komor ja i hué

nar ja va pág

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

x hå̀ga sig

hù̲ra si el. sæj. -ar-a-ad

betänka sig, dra sig för

man rèkted hù̲rar sæj, for man ska ú̲d

4155 Ystad. Herrestads hd. 1958.

hål

hɷl̲ –́ɷd; –́ɷn

obest. plur. l̥

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hål
s.

hωḻ, ˊed. pl. =. ˊen.

di hada hώḻ, som di stóp̱a ig̱,
varigenom de stoppade in.

it̲ hώḻ i vág̱en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hål II

de e nar man ska sìejla,
sa setor man mástan nèr i
dé hóled
sa bòra di it stórt hól dǽr.
hól tvǽrt ijínom

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hål III

dæ va it̲ hǫ́l̲, som va̲

sadǽ̲ j̲ýpt.

K.O.

Hygrånd

dee sa ka̲lad ɛt hǫ́l̲.

sa ble̲ da hǫ́l̲ pa hǫ́l̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hål IV

sɑ tàta di' de hωled ma dán

K.O.

di knaka hώl pω ísan.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hål
s.

stik̠oa man íg̠ i ít̠ hǻl̠, so
gœ̰a de ú̠d i de ánda.

(om svårhanterlig mekanism)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

hål
s.

hade di ènte hat den ueda,
so hade pǻgen ènte skorad
hǻl. (om en matta, som var
utlagd) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974-75

1974

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hål
s.

dæʀ va iṯ hώḻ i ʀώ̱ʀed, som
man stiḵoʀ fíŋ̱eʀ íŋ̱.

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960.

håla

(hålla)

hå̀lá

ḷ ḷ

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

håla
s.

hὼl̲a, -an.

äv. i bet. "småstad":

fǿ̱r va de bà̱ra en lì̱den hὼl̲a
imω̱d som nú̱e.

(om Lund)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hålig

hɷ̀l̲ed

so̲ bler de bàl̲ed a hɷ̀l̲ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

håll
s.

hoḻ, n.., riktning etc,

é̱n pa vǽ̱rt hóḻ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

håll
s.

hol̲, ˈ-ad

håll, riktning

på de ándra hól̲ad

Landsb.: ha̲l

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

håll
s.

hol̲, n., pl. =

i bet. hushåll, familj

dære tré̲ hól̲ ifron̲ màlma

(som ligger här som sommargäster)

Kerhasen

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

hålla
v.

hòl̲a , pret. holt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

hålla

s. holt

hòl̲a, pret. hòl̲de sup. holt

jà har vat̲ má̲n̲n om a
holt i à̲rry mi̲na bà̲da

Imperativ holt!
hólt ból̲en!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hålla II

du ska vè̲da, dæ va é̲n
som hól̲t ál̲t ihώp̲a

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hålla III

i bet. stanna här,

dǽr hólt jɑ̀ àla vǽrsens - - -

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

hälla
v.

hòla. pret. hól

(jfr tidigare uppt. holt och hòlda)

vi hól varandra.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1975–76

1976

hålla
v.

dí vì̲a æ dí skré̲g ta klok̲an
í̲t: de va som dí hol̲da vǽ̲san

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

hålla
v.

pret.

di holda si̲na hú̲s so vǽ̲l
i òrneŋ.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

hålla

i bet. stanna:

han hólt dǽ̲a ve mít̲

(ɔ: hus)

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

hålla på

ho̱la pɑ́ , pret. holt

vara rå̱ra at̄ --

ʃǿ̱n ji̱k̲ ó̱p a holt pɑ a

tɑ̱́ hè̱la hṵ́sad .

di holt pɑ a ràmla

--- holt jɑ pɑ́ a sáj̱ (sāga)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hålla på

hoḻa pɷ́. pret. holt pɷ́

= fortfara. pågå

di· holt pɷ́ i· tré̠ tìm̠a.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

hålla sig

hòl̲a si, holt si

bibehålla sig, hålla sig frisk

de hólt si i mœ̲̀nadsví̲s

om hembakat bröd

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hålla sig till

han holt si tɛ́ hin̲a

= hade ett olovligt eller ojuste förhållande.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1971

hållkäl

hól̲tjæ̲l, -en

ett snickareverktyg

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

håltom

hωltώm, neutr. hωltώmt

ihålig.

di e hωltώma a sá;

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hård
a.

den va so hár som en sòkerbíd

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

hård
adj.

ha̱r, obest. pl. -̀a

ja tyḵor pantóf̱lorna e so
hà̱ra i á̱r.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1974

hård

ha̱r plur hà̱rá̱

M. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hård, a.

so had̲e vi hæ̲̀ra vìntra ós̲a

M.A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

haid
adj.

ha̲r, neutr. ha̲rt
komp. hà̲rare

den ha̲re bón̲en

di e hà̲ra som di e tè̲gelsté̲n

trafí̲ken va há̲r.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hård II

di e mengú̱e hæ̱̀ra a spì̱ga i

K.O.

di ble hæ̱̀ra som en sté̱n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hårdkoka
v.

harkó̲ga

dels om ägg. dels om annan intensiv kokning.

Jà ska harkó̲ga trö̲jorna .

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1980

1980.

hårt
adv.

ha̱rt el. hoṟt

... nar de bl̠á̠u̜sor há̱rt

di strý̠jor dom for hórt.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

× håsa
s.

hὼs̱a, ˋ-ar, ˋ-or, ˋ-orna

strumpa

forfώda hὼs̱or

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

× haja
s.

han forfώ̱dda hὼ̱sor for
é̱n krὼ̱na.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1975

× håsa
s.

mώ̱r hωr stik̲a mø̱̀aɫ ma
hὼs̱or ta vós̱.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1974

× håsa

hὼs̲a.

strumpa.

jor̲a hὼs̲a. sticka strumpa.

han jor̲ hὼs̲a : säges om ridande dragon, som håller armbågarna utåt.

Ystad (enl. H. Å.)

1939. 4155. Herrestads hd.

häl
s.

he̱l, -́an, -̀a, -̀ana

di kom̱ bagá̱tor mæ̯j i hè̱lana

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

hālft

hellt; –́ lur;

M. S.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hälft

b.f. hálten

mé̲r en hálten

dær e ånjefæ̲r hálten

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hälft

hálten a. várt
e!

hälften av vartdera
K

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hålla
v.

hàl̲a, hál̲or

luta

de hál̲or jɑ

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

+ hăllet
adj.

hèl̠ed. neutr. =

sluttande. lutande.

1954. 4155. Ystad. Herrestads hd

hǟlsa
s.

dó̱ kωm̱or ja ijéṉ om
jà ló̱vor a har hèlsan

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1974

hälsa på

halsa pώ -ar -a -ad

i bet. besöka.

vi skωla v̰ad a halsad pώ

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

hälsa på

helsa pó

besöka

jà skoḻa ṳ́d a helsa pó
en pó̱g — de va bàṟa
hœ̱́r ù̱danom̱ stá̱n .

Nr 4135 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hälsa på II

vi vá dær non̲ gáŋ̲ a
halsa pó-n̲.

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hălsing s.

á̲ i hàlsigan!

eufemistisk svordom

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960.

hämna

hèmna -ar -a -ad,

låneord, anv. i bet. hämma, hindra

di hèmnar endustríen

Obs. sammanblandning av hämma och hämna; båda dessa ord saknas i målet.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

hámta
v.

hàmta, hàmte, hamt.
eller hànta etẹ.
di' hemte sán̲ dær
gæsvárked líg̲on.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hāmta II

hær du vad æ hént din
rádio?

1953. 4155. Ystad, Herrestads hd.

hān

adv.

han, bort.

ga nú hán a betál ma desáma!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1975

hän
adv.

hen s. hen

bort

man går en liden bíd hén.

O. H.

nú har já sat søfan dær hén
- - - -

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hănda
v.

hènda. –´or.

hœr e mỳ̲je som héndor;

sensaʃó̲nor.

já̲, de héndor.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

ˣhãne

hè̱me
borta
dær hè̱me
dãð borta
E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hăn-emot

hán̠imö̠́d, bortemot (om tidsbegrepp) da. henimod.

de va hán̠imö̠́d jù̠lati̠d han dǿ̠

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1972

hänga

hæ̀g̲a, y. hæ̀ʒ̲a . pret. hæ̀jnde

pres. hǽg̲or

- - .. hæ̀jnde ta tòrkniŋs

hæ̀jnde på nytt iakttaget 1961. E.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hänga í

hœya í

fortfara, fortsätta

ska dìta hœya í pω dìta vísad ---

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hänga ihop

hœȝa ihώpa

pres.: di hœȝor ihώpa

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

hänga på

di hœŋda pɑ́ stɑ́n, meniŋen

= de tyngde stadens fattigvård, nämligen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hänge
s.

hæ̀ŋe, n., pl. =

torkställning för fiskegarn

Kronholmen

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

x hänne adv.

hàn̲a = borta

han̲a va vàstkösten E.O.

(Anv. om västligare belägna orter)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

× hảnne

hèn̲a

borta

dœ̲́r hèn̲a

dœ̲r hèn̲a véstorpo

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hȁnne II

hen̲a pω bø̲̀ysta [Kȍsle]

jω kan ènta rèktat forklá̲ra
va̲r de lígo̲r – hèn̲a.

hen̲a va fý̲ren

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

× hänne
adv.

hèn̲e

dǽ̲r hèn̲e i tób̲akshǿjdan

ènta u̲den hen̲e på vǽrvad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

× hänne
adv.

hèna. borta.

de e nãn som sídor dǽr hèna
a bòran.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

× hänne
adv.

hène :

kan stå obetonat i slutet av frågesats:

vá̠n e à̠le dí̠ hene ?

Ystad

kv. f. 1905

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I Ingers

1980

hânne:

hæ̲r hàn̲e i vàl̲by̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

hãnsyn

hæ̲ns̲ýn

f. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hănsyn

hansý̲n

di ska ta̲ hansý̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

hái adv.

svagton. haṟ

sóṟa e haṟ jo ós̱a.

E. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

hāɹ
adv.

hœɹ , svagton. haɹ

hœ́ɹ nœ́ , hœɹ e et sónt alǻ .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hăr

har

J.P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hårbårge

harbáje, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

härförleden
adv.

harforle̲den

vi vá̲ dar harforlé̲den, æ di
du̲ka óp it smø̲̀rgæsbø̲r - - -

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

hãjà

hàja -ar -a -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

härlig

hæ̀rli. n. hæ̀rlet el. -ed

el. hàrli etę el. -at

hàrled vǽr.

1954. 4155. Ystad. Herrestads hd

hārlig

de e so hà̲rlet so

fœ̲r va hœr son̲ hœ̲̀rli strán̲ ne̲re.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hărstamma
v.

hœrstám̲a -ar -a -ad

de va nok̲ nɷn̲a, som
hœrstám̲a ifrɑ lanskrɷ̲̀na-
tráktan.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

Măst

Mwost; ´– luv; `– a; `– ana;

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hȧst

hest pl. -à d. -ạ́,
hèstą̃na
hœr ligo̱r mą̀za hèsta bagrạ́vda

de va oœ̱́rlad œ e̱da hèstą̃.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

hästben

hèsta̰bé̲n, n., pl. =

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hästhandlare

hesthánlare

Även hȅstahánlare

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

hästhår

hæstá̲ha̲r;

N. A.

M 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hästkött

hèsta̰tjýt̲ -ad

dær e ènta mæ̀z̲a i dis̲a
tì̲dor tjǿ̲bor hèsta̰tjýt̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

häststall :

de va en hä̀stahántlara som
hade býg̠t -ed. æ dæa va
stø̠ra hä̀stastál̠a.
(byg̠t, sup. form). Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1976

häststall

hàstastál̲, -en. pl. -a, -ana.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

häst-tattare

hèstatát̲or, pl. -̀ - tát̲ra

tattare som handlar med hästar; även försmädligt om mindre redbar hästhandlare.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

hätta
s.

hèta, -an

om kvinnlig huvudbonad.

ja hade en nǿ hèta ja bant
om hàgan. Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1979–80

1979

hóg
a.

sup. hykst
neutr. de hýksta
(Nyare i st. f. hö̀jast.)

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

hǿg

høj.

hø̲g, urspr-form, el. højg (!)

neutr.: hykt, hø̀gare, hykst.

e̲n a en há̲l mé̲tor hǿ̲g

Men genuint: høj̲. hø̀ja̲re Redh.

äv. iakttaget.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hög IV

adj.

do̲ kan vánn̲ed ble hýk̲t ós̲a.

super.: han jik̲ óp̲ i dan hýksta

rág̲en

de hö̀j̲a hú̲sed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hög III

a.

my̲̍ed hö̍jgare (!) en dit̲a

hú̲sed

myc̣ket högre G. O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd

I. Ingers. 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hög III

gàmla ɩ̀yʒ̱oa ve vǽ̱e si̱a
óm̱ et hýkt ʃantí̱lt hú̱s !

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

höger

hǿ̱gor

di språnt ta hǿ̱gor a vánstor

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

högersnodd

hø̱̀gorsnω̍ḏ, pl. -a

om tegelpannor: lagda på visst sätt. lagd medsols (?)

pàṉorna di e sa kaḻad hø̱̀gor-snω̍ḏa.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

hö̂gfä̂rd

højfǽ̲rd, -en el. mera genuint højfǽ̲r

højfǽ̲rden e stǿ̲r

Ogenuina torde vara ⁺højfǽ̲r.

Även hø̲̀gfǽ̲r el. høgfǽ̲r, -ed neutr.
(!)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

högfärdig

hojfǽ̲ri. pl. -ìa

váfor ska di va hojfǽ̲ria?

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hŏgst
adv.

hýkst

hýkst en mà̱u̯nȧ̰d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

högt
adv.

hykt

i finare tal;
genuin form: höjt.

hýkt òpe

1767 Ystad v. Herrestads hd
S. Sugers 1935

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

högt
adv.

høјt, finare hykt.

for i t̲iden jik̲ han só̲ høјt óp̲.

E.O.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

högt
adv.

hykt

dœr va so hýkt me vá̱n i
rɷ́m̱ed . hýkt òp̱a

de líg̱oa sɑ hýkt

(Lundsb. höjt enl. P. Larsson)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

högära
v.

hog̠ǽra -ar, -a, -ad

(delvis resp.), högkta

de̠ va en man fik̠ hogǽ̠ra

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

höja
v.

hø̀ja, ´-or, ̀-da, -t

nǽ hǿjor di kàfad ijǽn.

(d.v.s. priset) Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976–77

1976

höja

høga; böjn.

i förb: hø̀ga si

höja sig

(om vinden när
den drar sig mot norr)

N. A. Ystad

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

höja
v.

hø̱̀ga, hỳg̱da, hyg̱t (!)

hypersvecistisk form.

hær e hú̱s, som di hær hýg̱t.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

höja
v.

hø̀ja, hǿjor, hø̀jda, højt

den hǿjor di ǿȝan for ǿȝan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

høјd
s.

høјd. ´-en

de brànda fámti mé̲tor i
hǿјden.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

× Löka

ȯ.

hø̀ga, -an, -a, -ad.

nyfiket stirra, begapa

di stean a hø̀gan ovon dom

Ystad

(jfr hø̀dza i Järrestads hd)

& Hebo

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

hōja

hỳljä;

tema!

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hölja
v.

hỳlja, hỳlda, hylt.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× hömeja

hømǽja eller hømája

(med folketym. anslutning till hö)

utbygge å tak med fönster el. lämmar

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

höna

hỳṇá; ˈ–án
plur: hyns; ˊ–ln

E. O.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hůns

pl. hyns, ´-en

1949. 4155. Ystad. Herrestads hd

höns

pl. hyns, ˊen (ej hyns!)

di hade hýns ha̱r ù̱da

vi har ta̱t hím̱ a kókt ta hýnsen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

hỏns II

vi hade hýns hœ̲́r — di
gá̲l om mà̲rnana.

Hypgrånd. K.O.

hœr e é̲n som har hýns hœ̲́r
ù̲de. Revhusen, 14. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

höns III

hæ stæ spàná fòla me brǿ som ska va te hýnsen.

M. A.

sà gá en aw pògana di hýnsen ví- hade.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hönseri

hynserí -ed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

hönsnät
s.

hỳnsanǽ̱t, -ed

(anv. för inhägnad för höns)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

höns-nät

hỳnsanǽ̱t, -æd. pl. =, -æn.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

höns-soppa

hỳnsa̰só̱pa, -an

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

×hönting
s.

hùntiŋ

lång pojke eller dräng.

Ystad. Herrestads hd. G. Lj. 1876.

höra
v.

hø̱̀ra, hø̱̀rda, hø̱rt

el. hö̀rda, hört

dǽ̱r ù̱da dæ hö̀rdas han.

jà har à̱lli hö́rt -en gåŋed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

höra II

jå hǿ̲r mỳed lì̲ded

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

×hõren

hǫ̀rlen

f̃örsta garnet, som s̃ättes vid vrakfiske

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

hörna
s.

hɵ̀rna -an

(landsb.: jɵ̱̀rna)

da̱ sto̱ di i flòḵa̰vi̱s ve
vɵ̱́r hɵ̀rna.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

hôrna II

dæn sá̲d en i vǽ̲n hòrna.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

hõst

hyst;

böjn.

betydelse!

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ho̊st
s.

hø̲st. , -'en

sko̊rd. sko̊rdetid (Rehusen)

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

hósta
v.

hø̲̀sta eller hỳsta -a -ad

di e i lá̲v ma a hø̲̀stan

som àʟ̲or bést.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

J
pron.

ì̱ obj. œ̱r

ì̱ hœ̱r, J han

nú̱ fœr ì gœ̱́!
gœ nú̱ ó̱p ì tjóskan, sœ ì ènta
tá̱bor dom!

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

í

i

i dá

i dag.

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

J
pron.

(i̲), obj. œ̲r

so̲ ska i fæ sé̲

va é̲ dœr, men i grì̲nar,
œ̲ra jœ̲vla?

Även (yngre) ri̲,
obj. œ̲r

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

J II
pron.

vá e í̲ foʀ ʀoʀ̲a ?

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I.Ingers **1954.**

i

i'nlaj.

i

i fán !

k.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

x

ibarkad

íbárkad, neutr. = .

som biter sig fast och är svår att avlägsna; om fång på orätt ställe etc.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977

ibland
adv.

iblán̲

di har ed ènte for rá̲led iblán̲.

ja ré̲sor me bás̲en iblán̲.

iblán̲ sa e dar né̲rral̲ad i vik̲avi̲s.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

iblaud

iblán

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ibland
prep.

iblaṉ

han fek̠ ènte ló̱v a vàṟa
iblaṉ àṉed fólk.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

ibland II
adv.

han tɑ́r sina rɑ̀ndor iblán

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

c ìke

ìk̲a

i sms. fá̲n-ik̲a

fá̲n-ik̲a dæ̲r òp̲a pɔ stɔ̲̀rtórjad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

icke II

di har ɛ̀k̲e sla̲d it spí̲g
i vég̲en po èl̲eva á̲r

(obs. mera eftertryckligt än inte)

1958 4155 Ystad, Herrestads h.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

icka

de e ìḵa goṯ; de e ènta góṯ !

(gott i moralisk mening)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1979

icke

di va ìka stóra an så

Ystar

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

idrott

idrót̲, -en

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

ifrån
adv.

ha̰n han frá̱n -ed ifra̰, de
vé̱d ja ènte.

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

ifrån

ifrá

i finare tal: ifrón

de va jús, som kom óp ifra

váred

I finare tal: ifrón.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ifrå(n):

sɛ̲̀n ble di· ɑ̲̀ve̍n̲or; so̲
jik̲ hɑ́n̲ ifrɑ̲́ han.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

igen

ìjé̲n

dé̲n fyl̲a di ijé̲n

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

igen II

de va dòr̲as forél̲ra ijén̲

ɔ: åter igen. i sin tur

nú̲ e de mì̲ad mòl̲ad ijén̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

igen
adv.

ïjä́n̲ i bet. „kvar"

nǽ̲ e hœr ä̀nte mé̲r än tvǽ̲
ïjä́n̲, som rỳl̲ä́r jfr ulla

Ystad. E. O.

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960
~~1962~~

igen

ijän

úd iján

ut igen

J. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

igen

ijén̲

mì̲na forél̲ra ijén̲

mina föräldrar på sin tid

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

igen
adv.

ìj·án̲

ibet. kvar:

á̲ jí̲t, dæa e ànte sa mi̲ed
ijá̲n.

ha iján̲ = ha kvar.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

igenfylld

ijén̲fýL̲ad, neutr. =

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

igenom
adv.

ijέn̲om

á̲ıed ijέn̲om E. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.ba.

igenom

ijɛ́n̲om el. ijín̲om eller
ijǽn̲om
de̲ e som man ska ha ván̲ad
a lu̲a ijɛ́n̲om.

tvǽ̲rt ijín̲om

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

igenom

ijɛ́n̲om

ijɛn̲om dé̲ so har di ʃfe̲nt
stɑ̲̀ra pœ́g̲a .
tváɪs ijɛ́n̲om tá̲ged
hǻl̲ tvǽ̲rt ijɛ́n̲om

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

igenom

jínom

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

igenom II

di skωla áltid kryba íŋ for
ɑ kωma ijénom.

K.O.

ijénom skώgen V.L.

tvǽrs ijínom stán.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

+ igenomsåkad

ijínomságad, neutr. = genombakad, välbakad, om bröd.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× igna
v.

ìgna, -a -ad

hisna, rädas. ängslas

sa ìgna ènte hán, udan han tjörde pó.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

i går
adv.

i gá̠r el. i gá̠rs
(dagen innan den närvarande)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

ikeller

ikélor

ìke ikélor = heller icke.

nòra forstán dær fans ìke
ad hús ikélor.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

skeller

[inga fiskare] skǽl̲or

h.² EO

Nr 7520. Ystad, Herrestads hd
S. Benson 1960.

ihjäl

ijáḻ

jɑ holt pω ɑ slɑ̰ ijáḻ maj i nát̠ (var nära att omkomma av olycksfall)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1977.

ihjäl

ijál

hωn hada sùpad sæj ijál .

1957 4155. Ystad, Herrestads hd.

ihop

ihώp̲a

ta ihώp̲a
taga tillsamman

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ikop(a)
adv.

ikώp̲a

di hàd̲a it ʃǿ̲k ikώp̲a

(hāa = gemensamt) B.O.

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960.

ihop(a)

ihώp̲a el. ihώp̲

vi fa̢ ta va̢t ɹeskáv ihώp̲a

ál̲t ihώp̲a el. ál̲t ihώp̲

di ha̢ glỳt̲a ihώp̲a.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

ihop(a) II

di' hade fjǿ̠k ihώ̠pa.

di' hade fjǿ̠k ihώ̠pa, mώ̠r a hώn̠.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

ikopa
adv.

ikώp̱a

= tillsammans

fǿ̱r va vi mỳ̱ed ikώp̱a om
jṳ̀lá̰na

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

× ihopgyttjad
a.

ikǫ̱́pajy̍tjad

sammangyttrad (folketym. med anslutning till *gyttja*, men även detta ord är rspr.-lån).

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

i jåns adv.

ijónsen

för en stund sedan

va vá de jà sá̲ i jónsen?

E. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

i jånsen adv.

~~i jănsen adv.~~

i jónsen, för en stund sedan

de e som ja sá i jónsen

Ystad

Nr 22805 Ystad Herrestads hd

Exc ur skivnr 2715B-2724A

1960

× iling

ìliŋ, -en

regnskur

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

illa
adv.

ìl̲a̰

man har fa̲rad ìl̲a̰ i s̲ina dá̲.

M. A R.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

+ illert

íl̲ort, pl. -a

iller

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950

illuminera

il̲uminé̲ra, -a, -ad

anv. folketym. i bet. "~~buller~~"

"eliminera", t. ex. om buller

il̲uminé̲ra bώl̲or

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

× imedan
adv. & prep.

iméṉ

utmed. invid

laǥs iméṉ gǿ̱n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

in

iz

No 4.

M 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

in

iʒ el. ɛʒ̲, mera genuint ɛʒ̲ el. iʒ̲

båda formen hos samme medd.

sí̲n flyt̲a han ɛ́ʒ̲ te ba̲rnahólm

dære en skù̲da som kam̲on íʒ,

me tvá̲ mà̲ston.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

in II

èḻa e de ú̱d a ɛ́ʒ̱,
ú̱d a ɛ́ʒ̱
(= fram och tillbaka)

M.H.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I.Ingers **1954.**

in: III.

dæ̲r jik̲ ja mø̲̀ad íŋ̲ hos dom

di kan jàlpa en màn̲iga som
sý̲por dá̲ ú̲d æ dá̲ íŋ̲ ....

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

indragen

íʒ̱dra̱̍n, n. íʒ̱dra̱̍d,

pl. íʒ̱dra̱̍na

s̱i̍n sa ble de íʒ̱dra̱̍d.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

infödd

íʒ̲fyd̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

inför
adv.

íŋ̠for̠

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ingen

ɛ̀ŋ̲ɐn, yŋgɐ ɛ̀ŋ̲ɐn

dɶɐ va ɛ̀ŋ̲ɐn fɛk̲ sat̲a ɛ́ŋ̲,
u̲dan di hadɐ batá̲lt fɔɐ
ɶ̲́rad.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

ingenting

ìŋhentíŋ

F. N.

1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ingång

ɛ̀ŋgáŋ

du far ènta ga úd
ùdanom ìŋgáŋen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.

inkallad

íŋ̱kál̲ad

(till militärtjänst)

den è̲na han ble íŋ̱kál̲ad

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

inknipen

íŋ̲kne̲pen, neutr. -ed

inskränkt, indragen.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1943

inkomst

iŋkɷ́mst pl. -or.

bý̱ṉorna far si̱na iŋkɷ́mstor
gà̱lna.

4155 Ystad. Herrestads hd̲

inkorporera

iŋkorpiéra, -a. -ad

hàrsiŋana+/ vela iŋkorpiéra
barnehólm te ýsta (!)

+/ invånarna i St. Herrestad

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

inlopp
s.

ɛʒlǽ, n., pl. =
öppningen i àlahomma

ɑ́lan jɛk ɛ́ʒ i tɑé ɛʒlǽ.

M. H.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

iraan

ìʒan = förut, först

jà drikor kàfe om màraana,
men jà drikor it glas mjólk
ìʒan .

(skolbarn)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

innan

iŋá̱n

N.A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

innan
konj.

ìŋan , men genuint ìŋan

ìŋan vi' fek plokad óp
àle sténen ---
-- ìŋan folkadspråk blé .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

innan
adv.

ìzan = förut. tidigare.

vi hada én fjòrkohánda
ìzan ósa

(som jag minns)

han va ènte sá ìzan.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

innan II
adv.

ìʒ̱an = förut. i förväg

jà har ènte hǿ̱rt nan som
~~han~~ rè̱ed ìʒ̱an.
har

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

innan III

kvál̲en ìʒ̲an sɑ jik̲ vi i

skɑ̲́gan ɑ skɑn grǿ̲y̯nt

G.O.

[kvällen innan mids. afton]

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

innanför

ɛ̀ŋ̲anfór̲

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

innanom

ìʒa̰n óm̲

innanför

ìʒa̰n óm̲ hœ̲́r dœr vá é̲n som

hàd̲e en l̲iden bœ̲́rsplás̲

jfr bondplats.

Nr 41[illegible]5. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

înne, adv.

ìʒ̱a anv. i förb. med geografiskt namn.

ìʒ̱a pω barnehólm
ìʒ̱a pω týs̱laṉ M. A.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

inne:

nar di ènta orώ̠ar di̠, som
bώ̠r èn̠a ìʒ̠a pώ---

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

inne

ìzle

N. L.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

inne

ìŋe

ìŋe vé

ìŋe i dán̲emárk

di hade ìŋe mǽ̲ són̲a

di sidana inne ocksā.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

inne

ìga , ynge ìga

jà ska gæ te en frue, som
bór dǿr ìga m.f. 1875

ska vi sida ùde elor ìga?
Loäng ungdom

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

ìnne
adv.

de va hǽ̱r ìŋ̱e ve láṉ.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

inne-i
adv.

ìŋa í

= inuti.

dær va ned ìŋa í som vi
tọ úd

δ.o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

ìnne-í
adv.

ìŋ̲aí̲ el. ìŋa í̲

sa̲ bré̲ ìŋa í̲.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

inneväder
s.

ìʒavǽar, n.

väderlek då man helst håller sig inomhus.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1970

× innet
adv.

íʒed, biform till in, iʒ

so kώmor dær en íʒed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

inomhus

adv.

ìg̠omhṳ́s

man blen glɑ̠́ bɑ̠̀ra man

kɷm̠on ìg̠omhṳ́s.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ystad

Ingemar Ingers 1975–76

jan. 1976

insida

best. f. ìŋsí̱an

ù̱dsí̱an a ìŋsí̱an.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

injō

iʒʒǫ́

N. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

inskränkt

íŋ̱skræ̍ŋt

de hɑr ble̱d sɑ íŋ̱skræ̍ŋt,
sɑ di bɑ̱̀ra rɑ̰r ó̱m en
li̱den bí̱d.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers **1953**

inslagen

ɛ́ŋ̱sla̠n pl. -a

fǿnstoren va ɛ́ŋ̱sla̠na.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

institutiôn
s.

instiʃɷ́n, pl. -or

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

instruera
v.

instrajéra, -a -ad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1975–76

1976

inte

ìnte

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

inte

ènte

dé̱ kan jå̂ ènte skri̱va ǫ́ʒa pa̰

b. o.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

intervjua
v.

intorjúeva (lånord)

perf. part. han ble intorjúevad

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1973-74

1973

inträde

iŋtrǽ̠de, -ed

entréavgift

di ska ha fém̠ krɑ̠̀nor iŋtrǽ̠de;
de e al̠t gɑ̠̀lenskɑ̠́b som di hit̠or pɑ́.

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

invigd
adj.

íẕvi̱jd

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

+ invȃndes
adv.

izvéndes = invȃndigt

de e udvéndes jü, a de ska
vá izvéndes.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

× invändes II

dee ler izvándes a tégel
udvándes .

k.o.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

is II

dó̲ va jä̲́ ù̲de po í̲sen

a va en hé̲l mí̲l ù̲de

MA

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954 Exc.bd.

ís,
s.

ís, ´an

han jòrda, sa di fek hól
i ísen.

næ ísen slèpte. sa va hæn fórt
frít.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

isa
v.

ì̲sa̰,

upptaga is

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

x

isare

ìsare

som upptagen & förvarar is.

morten ìsare

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

isländare

isléndare, pl. =

islänning

äv. = islandströja, som fiskare använde.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

ister
s.

ìstra, -ar

ister, isterfett

fǿ̱r smèlta di gæ̱̀safít̲ a ìstra
ihɔ̱́p a hà̱da de ta a be̱ pɔ
mà̱da.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1969-70

1969

isvinter

isvíntor, pl. isvíntra

vi hade tré̲ isvíntra på rá̲

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

itu
adv.

itú

isónder, sónderfallet

de e rént itú – vi fær èda
bìdana (om vetebröd)

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1976-77

1977

×itu

itú

īsŏnder

N.A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

itu
adv.

itú

isɵnder

di'har ratad óp ; ànars
mènigen ramlar de rént itú.

K.O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**
I. Ingers 1953

itugniden

itú̲gné̲en, neutr. -ad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

ja

ja

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

ja

ja̲

já̲, de vé̲ jà ènte

já̲, jà sá̲ dom i dá̲.

já̲ for fá̲n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ja-da˙

já̲do

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

I. Ingers 1950.

ja-gud

jàgú̲, bekräftelseord

de̲ va̲ jàgú̲ sa lì̲dad – ja
ve̲d ènta va̲a di hada tý̲ed.

K. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

ja-Gud

jágu, eller já gú

kraftord d. jagú betonat

já gú jåra di só.

de jik jagú ènta i dí brædonna

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

[.]ngers 1952.

jaså

jàs̱o

jàs̱o, de a stjámnor, dar rar
órn̲ -ed (Kemner)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

jàg

ja̠ : även jà̠g , emfatiskt

obj. mæj̠ el. maj̠ betonat

mi obetonat

den fórsta bá̠u̯den jà̠g tjỳ̠pta ...

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jag
pron.

ja

obj. starkton. maj
svagton. mi

1950. 4155 Ystad. Herrestads hd

jàga v.

jà̲ga

dæn fek̲ ìg̲en àn̲en jà̲ga i skó̲gen

MA.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954 Exc.bd.

jaga

jä̀gga, -̀ar, -̀a, -̀at
d?

M. A.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

jaga
v.

jà̱ga̰   -á̰r, -̀a̰, -̀a̰d

bedriva jakt

4155   Ystad. Herrestads hd.

jåktpaviljong

jáktpavıljóŋ̲, -an

èn̲a ù̲da ve jáktpavıljóŋ̲an

obs. açç. 1.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1952.

jaktsállskap

jáktselská̲p, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

jalusi
s.

M. ʒarlɷsi̠ón, -na

(sing. ej iakttagen), i bet.

fönsterjalusi.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971

x jamare

ja̲má̲rle
sup brännvin

F. N.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

januari

januári

J. P.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

jaså

já sá

F. V.

№ 1767:1 Ystad, Herrestads hd

Johannes Edén 1932.

jȧså

jȧsó̲ d. jȧ̀s̲o

jȧsó̲, dǽ̲ʀ.

jȧ̀s̲o, hωne hώ̲s-en ɛnnǽ̲.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

× jeepare

jè̲pare

= jeep, ett slags bil

vi fjó̲vor en li̲den jè̲pare.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jo

ja̠

já̠ for jà̠velen.

á̠ já̠.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

jôbb, s.

jɒb̲, n.

de va ált ɛt jæ̲̈̀kla jɒ́b̲ vi
hàd̲a

S. O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1960 Exc.bd.

jobb

jȧb̲. ´ed

Relativt nytt lånord; slangord för "arbete"; besvär, möda.

de e hán̲ som har jȧb̲ed
(ɔ: besväret)

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd

1. Ingers 1950.

jobb II

dæa e mø̀ad jώb ma -ad.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

jobba

jɷ̀b̲a -ar -a -ad

arbeta

borjà jɷ̀b̲a

den élste bɑ̲̀garen, som jɷ̀b̲ar hœ̲́r i stɑ̲́n, ~~sa~~ sa e de N.N.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jobba II

jà har jòb̲ad ikóp̲ ma-
són̲a

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1954.

jord

jɷ̱̀r, ´-en, pl. jɷ̱̀ra, -ana
obet.: jordområden

hú̱sen líg̱or ɷ́ẕor jɷ̱́ren

ɔ: med golven under markens nivå.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

jord II

me̱in fáf̱or tsÿ̀p̱ta jo̱ren –

jó̱ren som di ble bÿ̀g̱dá̱ på̱

di kó̱m̱ sa de ré̱nt và̱la po jo̱ren.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jord III

nú̱ har di ed ø̱̀var jǻ̱r

deṉ jǻ̱ran ræjnar ú̱d

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

jord III

di hade jὼ̱ra hœ̱́r omkríŋ

K.O.

di slæ̱̀pte ré̱nt si̱na jὼ̱ra .

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

jord
s.

de e fà̱rlad va márkan e
blǿ̱d: man kan ènta kωm̱a i
jώ̱ran inú̱.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

mars 1978

jord

di' kan lì̲a vál̲ stàn̲a va jɑ̲́ren

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I. Ingers 1961

jordbruk

j̀ωɹbɹɯ̱́g, -ad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

jordgubbe

jωrgώb̲e, pl. -a

bärnamn. (Inlånat)

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

ju

jω̱

di bàŋka jω tvé̱tan fǿ̱r-
i várden

man ble̱r jω ré̱nt nœ̱̀rvǿ̱s.

de ble̱r jω ré̱nt klègad.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

ju

Obs. placeringen:

di har bòrjad a seta pantóflor
ju

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

ju

Obs. plaçeringen:

de va en kràfti màn̲iga, jṵ

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

ju:

du vé̱d jɑ du fɑr ènte
tjɑ̱ra íʒ̱ hǽ̱r.

di kan ènte sid̲a him̲a jɑ
bèg̱e tvɑ̱́

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1950.

ju III

dæ̱ɹ bà̱da jà ɹáṯ

Læ̱̀ga, jà̱̰.

jà hò̱ɹda jà̱̰ ---

formen jà̱ även hos rspr.- talande.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

jubileum

jubí̲lɷm, -ed.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

jul
s.

jul. -en. -a, -ana.

el. -á, -ána

om julána

en ylan galat om julan

s: fick pigan.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jul II

fǿ̠ʀ va vi mỳ̠ʀed ihώ̠pʀa om jṳ̀lá̰na

Nr 4155. Ystad, Herrest. hd
I. Ingers. 1936.

juldag

ju̲ladǽ̲

(står i obest. f.)

pl. jù̲ladá̲na, om juldagen + annandag jul. ev. flera.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

1969 **Ingemar Ingers 1969-70**

juletid

jù̱latí̱d

de va háʀ̱imɷ̱́d jù̱latí̱d haʀ
dǿ̱.

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1971–72

1972

jul-grejor
s.

pl. jù̲lagrǽj̲or

julprydnader.

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1974–75

1974

jul-grejor

M. julagräjor

julsaker. -prydnader.

4155 Ystad, Herrestads hd

J. [illegible] 1966

julgröt

jùlagrǿd, -en

-- en karót som ja kone ha
jùlagrǿden i

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

I.Ingers 1979–80

1979

julmat

jùlamád, -en

nú faa de va slút me jùlamáden!

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1977-78

1978

julmat

jù̱lamá̱d, -en

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
Ingemar Ingers 1969-70

1969

julstorm

best. f. jùlastórmen

en svårartad storm natten mellan juldagen och annandag jul 1902.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

jul~~a~~tid

i förb. ve jù̲la̰tí̲d

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers

1978

jultid

ve jù̲la̰ tí̲d

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1954.

jumper
s.

jɷ́mpors, pl. -a
(ett klädesplagg)

dær va jɷ́mporsa a fórkla
a ál tíg.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I.Ingers 1954.

jungfru

jɑ̀ŋ̱frʉ̱

ett redskap varmed gatsten stöttes ner; koniskt format trästycke med handtag å båda sidor 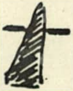

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

just
adv.

jyst el. jåst

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1953

justera
v.

jωsté̲ra -a -ad.

Nr 4155. Ystad, Herrestads **hd**

I. Ingers 1953

+ jås

ì förb. ì jónsen

för en stund sedan (samma dag alltså)

ènta fø̱ran nú̱ ì jónsen

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

jămka
v.

jæ̀ŋká̰ -á̰ -á̰d

di fik̰ jɑ jæ̀ŋká̰ si

Nr 4155. Ystad,Herrest. hd
I. Ingers. 1956.

jămna

jèmn

for jèmnan, fôr jămt

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jämn II

dær e fólk for jèmnan a
slæpor u̲d má̲d i dá̲men

d: till fisken

eller for jèmná̰n

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

jǟmna
v.

jä̀mna ˋ-a-ˋad

i bet. avreda, tillsätta med mjöl.

grǿ̱dan ska ha smá̱g aw ä̀ḇla,
so já̱ jä̀mnar dan ä̀nta.

Nr 4155 Ystad Herrestads hd Ystad

Ingemar Ingers 1972–73

1972

jărn

jarn, ´-ad eller jæ̱rn, -ad

di hada bå̀ḏa trǽ̱ a kǻḻ a járn

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

järnbeslagen

jœ̲́rnbeslá̲n.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

järnbod
s.

en jæ̱̀rnbó̱

järnhandel

Ystad

Nr 4155 Ystad Herrestads hd

Ingemar Ingers 1972–73

1973

järnbod
s.

jæ̲̀rnbǻ̲, -an

järnhandel, -affär

Ystad

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

Ingemar Ingers 1970–71

1971.

järnbod

jæ̀rnabǫ́, -en

järnhandel

Formen utan bindevokal torde även förekomma.

1953 4155. Ystad. Herrestads hd

järnkedja

jàrntʃédja pl. -or

dær e áwløjt mæ stòra
gràva jàrntʃédjor.

Nr 4155 Ystad, Herrest. hd
I. Ingers 1950.

järnpump

jarnpómp pl. -a

(yngre än trapómp)

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

järnring

jàrnréŋ pl. -a.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

jä̀rnrör

jàrnrǿ̱r -ed. pl. =, -en.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1950.

järnstång

jàʀnstǽŋ pl. -stǽŋoʀ

di stǽŋoʀ sǿkla a
jàʀnstǽŋoʀ i gàdaʀ.

K. O.

Nr 4155. Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1953

järnstöt

jœrnstǿ̱d, -en

stöt av järn varmed

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd

I. Ingers 1951.

järnväg

jarnvǽ̱g -en

delvis urspr.

ɑ̱ʒor jarnvǽ̱gen K.O.

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1951.

jösses
interj.

jýs̲es!

jýs̲es, jà har glým̲t mi̲n.

ɔ: klọcka

Nr 4155 Ystad, Herrestads hd
I. Ingers 1952.